

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

ROČNÍK XXXV.

CHICAGO, ILL., 15. LISTOPADU 1913.

ČÍSLO 11.

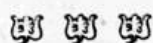
F. K. Šnepp:

HOJ, CO SOKOL!

CO je Sokol? Bystrý pták a smělý!
Letí odhodlaně k cíli, výš, až do nebes,
at' je obzor jasný nebo stmělý,
přes nástrahy, klamně sítě —
letí, letí bez únavy
nedozírné do dálavy,
letí čile, lehee, hbitě
bez obavy, že by kles'.

Co je Sokol? Smělý pták a hbitý!
Vzlétne na ráz, střelou pílí tam, tam k metě, hoj,
vítězství kde vlá a úkol svitý —
letí, letí bystře, bděle,
at' mu hrozí nebezpečí,
na tisíce chytrých léčí,
at' ho čeká zánik směle
nebo lýtý, dravý boj.

Hoj, je Sokol umný pták a silný!
Neplazí se, nezlí — mezi svými svůj a brat!
Hrdě však zob zvedá, pařát schylný
nahoru, kde pyšně krouží
nepřítel zlý, orel žlutý:
král a tyran, vládce krutý...
S ním vždy sraziti se touží,
o prvenství bojovat!

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Za poslední návštěvy v Čechách — a věřte, že přejeme si, aby nebyla poslední — přesvědčili jsme se, jak mnoho našich lidí ve staré vlasti pospíchá brzy na Alpy a zase k přímoří, do Terstu, na Rýn a jinam, ale málo, poměrně málo jich, již podíívají se také na krásy Čech. Tak za našeho pobytu v rozkošném a památném koutečku, kol Kremže, Adolfova, k Dívčímu kameni, Zlaté Koruně až ke Krumlovu nebylo mnoho Čechů na prázdninách a letním sídle, aby pokochali se krásami této části Šumavy. Také na Severu, v krajině turnovské až ku Prachovským skalám a výše k Semilům po Riegrově stezce nespátřili jsme tou dobou ani tolik turistů českých některý den, jako bylo nás Američanů aneb cizinců vůbec. Připadá nám, že jest zrovna jako u nás v Americe; naši lidé bohatší i méně "zazobaní" cestují všude, jen doma ne a tak neznajíce krás vlastní země, horují pro vše, co cizí. Mluvíme ze zkušenosti, třeba těšilo nás hlavně, že v Čechách turistika hodně se pěstuje, že dnes již jest těch, kdo byli trochu dále, nežli za humny, počet větší, jako zase jest ještě počet veliký těch, kdož dovedou vám líčiti krásy Paříže, tamní veselý život, památky a průkazy umění v Mnichově a jinde a jinde, a na starou, roztomilou Prahu, ty její uličky a mnohé památky, pohled na Hradčany, její vymoženosti moderní a krásy jejího okolí, podél Vltavy a jinde v zemi české, krásy a zjevy přírodní kol Labe i na různých místech od Krkonoš až po

Šumavu, ještě se nepodívali a mnoho jiných ani nezná vůbec. Ano, některý Pražan nemohl by vám ani dělati průvodčího v českém Pantheonu na Václavském náměstí, v Náprstkově muzeu a jinými ústavami uměleckými a školami prvního řádu, o jiném ani nemluvě.

Když po celou řadu let naši katoličtí přátelé, kteří sedí za stoly redakcí jejich "bohumilého" tisku a takto "posvěcenou rukou" psali ty nejšťavnatější nesmysly o Sokolstvu, hanobili a láteřili, že někdy slušný člověk si jen odplivnouti musel, nechali jsme je, tušíce, že jednou ve své vlastní síti uvážnou. Nadávali nevěrcům a za každý čin jednotlivce naší strany, třeba nezaviněný a smutný, vrhali se jako divé šelmy na stranu naši celou! Zakládali proti nám "Orlíky" a my s útrpným úsměvem sledovali všechny ty pikle, jež způsobem tím s mládeží jménem "boha otce, syna i ducha svatého" se prováděly a provádí. Konečně mysleli jsme si, že by naši měli znáti choutky našich "černých pánů" od "Hlasu" po "Národ", i jak se všechny ty tištěniny české a katolické jmenují, odhalili jsme trochu tu záclonu "černé ruky", jež táhne u vlasteneckém zánícení svém pouze a jedině k Římu, a byl oheň na střechě. Klerikální kohouti, zapomněvše mravného Smitha v New Yorku, eudného Benediktyna kdys na Halsted ulici v Chicagu, Bureše v Hodoníně, katechety Frische ve Štýru, katechety Šturmy v Jičí-

ně, pátera Hrachovského v Kutné Hoře, faráře Knotka v Praze mimo 118 podobných případů soudních v Americe v době poslední a jinde a jinde, **opovírá se povídati nám něco o mravnosti**, předstírajíce, že proti důvodům našim se brání pouze! Naši páni páteři od péra (klacek by jim lépe slušel), chtějí zmodernisovat církev ve všem, a proto jejich "Orlíci" a hlavně "Orlice". Nyní docela chtějí odstraněním celibátu (nepochybujeme, že jest to jedna ze studní s nejotrávenější vodou) v dobách příštích prý dokázati, co dovedou. Co za celibátu dovedli, víme a mohli bychom uvést i s doklady o mnohých těch česko-amerických kněžích, již tak rádi píšou a svobodomyslným nadávají, ale škoda místa, třeba byli ti klerikálové ještě úskočnějšími, pot'ouchlejšími a nešťáplejšími se ničeho. **Jejich čeství jest prostředkem, aby účelů římských se dosáhlo, tolik se u nás ví**, jako ve vlasti dnes již v řadách sokolských se poznává hlavně od kolínského sjezdu českých klerikálů, kde účastnili se i "Orlové", ano i Kmochova kapela jménem Sokola i v kroji téhož si v průvodu zahrála. Zahrála a také dohrála, protože na podnět Tělocvičné Jednoty Sokol v Kolíně ihned Česká Obec Sokolská učinila náležité kroky a zrušení hudebních sborů sokolských stalo se konečně skutkem. Však ale byl již čas, jako tak leckde i u nás uvědomiti si dlužno, abychom u výběru "pánů muzikantů" byli rovněž trochu opatrnější, protože, jak víte, za dollar hrají dnes zde a zítřka onde. A ty jejich účty, třeba kapela se zvala "sokolskou", jsou někdy vreholové.

Spojené Státy měly nemilé zápletky s Japonskem, které v jedné době nabývaly rázu velice hrozivého. A co bylo toho nedorozumění hlavní příčinou? Všemohoucí dollar! Stát Kalifornie přijal totiž zákon, že žádnému Japonci nesmí býti dovoleno vlastniti půdu. Jako důvod k tomuto rozhodnému kroku bylo uváděno, že kdekoliv Japonec usadí se v sousedství Američana, učiní tomuto pobyt v kraji nesnesitelným a tu Američan raději se majetku zbaví a tak ponenáhlu ty nejlepší kraje přecházejí v ruce Japonců. Obyčejný člověk těžko chápe, proč občanstvo musí tvořiti si ku své ochraně zákony, a jak taková věc může se státi příčinou zápletek diplomatických, když lid mohl by usazování Japonců v úrodných krajích sám zameziti. Což kdyby ti Američané, kteří tak na japonské osadníky naříkají, jednoduše jim půdu neprodávali? Kdyby Američan neprodal — Japonec nemohl by koupit a problém byl by rozluštěn zcela hravě bez zákonů, bez nedorozumění. Ale tu oetli jsme se u zajímavého bodu. Američtí osadníci umíní si do středu svého Japonce nepřipustiti. Japonec ale přijde a za vyhládnutý pozemek nabídne velice lákavou cenu. Nabídne více, nežli má majetek ceny, poněvadž ví, že pak sousední pozemky dostane o to levněji. A Američan, který sám nechtěl o japonském sousedu ani slyšeti, jakmile uvidí nabízenou cenu, zapomene na vše a prodá — nedbaje ani dosti málo, že tak svojí lakotou, svojí ziskuchtivostí, svojí láskou k dolaru učinil počátek a usadil v středu ostatních krajanů souseda nežá-

doucího. Jak smutné vysvědčení dali si ti občané svobodné Ameriky, že prosili o ochranné zákony proti Japoncům! Zákony, které zákonodárství kalifornské na ochranu Američanů přijalo, nelze ani tak nazvati "zákony proti-japonskými" — jako spíše zákony proti bezohlednosti, hrabivosti, ziskuchtivosti domácího svobodného lidu!

U nás v celku mezi činným členstvem jen málo kde najdete "družstva starších" a starší občané také sotva dají se k Sokolu, aby cvičili. Spokojit' se tím, když mohou hmotně věci naší prospěti a ty, kteří se takto spokojí u těch kterých jednot, člověk by pomalu na prstech spočítal. Starší občan považuje namnoze veškeré pohyby těla, nečelící právě ku provozování živnosti jeho aneb v práci jeho, za zbytečné a některý náš dobroděj nazve to naše Sokolství jednoduše komediantstvím, jestli ještě přímo věci naší neškodí. Mnohému není rozdíl mezi soustavným tělocvikem a sportem dosti jasným. Zapomíná, že tělocvikem jsou ony cviky tělesné, které mají za účel pouze tužení těla a získati údem našim obratnost a buditi v mysli naší takové obrazy, jež i s tělem pak ji uschopňují k lepšímu pozorování, jarosti a svěžímu i volnému rozumování vlastního. Jakmile však cviky tělesné mají za účel, aby se jimi vzbudil podiv a úžas, postrádají účelnosti jiné, a které pravidlem síly přepínají, jsouce jednostranné zcela, pak lze mluvit o komediantství, akrobatství aneb i do jisté míry o sportu. Tomu všemu se však v Sokolnách vyhnouti snažíme a soustavnou práci i za náležitého rozvrhu cvičebního pracujeme na prospěch každého toho jedince, jenž činnosti takové se účastní — a účastní pouze na svůj vlastní a zdraví svého i síly své prospěch.

"Tyrš", časopis Sokolstva na Moravě a ve Slezsku, v Brně vycházející, přináší toto: "Třicáté výročí smrti dra. M. Tyrše bude 8. srpna 1914. Maně vyskytuje se otázka, jak oslaví Sokolstvo památku svého zakladatele, jemuž je tolik, tolik dlužno. Maně si vzpomínáme, že profesori filosofické fakulty české university vydali životopis dra. Ot. Hostinského, v němž význam tohoto věhlasného profesora universitního náležitě oceněn. A přece mnozí autoři (na př. Čáda, dr. Drtina) líčí zde Hostinského bez ohledu na jeho styky a myšlenkové vztahy s drem. Mir. Tyršem. Ač jsem žákem Hostinského a plně oceňuji jeho význam pro nás, pro rozkvět naší hudby, našeho umění, ač nadšeně a s obdivem vzpomínám jeho přednášek o filosofii dějin umění" a "dějin umění starého věku" (z let 1897—98), přece bolí mne, že mnohde líčen jako muž jedinečný, ač Tyrš byl někde jeho předchůdcem a jinde spolupracovníkem. Kniha tato (vydaná r. 1907 u J. Laichtera na Král. Vinohradech) dokazuje opět, jak těžké křivdy se dopustilo Sokolstvo na svém zakladateli, že se posud nepostaralo o vydání vědecky zpracovaného jeho životopisu. Je bolestno vzpomínat, že hlas žádající o vydání podobného životopisu Č. O. S., jenž by byl zpracován pí. Renatou Tyršovou, drem. Ot. Hostinským, drem. Scheinerem,

drem. Vaničkem atd., zůstal před mnohými lety nepovšimnut. Tenkrát ještě žil dr. Ot. Hostinský, který ve svých přednáškách universitních — vděčně toho vzpomínám — nejednou vzpomněl svého přítele Tyrše. Oděiní Sokolstvo křivdu tu v roce třicátém po smrti svého tvůrce? Má tolik síly v sobě, tolik vědomí významu jeho, že uzná potřebu vydání takové publikace? Budou moci klerikálové vláčetí jméno jeho svým kalem, když budeme tu mít jeho obraz celý, obraz věrný jeho ducha, smýšlení, přesvědčení? (Korespondence Tyršova zamkne zajisté drzá ústa lhářů.) Zda lživá slova jejich, zda lživé tendence jejich, jimiž skreslují nám sebevědomého pokrokového ducha Tyršova, sama nám nepřikazují nutnost vydání vědecky odborníky vypracovného životopisu a povahopisu nesmrtelného Mistra našeho? Nuže k činu, ku práci!”

Nejednou přemýšleli jsme o tom, proč takový člen (žel!) sokolského sdružení, jenž o pravém poslání Sokolstva nejmenšího pojmu nemá, jenž právě tomu kroji, na který tak pyšným (!) jest a nedá naň ničeho dopustit, nejednou před užaslou veřejností způsobil smrtelnou hanbu: proč někdy člověk drsný, svárlivý, karbaník a pijan — který každou lepší snahu odbývá až nestoudnými výrazy — jehož vše, co člověka lepším činí, nutí k cynickým výsměchům; proč člověk, jenž jest vším na světě jenom ne tím, čím Sokol býti má, proč člověku, jemuž není nic svatého, proč takovému kroj jest vždy tak posvátným, tak drahým, tak nedotknutelným? A tu po delším uvažování přišli jsme asi na tu pravou příčinu, proč ten kroj tak hájí: ví takový patrně, kdyby neměl toho sokolského kroje, že by na něm nic sokolského nezůstalo. A tu dovedeme už tu lásku mnohých ku kroji pochopit.

“Severo-americký Turnerbund” odhalil, dne 11. října 1913 v St. Louisu, Mo., skvostný pomník zakladateli Turnérstva, otec téhož, Bedřichu Lud. Jahnovi a to ve Forest parku, nedaleko “německého domu”, který zůstal tam státi na památku z doby světové výstavy. Jahn narodil se 11. srpna 1776 a zemřel 1852. Náš Tyrš o něm praví mezi jiným: “Největších však zásluh, jak o rozšíření tělocviku, tak i rozmnožení druhů evičebných, bez odporu vydobyl sobě Bedřich Ludvík Jahn, učitel na Plamannově ústavu dle zásad Pestalozziho v Berlíně založeném. Zajímavé zvědět, že rodina Jahnova pocházela z Čech, z nichž v době pronásledování bratří českých za příčinou útisků náboženských byla se vystěhovala. Jahnem teprve dodán tělocviku směr vyšší a vlastenecký, jemu byl tělocvik poprvé zase prostředkem k odchování povah zmužilých a zároveň přípravou k chystajícímu se boji...” Pomník sám jest postaven do půlkruhu a jest tu poprsí Jahnovo umělecky provedené, mohutné a krásné, po jedné straně jest socha Turnéra a na druhé straně Turnérky. Nápis zní: “Friedrich Ludwig Jahn, Father of Systematic Physical Culture”. Vedle jest odznak Turnérů s heslem: “Frisch, Frei, Stark, Treu”. Mezi poprsím a postavami Turnéra a Tur-

nerky nalezá se po šesti věncích a v každém jest jméno okrsků Bundu. Desky pod sochami zdělují o zbudování pomníku v řeči německé i anglické. Poprsí Jahnovo a ony dvě postavy, jakož i odznak Turnérů, jsou z bronzu.

Měli jsme již několikrát příležitost podati ukázky práce br. F. K. Šneppa, jakž z Moskvy na Rusi byl nám posílal a také v tomto čísle najdete slovem vázaným i prostým. Na sletu všeslovanském v Praze sešli jsme se s br. Šneppem, pohovořili si mnohokrát o věcech sokolských i poznali v něm činovníka dobrého, nadšeného pracovníka a přítele nás Američanů upřímného. Proto těšíme se tomu jen, že před nedávnem jmenován byl čestným členem Těl. Jednoty Sokol IV. v Moskvě za veliké zásluhy své o Sokolstvo naše na Rusi a jako učitel, evičitel, že vždy se přičiňoval, jako neohrožený píšák sokolský pak vynikl.

Uznání práci sokolské dostalo se jednou opět z úst muže nad jiné vynikajícího, svobodáře čistého zrna a bojovníka za pravdu, vědátora a řečníka M. M. Mangasariana v Chicagu, který v přednášce své v divadle Studebakerově minule podal jen “Dobré zprávy” o tom, jak svobodomyšlnost pokračuje a v Evropě, zvláště v Anglii, Irsku, Škotsku, Francii, Portugalech a také v těch malých Čechách, vedle Německa i Italie.” Církev tu všude jesti na ústupu se svým učením a zotročováním těla. Dnes tělo se pěstuje vedle mysle volné a čacké jednoty sokolské v Čechách hlavně hledí působením svým zachovati národ při takové síle a zdravoti tělesné, mysle i mravní, která vůbec národům umřítí nedává, navzdor všem protivenstvím. Věrným plněním tohoto úkolu získalo také Sokolstvo oporu a lásku lidu a zabezpečilo si trvání i volných zásad svých za všech okolností. Jet’ velkolepá organizace sokolská, která se rozšířila i k ostatním národům slovanským. Tisíce mužů, žen a dítek věnuje se v prázdných chvílích otužení těla a pěstování téhož soustavnému, což vede ku křeposti, eleganci a zdatnosti a výsledky toho jsou na celém národu patrný!” Tak a podobně vyslovil se Mangasarian, jehož silné slovo a vědecké poznatky, jakož i břitké péro jsou postrachem všech netopýrů kněžských, černých duší kazatelských.

Máme tolik dokladů o tom, že myšlenka sokolská ani za pomoci Č. O. S. na Rusi nedoznává pochopení, že bratrství sokolské a práce sokolská po stránce výchovné nepokračují, jak bychom očekávali, a mezi bratry Poláky jest opět jináče. Tam to Sokolství se jednoduše a prostě zvrhlo v pouhé vojákování. Jednoty sokolské polské v Americe mají dnes celé odbory vyzbrojené puškami, bodáky, šavlemi a jinými vymoženostmi boha Marse opatřené šiky a tomu říkají také Sokol. Rozumí se, že při tom silně a na dále podlehají zcela vlivům pánů páterů a povídají vám, že všechny ty přípravy, kroje polní, tornistry a pláště i opakovačky jsou na nenáviděného Moskala. A také v Polsce mají tyto

sokolské družiny střelecké, co zatím my zavrhuje krveprovlévání, jakékoli zbrojení a hlásáme všeho lidstva utužení i bratrství.

Troufalost klerikálních panáčků nezná mezí a nejsou to jen čeští členové římské a jiných zpátečnických armád, ale i pantátové ze "zeleného ostrova", již v poslední době nápadně vystrkují růžky. Místo, aby zametali u "svých krámů páně" — a měli by tu hodně co dělat — vynadají tak leckomu a pak, když se někdo hájí, spustí teprve bandurskou, jestli docela takového opovázlivce nehrdlují před soudy. Tak stalo se, že James F. Morton, delegát amerických svobodářů na sjezdu Volné Myšlenky v Lisaboně, nežli odejel, podal si v "Truth Seekeru" jak náleží kněze Jamese B. Curryho v New Yorku, jenž prohlásil v časopise "New York Tribune", ze dne 17. září, že každá žena, která jest sufražetka, "učinila co nejvíce na snížení úrovně své ženskosti." Morton obranu ženy o hlasovací právo usilující podepsal, ale protože odejel, pan páter rychle použil té příležitosti a zadal žalobu na redaktora "Truth Seekeru", známého svobodáře a vynikajícího pracovníka našeho, E. M. Macdonalda, pro trestní urážku na cti. Že pan páter tím urazil skoro všechny pokrokové ženy a to šmahem, co na tom záleží, jen když získá se příležitost, aby zjistilo se, pokud Řím již používá vlivu svého i v té svobodné a volné republice Spojených Států u soudu a proti svobodě slova i tisku.

Slušný člověk nepotřebuje žádných zákonů a žádných předpisů o slušnosti. Zákony tvoří společnost lidská pro takové živly, jimž není posvátným majetek bližního, ani čest, ba ani život. Nebýti na světě hnusných na cti utrhačů, nebylo by třeba zákonů a trestů proti na cti utrhaní. Nebýti na světě lidí, toužících po cizím majetku, nebylo by třeba zákonů proti švindlu, proti krádeži. Nebýti na světě vyvrhelů, kteří s lehkým srdcem dovedou utratiti i život lidský, nebylo by třeba zákonů proti vraždám. Kdyby každý konal dobro jen pro dobro samé, a ne jen proto, že chová obavu před zákonem — před trestem — nebylo by třeba soudek, nebylo by třeba kriminálů. Takového millenia se ale společnost lidská nedočká: budou přicházeti na svět lidé svárliví, lidé nízeí, lidé k zločinům náchylní, lidé bezcitní, lidé suroví — a pro ty bude vždy třeba zákonů. Kdo ale staví se v čelo lidu jako jeho rádce, jako vůdce, jako učitel, kdo činiti chce náš lid lepším, měl by lid ten učit nejen slovy, ale i skutky, příkladem. Kdo chce povznášeti, měl by sám nad lidské slabosti a vášně býti povznešeným. Kdo hlásá slušnost, má na prvním místě sám slušným býti — kdo kárá na ctiutrhačství, musí sám býti toho dalek, aby cti jiného nešetně se dotkl. A proto traplivě působí, když čteme, že Sdružení česko-amerických novinářů, tedy učitelů našich, mělo míti ve svých stanovách zákon proti osobnímu napadání, proti spílání, na cti utrhaní. Proti takovým nízkým přestupkům snad není třeba zákonů mezi učiteli, mezi lidmi vzdělanými, mezi lidmi, kteří jsou určeni k

tomu, aby náš lid ušlechťovali, vzdělávali, povznášeli. A je-li zákonů těch třeba, pak jest každý oprávněn k domněnce, že mezi učiteli našimi musí býti též takoví, kteří pro krásné učitelské povolání naprosto se nehodí.

č.

Zdůraznili jsme již několikráte na těchto místech, že uctění památky mistra Jana z Husince musí se v roce 1915 státi způsobem co nejdůstojnějším a všech nás pokrokovců, svobodářů a volnomyšlenkářků české Ameriky hodným. Oslavy ty musí jíti hloub, musí rozhodně lépe dopadnouti, nežli se mnohdy dělo zde a v Čechách zvláště. Tam stali jsme se svědky toho, že v den Husův bylo "slavnostní osvětlení" města jednoho z nejpokročilejších i použilo se k tomuto projevu "svíček od posledního vzkříšení" a průvodu na uvítání arcibiskupa a podobně. Pořádaly se průvody s lampiony, muzikou až běda a z Prahy objednaný řečník mluvil o všem, jen ne o významu Husově. Tak bylo před rokem a nyní čteme v "Praporu" neméně zajímavou věc: "Podařená jest městská rada v Kolíně. Ta jeden den zapálí svíčku čertu, aby druhý den tutéž věnovala pánu bohu. Ve své většině usnesla se vítati sjezd klerikální a ozdobiti veřejné budovy prapery. Máme to povedenou městskou radu v pokrokovém Kolíně. Jsme však zvědaví, co učiní Č. O. S. proti těm členům, kteří hlasovali pro to a jsou členy výboru Sokola II., jeden dokonce místostarostou."

Byly doby smutné a trudné i v našich řadách, byly doby v naší Národní Jednotě Sokolské, kdy tato po sjezdu v Cedar Rapids, Ia. se rozštěpila a k vůli sporné otázce, kde nalezati se má naše ústředí, zda-li v New Yorku aneb v Chicagu, měli jsme jednoty dvě a také i dva listy sokolské a podle toho o všem vedl se boj. Těch okamžiků neradi vzpomínáme, protože tehdy nevyhledávaly se zbraně zrovna nejlepší. Co na tom, že bylo nesokolské! A do této spousty pojednou ze staré vlasti naší promluvil bratr, přítel Sokolstva amerického nejlepší a promluvil bez obalu. Pověděl nám jak spory tyto v Čechách nepěkným dojmem působí a že již by byl čas, aby rozvaděné tábory šly do sebe. Řez byl tak důkladný, že i náležitě působil a za nedlouho Národní Jednota Sokolská stála tu očistěna, posílněna a na novém postupu! A bratrem tímto a přítelem naším byl tehdy vydavatel neodvislého listu sokolského "Prapor" v Kolíně vycházejícího A. V. Prágr, nynější starosta Župy Tyrš a Sokola Kolínského, prvý pracovník a činovník na prospěch výchovy sokolské a písmák prvního řádu. Pracoval a celých třicet let věnoval dorostu a naši v Čechách této jeho práce a vznešených jeho snah vzpoměli náležitě. My připomínáme se k mnohým těm blahopřáním vřelým, vzpomínáme hlavně činnosti br. Prágra i v odboru výstavním o posledním sletu v Praze, jehož rovněž sami byli jsme členy, a přejeme si, aby tak jako zde uplatnil i na dlouhá ještě léta síly své sokolské na prospěch té výchovné a krásné věci naší společné i aby zůstal na dále přítelem těch, jichž údělem jest

pracovati zde za tou velkou vodou . . . Bud' zdrav bratře drahý a zdar veškerý provázejž každý počin Tvůj!

Odhalení, která uveřejňuje chicagská "Tribuna" o nesvědomych a humbukářských "specialistech", již vyléčí každou nemoc na dištane a polhavlí nemoce zvláště, mělo by vehnati krev do tváře všem téměř vydavatelům i českých novin a jejich redaktorům. Po 15 let varovali jsme před takovými oznámkami, po celou tu dobu upozorňovali jsme na nebezpečí patentních bombasticky oznamovaných meducín, ale naše časopisy viděly pouze a jedině za oklamání lidu svého přijaté dollary. Nyní ale zdravotní úřady vládní sledují takovou a podobnou činnost i listu cizojazyčných a brzy dočkáme se nějakého toho nového poprasku a odnětí poštovní dopravy... "Tribuna" rozhodně koná záslužnou práci, nejen že na poučení lidu svého uveřejňuje zdravotní statě Dr. Ewanse, ale střeží zdraví a štěstí čtenářstva svého. Pamatujeme se, že před lety jistý bratr náš a takto "světlo" veliké podpůrné organisace v Chicagu se vyslovil, rozmlouvaje s námi o takovémto šarlatánství, "že pokud lid to kupuje, že je to "naolrajtě" a má platit cizím firmám, že může kupovati a jít na poradu k obchodům českým toho druhu!" Na tento famosní úsudek již několikrát jsme si vzpoměli, připomínajíce sobě na kolik se listu našemu vyčítalo, že chátře taková i českým "výrobečům" a léčitelům dostal se "na kobyliku". U nás dá se nějaká ta pětka z ubohého lidu našeho vydřená a za pomoci českého tisku falešnými oznámkami z ohromných obnosů vytažená a nová reklama jest hotova a o mecenášovi se píše dále, ba někteří naši bratři jdou a pomáhají v této "záslužné a vlastenecké práci." Sláva jim!

VÝCHOVA TĚLESNÁ.

Jedním z hlavních cílů výchovy tělesné, vedle sesílení celého našeho organismu, jest docílení přímé držení těla. Toto samo o sobě má již veliký vliv na zdravotní náš stav. Přímá šíj, ramena šinuta na zad, napomáhá značně rozšíření hrudníku a jednomu z hlavních orgánů našemu — plicím — poskytnuto jest tak více místa ku konání velice důležitého úkolu. To jest skutečnost o níž zajisté není nejmenšího sporu. Přímá postava jest jednou podmínkou zdraví — podmínkou krásy — a my tvrdíme, že pěstujeme obě.

Jest také nepopíratelným faktem, že lidé pracující v továrnách neb i venku, at' už jsou to muži neb ženy, mladíci neb děvčata, lidé dospělí neb děti, vykonávají práci svoji ponejvíce rukama při těle sehnutém. Touto prací zaměstnávají stále svaly, které svým smršťováním táhnou paže směrem ku předu a trvá-li práce ta několik roků, jest přirozeno, že pak takový ubožák jen s patrnou námahou jest s to šinouti ramena na zad, hrudník vypnouti, a plicím tak volnějšího pohybu dopřáti. A i když tak na opěťovanou výzvu učiní, nevydrží ve vzpřímené poloze dlouho. Svaly, stahující ramena ku předu

jsou mocnější, nežli ony ochablé svaly, které by měly svalům prsním vzdorovati a v příštím okamžiku již opět hrudník klesá, hlava se schyluje, lopatky vyvstávají: v plochem hrudníku stlačené plíce jen stěží mohou svůj důležitý úkol vykonávat a my vidíme před sebou ubožáka, který v stěsnané hrudi své připravuje úrodnou půdu zárodkům bílého moru. A tu někdo takovému ubožáku poradí — tělocvik.

On uposlechně — přihlásí se a jest vřaděn do družstva. Co pro zlepšení jeho zuboženého stavu tělesného činíme? Člověk ten celý den vykonává dosti těžkou práci pažema — přepínal tedy svaly paží přes míru — a v tělocvičně? Abychom škodlivý vliv jeho celodenního zaměstnání oslabili, dáváme mu eviky, jimiž téměř po celý večer zase jen paže zaměstnává. Visí celou tíhou těla svého na hrazdě — na bradlech, celá tíha těla též spočívá na znavených pažích — a jak na těch pažích spočívá! Pohlédneme jen na takového ubožáka, když octne se v podporu: lopatky jsou ještě vysedlejší než byly, šíj jest schýlena — celá postava shrbená. Jde na koně a vidíme totéž. Ký div potom, že vidíme tolik málo postav krásných, přímých, že klenutá hrud' jest u nás výjimkou, na místě aby byla pravidlem. Celodenní prací hmotnou přepracované svaly my opět zaměstnáváme a tak ještě více je vysilujeme, při denní práci shrbené tělo my v tělocvičně ještě více shrbujeme!

Proto opakujeme, co jsme nejednou ve sloupcích orgánů našeho již byli prohlásili, že nežli práce naše může právem zvána býti tělesnou výchovou, musí u nás nastati radikální změna — že musíme naučiti se pěstovati tělocvik jako vědu, a ne pouze jako umění!

Nenáležíme k obdivovatelům vrcholových eviků na nářadí, poněvač pevně věříme, že jinak dnes veřejnost nazírala by na tělocvik, kdybychom té veřejnosti neukazovali stále jen ty nejobtížnější sestavy na nářadí, které nejednou již svedly nadšeného novinářského kritika k poznámce, "že divák trnul při pohledu na evičení, čekaje, brzo-li se některý ten borec s nářadí utrhne . . ." ale víme též, že na vymítní evičení takových není zatím pomyslen. Dali jsme se zavésti příliš daleko a nemůžeme více zpět. Leč bud' si — když už vyškolený borec v evicích takových si libuje — ponechme mu tu jeho radost. Chybujeme však tam, že i u začátečníků hned začínáme s tělocvičným uměním málo dbajíce toho, že ubožáku více škodíme nežli prospíváme. Naše členstvo tvoří z většího dílu třída pracovní — tedy lidé, kteří pažema svými dosti těžké práce vykonali za celý den — kteří za celý den namáhají stále stejné skupiny svalstva, čímž těla svá pozvolna znetvořují — a tu aspoň v družstvách slabších, v družstvech začátečníků, měla by nastati v evičení veliká náprava.

Víme-li, že svaly prsní jsou to, které při denním zaměstnání nepřetržitě napínány jsou tím, že musí pažím napomáhati při konání jim přiděleného úkolu, měli bychom učivo své upravit tak, abychom jak při prostných tak i na nářadí zaměstnávali

svaly zád — a sice ony skupiny svalů, které udržují šíj vzpřímenou, které ramena stahují na zad, které udržují trup v přímé poloze, hlavně pak eviky, podporující vydatné dýchání. Tak bychom se dočkali, že cvičenec odcházel by z naší tělocvičny osvěžen — pocítil by, že v žilách jeho rozproudil se nový život — kdežto nyní vrací se mnohý z tělocvičny vysílen — zmalátněn — a ký div, že slyšíme tak často stížnosti: „Já toho musil nechat — přicházel jsem domů příliš vysílen, znaven a nemohl jsem nikdy po cvičení spát . . .“

Právem do jisté míry namítnouti může mnohý br. cvičitel, že na našem nářadí nelze prováděti eviky takové, aby celodenní hmotnou prací znavené, vysílené svalstvo nebylo uváděno opět v činnost — neboť at' volíme nářadí jakékoliv, vždy musíme zaměstnávat paže. Pravda — ale pečlivou přípravou cvičebního učiva pro družstva začátečníků můžeme tuto námahu snížit na minimum. Máme celé řady pěkných eviků ve visu stojmo i ležmo, při nichž paže nejsou tak napínány, poněvač nohy na zemi spočívají a práci paží značně ulehčují. Při tom různými eviky ve visu stojmo a ležmo cvičíme a sesilujeme svaly zád — (na př. sval zvaný trapezius) který stahuje ramena na zad. Tak jako eviky visové ve visu ležmo, tak i eviky podporové cvičíme více v podporu ležmo — (za rukama) při nichž tíha těla stlačuje ramena na zad, lopatky přimknou se k páteři, kde jest jejich pravé místo. Na koni obmezujeme se jen na mety, a vynecháme všechny výdrže nohou, vůbec všechny eviky, při nichž paže nesou celou tíhu těla po delší dobu, neboť i borec při cvičích těchto jen s těžší jest s to udržeti trup v správné poloze. Mimo osnov zde uvedených věnujme pozornost evikům rychlosti, povzbuzujícím dýchání, jako jsou čilé eviky nohou, běhy, skoky, různé rytmické poskoky na místě i s místa. Vzpírání břemen z rozvrhu družstev takových úplně vynecháme. Kolmých řebříků mohli bychom snadno použiti na místě výtečného nářadí švédského „ribstalu“, na němž právě ty denní práce nejzanedbanější svaly možno důkladně procvičiti. Že členové, zaměstnaní v pisárnách, prodáváci, a jiní jen lehkou prací konající, měli by prováděti eviky poněkud jiné, nežli lidé těžce pracující, jest na bíledni — ale pokud u nás není možno družstva sestavovati dle toho, jaké eviky ten který cvičenec potřebuje s ohledem na jeho denní zaměstnání, spíše prospějem lehce pracujícím, když budou cvičiti stejně s cvičenci těžší práci vykonávajícími, než kdybychom upravili učivo s ohledem na lehké zaměstnání pisarů, prodáváčů atd., a nutili těžce pracující cvičiti stejně eviky s nimi. Že americké nářadí tak zvané „váhy“, tento problem lehce by rozluštily, jelikož na něm dá se snadno individualizovati a cvičenec může prováděti na nich velice vydatné eviky jednou ukázané, aniž by byl stále pod dozorem cvičitele, a na nichž nebezpečí vysílení jest úplně vyloučeno, jest uznáváno všeobecně — ale s tímto nářadím my nikterak nemůžeme se smířiti, snad proto, že na něm nelze žádných cen získati.

Tak si představujeme výchovu tělesnou: ne aby umění tělocvičné stavěno bylo stále na místo

první — ale spíše na místo poslední. Výchovou tělesnou rozumíme, abychom pomocí její člověka zdokonalovali — krásným činili — abychom škodlivý vliv denního zaměstnání oslabiti se snažili; aby, jak vychází člověk z ústavu vzdělávacího s obohaceným duchem, aby tak z ústavu našeho vycházel s osvěženým, sesíleným, ušlechtiljším tělem!

A kdy toho se dočkáme? Až naše cvičitelské školy budou méně se zabývati tělocvičným uměním a budou věnovati více pozornosti tělocvičné vědě; až bude ve školách těch více vyučováno tomu, jakými eviky lze krásné, zdravé, souměrné tělo vypěstovati a méně tomu, jak ztěžovati již tak dost obtížné sestavy na nářadí, a jak vychovávat tělocvičné umělce, akrobaty; až jednoty sokolské budou více honositi se tím, že z jejich ústavů vycházejí lidé krásných, silných, zdravých těl a méně dobytými cenami — až úspěch sokolské práce budeme viděti při pohledu na šiky našich cvičenců, kde každý bez výjimky bude honositi se šíjí hrdě vzpřímenou, klenutou hrudí — a ne jen úspěchem několika jednotlivců, kteří přepínáním sil ohrožují své zdraví jen proto, aby kýžené ceny dobyli a jichž předčasně sestarálé tváře prozrazují, že byli silami svými příliš plýtvati na úkol svého zdraví. Kdy to bude, nelze říci. Obáváme se, že k této pravé metě za našeho žití nedospějeme, neboť není nám tajno, že v tomto nazírání na výchovu tělesnou jsme posud v ohromné menšině — nejsme-li v táboře našem docela osamoceni. — Ale to nás neodstrašuje. Každá pravda byla vždy zastávána nejdříve jednotlivci! č.

MEZINÁRODNÍ KONGRESS PRO ŠKOLNÍ ZDRAVOTNICTVÍ V BUFFALO, N. Y., VE DNECH 25. AŽ DO 30. SRPNA 1913.

V době kdy zahájen byl sjezd naší N. J. S. v Baltimore, Md., zahájen i mezinárodní kongress pro školní zdravotnictví v Buffalo, N. Y. a sjezd náš jej slovy vřelými pozdravil. Litujeme však, že nebylo možné, aby i naše jednota tohoto sjezdu se účastnila, aby ve výstavce hlavně tělesné výchovy a zdravotnictví mládeže vůbec ukázala, pokud i u nás se pracovalo a Sokol téměř za padesáte let své činnosti v nové této vlasti naší byl již vykonal. Výstavku jsme rozhodně obeslati mohli, jako na sjezdu našem mohl býti zvolen bratr, odborník, jenž do Buffalo ihned mohl zajeti a ještě sjezdu našemu podati zvěsti o tom co vše se i jinde koná na utužení, posilu a ozdravení člověka. Sami v tom ohledu návrh podati jsme nemohli a tak zůstal při pouhé zdravotci. Němečtí Turněři, Švédové a jiné soustavy tělocvičné byly zastoupeny a rozumí se, že hlavně i americká atletika. Mezi cizojazyčnými listy tělocviku a vzdělání odbornému věnovanými na výstavce měli jsme i list náš. Výstavka byla sice bohatá a zdůraznila vývoj zdárný dítěte po stránce tělesné i mysle a po stránce hygienické vynikala, ale výstavce Č. O. S. v Praze jakž zděluje se nám, ani zdaleka se rovnati nemohla a naše americké oddělení bylo by i zde muselo získati uznání. Přehlédli jsme a dnes již pozdě, třeba kongress tento byl jedním z

nejzdařilejších. Výstavky města Buffalo, jež ukazovala co vše koná se v práci tělocvičné na tamních školách, každý si povšimnouti musel, tak jako práce Švédů v Cincinnati, New Yorku, Baltimore, Philadelphii, Syracuse, Pittsburgu atd., kdežto Němci a to právem pochlubili se činností svou na veřejných školách, jako učitelové tělocviku, ukázali co jejich jednoty Turnérů vykonaly, kdežto jejich ústav pro výchovu cvičitelů, učitelů v Indianapolis měl tu skvostné doklady o tom jak tělocvik na zdraví lidské působí a jak důležitým činitelem jest hlavně ve výchově mládeže. Také měli tu ukázky práce své z Chicaga, Milwaukee, St. Louisu a odjinud. My jednoduše se spokojíme povídáním, že naše tělocvičná soustava jest nejlepší na světě, odvoláme se na slety naše a p., ale abychom také širším odborným kruhům o sobě dali vědět, když z toho zrovna nekouká nějaký stříbrný pohár, medál, "puff" v novinách, aneb nevhodná "atrakce", někde na výstavě mlékařské a o tak zvaných "českých dnech", ani nám nenapadne. Kongress odbýval se v Armory a denně byly kliniky, na nichž se prakticky dokazovalo, na kolik tělocvik a pohyb působí po stránce vědecké, na kolik vykonati lze pro dívky slabomyslné atd., mimo pohyblivých obrázků práce na hřištích, v tělocvičnách a sletech různých organizací. A tu opět na kolik prospěti mohl náš "film" ze šestého sletu, kdyby byl majetkem naší N. J. S. Kongress tento byl čtvrtým v pořadu.

"Ti, kdož věnují se práci na povznesení lidstva, jsou obyčejně považováni za "snílky", pravil tajemník odboru pracovního Wil. B. Wilson, zahájuje vlastní kongress. "Však tito snilkové dneška jsou praktickými lidmi zítřejška. Snilkové dneška jsou mužové, již vládou osudy a pokrokem. Vy všichni máte své sny a snahy a z těchto snů vzejde dokonalejší mužství a ženskost budoucích pokolení. Mužové, kteří ještě před nedávnem, snažíce se o zařízení sanitace ve městech, pracovali o lidu svého a zdraví jeho prospěch, považováni jsou za snílky. Nežli začali, mor byl všude nevítaným hostem a zničiv obyvatelstvo měst i celá města mnohdy z mapy odstranil. Naše místnosti školní jsou města v malém, jsou to města sestávající z těch, jichž rozum není ještě dozrálým, kteří sami ještě nemohli se obeznámiti se zásadami náležitého zdravotnictví. Proto těmto zásadám je musíme naučiti a nežli můžete dívky v našich školách zásadám hygieny učiti jest nutno, aby jste započali s těmi, již dospěli, neboť těm nejdříve nutno vštípniti potřebu správného žití, nutnost náležitých zdravotních opatření doma a pak ovšem na školách našich i zařízení tělesné i mysle výchovy tak, aby prospělo vývinu dítek našich vůbec!"

Architekt Kilham mluvil o hygienickém uspořádání a stavbě škol, zdůrazňuje, že zcela otevřené školy, tedy na venku se ještě neosvědčily, třeba tělocvik venku prováděný a na zdravém vzduchu mládeži více prospíval, nežli v místnostech uzavřených. Předseda Dr. Elliot vyslovil se mimo to, pro náležité a naprosté oddělení slabomyslných, chorobně zatížených a k zločinu náchylných, tak abychom se

zbavili vlivů těchto nežádoucích ve výchově dobrých plemen lidských. Nelze ještě říci, jak by se v celku provésti dalo, vzhledem na osobní svobodu muže i ženy, ale tolik prý jest jisto, že v tom ohledu by měl stát se starati o utužení, posilu a zdraví všech svých jedinců, kdežto ti, již dědičně a jinak zatížení jsou, choromyslní, blbeci, k zločinu náchylní, nákazou trpící a p. měli by býti sterilizováni za v čas, nežli zatížení jejich stihne nová pokolení a nevinná zcela. Předseda vyslovil se mimo to o náležitý dozor na sňatky po stránce lékařské, náležitý lékařský dozor na školách a vyučování pohlavní hygieně. Podle jeho názoru nevěstky jsou "myslí zatížených a choré" a stav ten se dá poznáním různých nebezpečí v mládí zameziti a tělocvik v této práci ochranné důležitý hraje úkol, protože léčba pohybem, jakožto úvod k tělesné výchově dětí ve vývoji opozděných a zatížených již mnoho vykonala. Pro zdravé máme tedy soustavný tělocvik, pro nemocné, aneb nějak trpící pohyby vhodné pouze, k nimž pojí se jen jisté druhy pohybů tělocvičných. Tu zdůrazniti nutno také nedostatečné dýchání, jehož příčiny jsou rozmanité a jež samo přispívá k nedostatečnému vývoji hrudníku hlavně v místnostech uzavřených. Proto přimlouvá se o zkrácení doby pracovní v dílnách a závodech všelikých, zejména tam kde jedná se pouze o automatickou práci stroji, kde vlastní únava se pocítuje, nikoliv z přepracování ale z pouhé jednotvárnosti, bezmyšlenkovitosti, bez osvěžujících motivů a proto také činnosti bez jakéhokoli nadšení. Ve většině závodů jednostranná práce dělníka nezajímá a proto práce školní, která se podobá takovéto práci tovární musí rozhodně býti zatracena. Proto by zkrátil i hodiny učební a pouhého papouškování a dal mládeži vždy v přestávkách náležitého osvěžení hrou a tělocvikem i jinak.

Sir James Grant z Ottawa, předseda kanadské sekce mluvil o tom, že hygieny třeba dítěti již v nejútlejším mládí, zejména v případech, kde dítě uměle se živiti musí. Do školy poslal by dítě až v sedmém roce, kdežto Dr. W. W. Roach z Philadelphie přimlouval se zase o otužení mládeže i proti vlivům tepla a studena i dokázal pokusy, že mládež při otevřených oknech školní světnice lépe prospívala a lépe dýchat se naučila. Tu naše fyziologické a hygienické znalosti o dýchání mnoho na prospěch jeho tvrzení dokazují. Víme, že krev, tělem kroužící, přivádí tkáním tělesným živný kyslík a odnímá jim kysličník uhličitý, což jest rozkladná zplodina tělesná. Dále pak víme, že krev nasycuje se kyslíkem a zbavuje se kysličníku uhličitého v plicích. Jsou tudíž plice hlavní sídlo výměny plynů mezi tělem lidským a vnějším světem. A tato výměna plynů v plicích děje se dýcháním, jestli dýcháme vzduch čistý a ten v nepřetopených místnostech rozhodně jest lepší, nežli v přetopených a nevětraných, neotevřených.

Jestli se má vyučovati školní hygieně projednávalo se na zvláštním debatním večeru a to za přítomnosti as 2,000 lidí v Elmwood Music Hall. Debaty byla tuhá a náhled převládal všeobecný, že něco

v tom ohledu se státi musí, jen odborníci v tom se lišili, jak by se státi mělo a jak vyučovati vůbec a kdy započítí. Mlčení jakému u věci této byli jsme až dosud zvyklí mnoho natropilo škody, mnoho na pokolení našem i předešlých zavinilo a tu poznání věci jest hlavní, protože pak spíše uvarovati lze se následkům, známe-li příčiny. Předseda Eliot rozhovor zahájil a účastníci se jej mnozí na slovo vzati vychovatelé, učitelové a také i kazatelové i kněží, jimž jakž se zná, mnoho toho co moderní velice pěkně hodí se do krámu, aby jen jim mládež neutekla do kruhů nevěreckých, aneb z jejich soukromých škol na ty "proklaté školy veřejné." Jest ku podivu, že tyto snahy, hlavně katolických kněží odborníci ani na tomto kongresu neprohledli a teprve potom začali uvažovati o nebezpečí "černého ptactva", když již bylo po sjezdu. Také v tom ohledu by potřebovali američtí vychovatelé trochu té "zdravovědy a uvolnění mysli", aby dovedli čeliti nebezpečí víc a více se roztahujícího Říma, nežli bude pozdě! Podle toho vyzněla ovšem tyráda pátera Tierneye, jenž jest sice pro vyučování hygieny, ale jen v jistém smyslu to jest: "Kristus nikoliv hygiena, očistí svět!" Tak a tu to máte a přimysleli-li si k tomu ještě to vše co spácháno bylo ve jméne celibátu katolickou církví a jejími mnohými nervosně zatíženými vilníky", jistě že si rozmyslíte, že to jsou ti povolání, aby nám o hygieně mládeže školní směli rozhodovati. Paní Youngová z Chicaga nesusouhlasí zcela s vyučováním pohlavní hygieny na školách, ale myslí si, že nabádáním a vyučováním mravní čistoty více docíliti se dá tam, kde domov nevykonal svoji povinnost. To jest na nižších školách, ve třídách vyšších již více jedincům i v celku o reprodukci říci lze. Dr. Eliot mluvil o cestách jak zameziti zlu prostituce a kuplířství i věří v náležitě poučení soustavné, pokud se člověka týče, věří v jeho utužení a vzdělání lidu, jako objasnění všech snah eugenických, vychovatelských a pochopení soustavného cvičení těla i mysle, jež má i hodnotu svou zdravotní, protože vychovává mládež vzdornější jakékoli nástraze a chtíčům všelikým. Dr. Hugh Cabot z Bostonu jest toho názoru, že dosavadní nevědomost a udržování mládeže v této nevědomosti podryla celá pokolení a že jest již čas, abychom poznali co vykonati třeba cestou soustavného poučování a to počínaje již věkem nejtěplejším. V tom i jiným směrem mluvilo několik řečníků a tu jen zajímavé, že tělocvik jako prostředek umravňující, ukázněující a povznášející nedosáhl toho uznání, jak by se ve shromáždění takovému očekávalo. A přece z důstatek jest známo co organisace, jako ona Turnérů a ještě více našeho Sokolstva a Švédů, Švýcarů, Francouzů, Italů, Belgičanů a p. vykonaly i v tom ohledu, o osobní udatnosti a sebezapření i otužilosti v každém směru, jako Černošů, Srbů, Bulharů atd. ani nemluvě. Professor Owens z Chicaga zakončil rozpravu nejlépe, poukázav "co soustavným cvikem těla i mysle se docíliti dá, vzhledem na stáří mládeže, která v tom i onom vedena býti má stezkou poznání. Toto poznání kontroluje pak choutky všeliké. Jestli necháte dítě, aby nashíralo si

vědomosti o těle svém z pramenů nekalých po ulici, aneb pramenů ještě horších pak se sami znovu proviňujete. Nestrachuji se docela vyučování pravd o pohlavní hygieně a to celým třídám školním. Jest daleko lépe a účinnější zaměstnati dobrou silu, jež by poučovala, nežli ponechati o věcech těchto nejdůležitějších poučení uličkám "špinavým" a stájím "plných odpadků" . . . "

Na kolik cvičení mysle a těla žák se vyvíjející a žačka míti mají, byla otázka, o které se jednalo a delegáti se různé vyslovovali. Jedni tvrdili, že by na školách veřejných mělo se pěstovati více atletiky ve volné přírodě, kdežto opět jiní starého držíce se copu, přimlouvali se o rozvrh učební takového druhu, aby se prý "fetišským" pokusům všelikým předešlo a různé ty "fads" na čerstvém vzduchu i v tělocvičně odstranili. Této secei předsedal Joseph Lee z Bostonu, předseda jednoty amerických hřišť. Na štěstí Dr. Krogh odsekl "starým kantorům", jimž každá novinka jde proti srsti, zapomínajíce, že tělocvik vlastně pěstován byl v dobách dávných těmi národy, již vládli celým světem a za vzor sloužiti mohou ve výsledcích pokroku ještě tak mnohemu velikánu velikánoviči doby přítomné a tak zvanému paedagogu, jenž když napsal si nějaký ten "papír", myslí, žeť neomylný docela. Některým takovýmto pašákům stačily by prý školy, kde třeba byly místnosti malé, jen když žactvo se tam vychová v mysli silné, vzdělané. O výchově těla současně se ani nezmínili a tu Stecher jim jen dobře děl, že soustavný tělocvik na školách všech měl by býti zaveden a pouhé pohybování prstíčkama ve školních lavicích a trochu úklonů a pohybů končetin, že nikterak stačiti nemůže. V tom souhlasil s ním i Dr. Luther H. Gulick, jenž hlavně dovozoval co žena tělocvikem a náležitým zaneprázdněním i výběrem své zábavy získati může a napotom v životě společenském jistě uplatní. Pokud nás se týče my víme již a dokázali jsme nejednou na těchto místech, že vývoj mysle nesmí býti oddělován od vývoje tělesného, ježto mezi oběma jest vzájemnost. Známe z výsledku práce v tělocvičnách našich, kde síla vůle s odvahou se pěstuje a bystrosti mysle, jarosti a statečnosti dítky naše získávají právě tím, že cvičí tělesně a soustavně, kdy přihlíží se bedlivě cvičitelem naším i ku povaze dítěte a k jeho schopnostem mysle. Mimo to dbá se i toho, aby naučily se dítky správnému držení těla a správnému dýchání, jež má se díti nosem, má býti dostatečné, úplné a rytmické. Tím provětrají se plíce jak náleží a dítě ve "vitální kapacitě" plíce získává. Zdravý člověk má totiž míti takové plíce, aby vyhovovaly potřebám ústrojí jak v klidu, tak i při práci, totiž, aby vždycky dovedly všem buňkám tělesným opatřiti potřebné množství kyslíku (tato určitá výkonná schopnost plíce zove se "vitální kapacita"). Vedle utuženého svalstva ovšem znamená nejvíce, protože nezůstává ani bez vlivu na utužení a lepší uschoptění mysle. Tolik zdůraznilo se v secei na školní dozor lékařský, jako hodně se promlouvalo o záchraně a sesílení zraku žactva školního, výživě jeho a osobní čistotě i jeho okolí vůbec. Dr. Lu-

cien Howeová v přednášce své neužila mnoha slov, ale jako odstrašující příklad ukázala v Auditoriu na Broadway všem přítomným malinké nevinné děcko z nemocnice, jehož oči dokazovaly způsobem přímo hrozným co způsobiti může náказа tam, kde manželé provinili se pohlavně. A povážíme-li, že devět desetin takových očních nemocí slepotu zavinujících se vyskytuje, zdaliž nebyl by již čas, aby se na poučení lidu, rodin, nastávajících manželů a kenečně dítek jejich něco stalo, aby před takovými hroznými následky společnost lidská uvarována byla. A jest-li Sokolstvo k umravňení a ozdravení lidu svého pracuje i na dále se přičiní, aby v otázkách těchto a podobných vždy na prvním bylo místě, jestli pomůže potírati každé zlo, poučovati o tom, čeho se uvarovati a jak chrániti se všelikých drýáčnických upírů, již z neznalosti lidu jen kořistí, jestli zejména v nedaleké době poví i našemu českému tisku, že takové a podobné oznámky o vyšetření pohlavních nemocí "lékařů" na dištane hojících, uveřejňovati nemá i jiné, na kolik tu vykoná a na kolik prospěje, nezištně prospěje Příští kongress odbývá se za dvě leta v Bruselu.

AMERIKA NA POMOC (?) NĚMECKU.

Německo patrně chce býti ve všem první. Turneři němečtí osobují si předáctví celé Evropy, ne jednou prohlásili, že jim netřeba na poli tělesné výchovy od jiných národů něčemu se učit — a nyní zatoužili po primátu na poli atletiky. Těžce nesli, že v minulých Olympiádách německé barvy musily ustoupiti před vítěznými hvězdami Ameriky — a ještě hůře by nesli, kdyby američtí atleti porazili německé athlety v samotném hlavním městě říše, v Berlíně, kde budoucí světové Olympiády odbývány budou. Tomu předejít musili stůj co stůj a proto vláda německá vyslala do Ameriky čtyřčlennou "athletickou delegaci", mající prý za účel pouze prozkoumati způsob 'trainingu' athletů amerických, kteří výkony svými evropské athlety tak předstihovali. Pozdější udalosti ale ukázaly, že delegace nepřišla k nám jenom vidět, ale že hlavním účelem jejím bylo získati jednoho z nej přednějších athletů amerických, aby německé athlety pro budoucí Olympiády připravoval. A také po krátkém vyjednávání získán byl bývalý universitní atlet německého původu, Alvin C. Kraenzlein, který honosí se až posud nepřekonatelnými rekordy ve skoku dalekém a v běhu s překážkami. Kraenzlein získán byl na dobu pěti roků a vzal s sebou do Německa čtyři pomahatele. On sám bude trainovati athlety v Berlíně a pomocníci jeho budou dojížděti do různých krajů. A ta touha po primátu na poli atletiky bude prý státí vládu německou jenom asi \$50,000!

Že by kterýkoliv stát byl ochoten obětovati takovou sumu jen za kus pochybné slávy, jakou jest dobytí nějakých cen na poli atletickém, jest nanejvýš překvapující — poněvač ten bezcenný úspěch draze později zaplatí. Mohli bychom již nyní předpověditi, jaký vliv bude míti tento experiment na tělesnou výchovu vůbec. Volá se po výchově rozumné, po tělesné výchově nezabíhající až na pole

krkolonné akrobatiky; my zde poukazujeme často na Evropu, kde dobývání cen jest věcí vedlejší, (ač sami časem ocitujeme se v rozpacích, je-li tomu skutečně tak) nařikáme na to, že mládež zdejší určena jest pěstovati tělesnou výchovu jen výhradně za účelem dobývání cen: poukazujeme na škodlivost specializování v evicích tělesných — kde universitní atlet, má-li talent ke skokům, nepěstuje nic jiného nežli skoky — atd. atd. — což má za následek vývin jednostranný a tělo spíše znetvořující než ušlecht'ující — a nyní ta stará Evropa, která nás měla učit, měla nám býti příkladem, přichází k nám pro trainery, aby zaváděli tam právě to, co americkou atletiku u rozumných lidí v takovou nevážnost přivádí. Najatý trener německých athletů jistě vyhledá si jen několik jednotlivců, jimž věnuje veškerou svoji pozornost — ti, kdož nevykáží se zvláštní spůsobností pro rekordové výkony, nebudou se těšiti pozornosti nejmenší a musí ustoupiti s cesty, aby těm budoucím "hvězdám" nepřekáželi — a výsledek? Že Německo třeba při příštích Olympiádách dobude několik cen — ale až pomine první opojení po dobytém vítězství, až německá mládež počne následovati příkladů vítězných athletů a bude na poli atletiky specializovati k vůli zlatým medailím, až německý dorost nebude míti v pěstění atletiky jiného cíle, jiného účelu, kromě té lačinné slávy, a tomu cíli obětuje vše, co tělesnou výchovu činí tak krásnou, tak důležitou, pak teprv německý lid pozná, jak draze ten bezcenný úspěch zaplatil. ě.

Projev "Plzeňského Sokola" v Chicagu, Ill., ze dne 23. října 1913. — Vzhledem k tomu, že v chigagských časopisech se vyskytla zpráva Česko-Americké Tiskové Kanceláře, že při výstavě dobytka, mléka a sýra v Dexter Park Pavillon právě odbývané, vystoupí české Sokolstvo, usnesl se sbor Plzeňský Sokol v řádné schůzi, dne 23. t. m. odbývané, uvědomiti českou veřejnost následovně:—1.) Že zásady a snahy českého Sokolstva se nesou výše než ku produkci a tvoření reklamy pro jednotlivce neb sdružení rázu ryze obchodního.—2.) Že sbor Plzeňský Sokol, jemnovitě jeho evicí členstvo, jde rádo všude, kde ku povznesení českého jména a k ukázké vyspělosti tělesného vývinu toho potřeba vyžaduje, avšak nikdy se nepropůjčí ku reklamě kohokoliv v zápolu s dobytím jakéhokoliv plemene.—3.) Že Č. A. T. K. měla by více chápati snahy a cíl českého Sokolstva, nežli aby fedrovala vystoupení jeho u příležitosti, jakou jest výstava mlékařského průmyslu a dobytčího obchodu, což dle názoru našeho nemá jiný účel, nežli vylákati na výstavu onu české obecenstvo pod záminkou sokolského vystoupení.—4.) Že nepřináleží Č. A. T. K., by jménem českého Sokolstva vyjednávala stranu jakéhokoliv veřejného vystoupení, jelikož stávají zde reprezentační tělesa Sokolstva, jako Župy, sdružení a jednotlivé sbory, kam může se každý s podobnými žádostmi obrátiti.—5.) Je-li Č. A. T. K. placena některým výstavním tělesem neb jednotlivci ku propagaci reklamy jich podniků, může tak učiniti způsobem obyčejným, my však co nejdůrazněji protestujeme tímto, by k účelům takovým používáno bylo jména sokolského. — Za sbor Plzeňský Sokol: Jos. Dvořák, starosta, Fr. J. Hartman, tajemník.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois.

Pořadatelé:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, CEDAR RAPIDS, IOWA.
JOSEF ČERMÁK, 1641 Millard Avenue, CHICAGO, ILL.
Tel. Lawndale 1974.

Editors:

Všechné dopisy a práce pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavněmu pořadateli za list zodpovědnému:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Ia.

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Cech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné měsíční poštovní poukázkou, sdělí tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateři V. V. Předplatné, jakož i odevzdání do listu přijímá jednateř Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednateřové zvláštní.

JAN ČERNÝ, 431 E. 71st St. New York City, jednateř Výkonného Výboru.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí býti v rukou hlavněho pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstouplé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

ČEŠTÍ UMĚLCI V AMERICE.

Již nejednou měli jsme příležitost slyšeti a čísti o stížnostech mnohých umělců, kteří přijeli Čechy americké svým uměním oblažiti, ale nenalezli prý mezi Čechy americkými uznání — pochopení — jelikož ti Čechové američtí nemají pro umění žádného smyslu. A jelikož skoro každý do vlasti vrátivší se umělec dává nám takové smutné vysvědčení, pokládáme za svoji povinnost jednou také pronésti několik slov vysvětlení.

Není pravdou, že by všichni Čechové američtí neměli pro umění smyslu; kdyby tomu bylo tak, pak neviděli bychom tak hojný počet krajanů našich navštěvovati velké opery — divadla — nesetkávali bychom se s nimi v koncertech. České Chicago na př. má dosti uměnilovného obecnstva, aby český umělec mohl na jeho vydatnou podporu počítati, ale to obecnstvo už také má své požadavky a na tom obecnstvu obyčejně přepočítá se každý, kdo k nám přichází s tím přesvědčením, že "je pro Ameriku všechno dobré." V Chicagu na př., jako ve všech větších městech, máme příležitost slyšeti ve velkých operách umělce těšící se pověsti světové — naše město navštíví každým rokem hudebníci a zpěváci, jichž sláva pronikla daleko za hranice jich vlasti a tu jest zcela přirozeno, že i to naše české umění milovné obecnstvo není s to uspokojiti umělce takový, který k vrcholu dokonalého umění má ještě daleko — anebo takový, který již se svým uměním ocit'uje se na povážlivém sklonu a ten zbytek by rád ještě uplatnil mezi Čechy americkými.

Obecnstvo české, které produkce českých umělců navštěvuje, jest dvojí: máme obecnstvo, které touží po uměleckém požitku, ale když umělecký výkon zůstane daleko za novinářskou reklamou, je pak obtížno pro další návštěvy je nadehnouti. A ti ostatní? Ti navštěvují koncertní síně jen ze zvědavosti a jakmile spatří, jak ten vyhlášený umělec vyhlíží, jest zvědavost jejich ukojena. A tu když český umělec neuspokojil požadavky prvních a uspokojil pouhou zvědavost druhých, nelze se diviti, že prvním jeho vystoupením umělecká jeho kariéra mezi námi počíná a také končí.

A když pronesli jsme těchto několik slov k obhájení "české Ameriky", promluvíme při té příležitosti též několik slov v zájmu českých uměleckých ústavů, jimž zase četní samozvaní umělci (!) dělají v Americe špatnou reklamu. Čteme často, že vystoupí zde bývalý člen nár. divadla v Praze — divadla v Brně — tu zase člen české opery — vynikající člen divadel nejprřednějších. Někdy takový umělec neb umělkyně účinkovali jenom ve sboru některého divadla — ale to se opatrně zamlčí a řekne se jen, že "vystoupí bývalý člen (neb členkyně)" některého velkého ústavu uměleckého. A když pak to jeho umění nesnese porovnání ani s výkony jen poněkud routinovaného ochotníka, činí si poměrů neznalé obecnstvo a zvláště mládež naše podivné závěrky o uměleckém stupni, na jakém ty české stánky Musy se nalézají. A tu apelujeme hlavně na česko-americký tisk, aby ty četné samozvané "umělce" a "umělkyně" představoval obecnstvu s rezervou a nepomáhal šířiti mezi naším lidem mylné domněnky, že nám ty "diletantské hvězdy" opravdu přicházejí přímo od "těch nejprřednějších divadel českých".

č.

EUGENIKA A VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ.

Již několikrát na místech těchto objevilo se slovo eugenika v posudku našem aneb v pracech našich odborných, a protože jest věda celkem nová a snahy její v poměru s veřejným zdravotnictvím, zejména pro nás Sokoly a Sokolky velice důležité, nebude nezajímavo, předmětem tímto i trochu blíže se zaměstnati, zejména, když můžeme zjistiti ještě ke všemu tak trochu i český původ tohoto postupu výchovy lidstva dobrého, zdravějšího a silnějšího! A nemáme jen tu na zřeteli snad snahy naše sokolské, které vreholí, jak známo, v povznesení národa a lidu našeho ve směru tělesném i mysle.

Ohlédněmež se jen kol a poznáme, že počet slabomyslných a jinak chorých a zmrzačených v zemi této stále vzrůstá, ano do takových jde rozměrů, že lidé uvažující a občané, jimž dobro národa na srdci leží, navzájem se dotazují: "Jak bude, jak bude za takových a podobných poměrů a okolností?" Tolik si uvědomujeme, ale fakta všechna ještě nejsou známa, ba ani v kruzích odborných neví se s určitostí, na kolik společnost naše jest podryta, na kolik jest choromyslných, mrzáků, nákazou a dědičnými nemocemi zatížených ubožáků ve Spojených Státech vůbec. Jsou odlehlé krajiny a celé

obvody na venku, na dalných prériích a jinde, kde udaje statistické a záznamy sotva lze pořídit o tom, kolik tam jest choromyslných, kolik trpí nákazou a jinými nemocemi a jaké jsou poměry pracovní, společenské a rodinné, čili jak ti lidé mnozí vlastně žijí.

Eugenika podle Galtona, jakž 1883 nazval, "je studie způsobů a prostředků dozoru, jakž by se daly zlepšiti a zdokonaliti plemenné jakkosti budoucích pokolení, a to po stránce tělesné i mysle!" Snahám těm říká se také hygiena plemen. Slovo "eugenika" jest z řeckého a znamená "dobrý rod". Jordan nazývá "vědou a uměním dobře a zdravě se zroditi." Ačkoliv věda ta jest poměrně nová, vlastní její idea jest již hodně stará. Vždyť v dobách dávných znali již naši praotcové hlavní zásady eugeniky, zejména v chovu dobytka, a vybírali si vždy jen dobré kusy a dobrého krmení i dobré krve, aby dostali pak "čistokrevné plémě." A také o člověku se říkávalo, že "jest z dobré krve" a z "dobrého rodu, dobrého kmene aneb kořene." Ano, "krev již poví, jaký z něho bude člověk" aneb: "však je po tátovi, po rodičích a p." se říkávalo, když naši staří chtěli povědět o někom, jak se ve svém charakteru byl vyvedl.

A nyní k bodu pro nás zvláště zajímavému! Roku 1860 až do roku 1865, tedy kdy Matouš Klácel byl ještě doma Jiří Jan Mendl, z kláštera augustiánského, téhož kláštera, kde i náš Klácel byl filosofii přednášel, zabýval se vědami přírodními a na škole klášterní v Brně i přírodopisu vyučoval. V botanické zahradě pak pěstoval mnohé rostliny motýlokvěté a hlavně hrách. Sledoval různé druhy jeho, různé charakteristické změny, tvary a barvy lusků jeho, ovoce či plodů to rostlin pukavých, tvary buňčného kalíšku, vzklíčení téhož, květ, délku stopky, očka, pupeny při řapíku listů, barvu těchž a vše jiné, co zdálo se mu býti zajímavé a hrášku vlastní. Skřížil jednotlivé druhy a dostal druhy nové, lepší obyčejně vždy tehdy, když u volbě zasetého sítě opatrně si počínal a vybral si nejlepší. Spůsobem tím a šlechtěním získal mnohá fakta, která dnes v eugenice hrají vlastně hlavní úlohu. Shledal totiž, že v každém případě plod či výsledek takového skřížení vždy jeví jisté a určité charakteristické známky svého rodu čili svých činitelů. Tvary, jež by podobaly se pouze jednomu z těchto společných činitelů mužského aneb ženského rodu, nenalezl, ale pátral dále i označil výsledky své jako jednotky charakteru, zděděné bez dělení a mísení! V každém páru určitých charakterů spojených jeví se pak i v každém jedinci splozeném jistá stopa onoho silnějšího, tak zvaná "dominantní", kdežto stopy slabší zoveme "recessivními".

Mendel dovolil skříženým hráškům, aby se oplodnily a tak vypěstoval novou generaci, v které nalezali se jedinci ukazující charakter dominantní, jakož i jedinci charakteru recessivního. Fakt tento byl znám již dříve, však Mendl poznal, že v této generaci početní poměr dominantů s oněmi recessivními jest skoro stálý, čili asi jako tři k jedné. V první generaci, pokolení, vypěstované ze skřížených

hrášků, bylo 75 procent stop dominantů a 25 procent recessivních. Rostliny znovu se nechaly oplodniti a potomek takto vzešlých rostlin každý zvláště se zasel. A tu nejdříve se ukázalo, že potomek recessivních zůstal pouze recessivním a v následujících pokoleních nikdy nezplodil opět dominanty. Když semeno získané oplodněním samotných dominantů bylo zkoumáno a zaseto, shledalo se, že nebyli všichni dominantí stejní, alébrž sestávali ze dvou tříd, to jest: 1.) Ty, jež daly vzniku čistým dominantům a 2.) Jiné, které byly již smíšeným potomstvem, sestávajícím z části z recessivních a z části dominantů. Tu se také našlo, že poměrný počet byl tu již ustáleným, ony s čistými dominantními potomky rovnajíce se smíšenému potomstvu tak jako jedna ku dvěma. Tento postup rozložení do tvarů původních a předků pokračuje v každém následujícím pokolení, početní zákon a poměr zůstává tentýž.

Mendel uveřejnil svůj objev roku 1865, ale bylo teprve v roku 1900, kdy několik pozorovatelů najednou vynášlo tutéž věc, táž fakta a věnujíce pozornost svou hlavně dědičnosti v životě člověka, pokračovali podle zákona a pravidel určených Mendlem. Náš Klácel znal theorii svého soudruha Mendla a z té odvodil na člověka, protože již tehdy přál otužení každého jedince a tak zachování zvýšené zdatnosti, jež měla by za základ zdraví celých pokolení, a protože sám přírodu velice miloval, souhlasil hlavně s Tyršem v utužení a šlechtění celého malého národa, utužení, jež zabezpečilo by lepší pokolení. Od těch dob hodně se vykonalo tím i oním směrem a mnohé, jež se v dědičnosti dříve vyzorovalo, pojednou se chápalo a také se porozumělo tomu, jaký vliv má výchova tělesná i na výchovu mysle. Že staří Řekové tu byli vzory, kdož mohl by se diviti.

Davenport, který studoval dědičnost modrých a hnědých očí člověka, našel, že když dva lidé hnědých očí se vzali, jejich potomci rovněž byli hnědých očí. Když jeden z rodičů má oči hnědé a druhý modré, bude polovina dítek hnědých očí a druhá modrých a jejich dítky vždy každé čtvrté rovněž. A zákon tento platí i pro mnohé jiné tělesné zjevy!

Mluvě o tomto předmětu, Jordan podotýká: "Ještě jen oprávněná domněnka, že tytéž zásady řídí přenesení tělesných i chorobných zjevů. Hlavní bod záleží v tom, co obsaženo jest v buňce zárodku, vyvine se a ukáže v jistou dobu a v jistém poměru, podle toho, jak rodičové se sešli. Chceme-li zdravých a silných mužů, vyjdou jen z lidí toho druhu!" Že tomu tak, vysvětluje z mnohých případů, kde rodokmeny a historie různých rodin se sledovaly několika pokoleními. A nade všechnu pochybnost se zjistilo, že dobrý základ rodinný měl za následek i dobré potomstvo, základ degenerovaný, zvrhlý, pokleslý a špatný, potomstvo nedobré, chybné. Také se zjistilo, že tam, kde osoba normální spojila se s onou stíženou nějakou poruchou, vlivy degenerační jeví se několika za sebou následujícími pokoleními.

Ve spojení s tím, jakž Wertenbaker dovozuje, jest rodinná historie Martina Kallikaka velice zajímavou. Jméno Kallikak jest ovšem jen uvedeno, aby zakrylo jméno pravé. Goddard, řídící laborator ve škole slabomyslných hochů a děvčat ve Vineland, New Jersey, jda po stopách této rodiny v případě chovanky ústavu, již zove Debora Kallikaková, vyšetřil následující: Průběhem americké revoluce Martin Kallikak, mladík z dobré rodiny, chodil do hospůdky, kde se vojáci scházeli, i stal se otcem slabomyslného chlapce, jehož matka byla rovněž chorá a slabomyslná, jsouc v hospůdce té zaměstnána. Z tohoto spojení celkem 480 bylo potomků; 143 jich bylo slabomyslných, 46 normálních, 13 nemanželských, 33 bylo jich pohlavně kleslých, z většiny nevěstek, 24 alkoholiků, 3 epileptikové, 82 zemřelo jich v útlém dětství, tři byli zločinci, osm majitelé vykřičených domů a o ostatních se neví, aneb jsou tu různé pochybnosti. Lidé ti se provdaly a přiženili do jiných rodin, obyčejně téhož druhu, tak že nyní jich jest zaznamenáno 1,146 jedinců a z těch jest 262 slabomyslných, 197 považuje se za normální a o 581 není ještě rozhodnuto.

Opustiv revoluční armádu, Martin Kallikak oženil se s hodnou dívkou z dobré rodiny a z tohoto manželství povstala řada potomků docela jiného charakteru. Jest jich 496 osob a to normálních. Pouze tři muži degenerovali, ač jinak nejsou nikterak zatíženi. Všechny děti Martina Kallikaka této řady oženili a provdaly se do nejlepších rodin státu a stali se dobrými občany. Nebylo tu slabomyslných; žádných nemanželských dětí, ani epileptiků aneb zločinců a žádných nemravných a kleslých žen. Pouze 15 dětí zemřelo v nejútlejším mládí. Nápadný tu rozdíl ve dvou řadách potomků. Ze slabomyslné matky vzešla řada slabomyslných, degenerovaných a zločinných potomků, kdežto z téhož otce a normální matky jest tu řada dobrých občanů, kteří ve společnosti lidské zaujímají dobrou postavení i přičinili se na dobro státu.

Rodina Jukeho, jakž vypořádal Dugdale, sestávala z pěti deer, předka lenošného a lehkomyšlného to rybáře, narozeného 1720. V pěti pokoleních rodina ta vzrostla as na 1,200. Rodinné historie as 1,000 jsou známy; mezi těmi bylo 310 profesionálních žebráků, již dostali se do chudobince a v celku byli tam 2,300 let; 440 jich bylo stíženo přijíci a více jak polovina žen byly nevěstky; 130 odsouzených zločinců; 60 kapsářů a zlodějů ze zvyku a sedm vrahů. Tato rodina stála stát přes milion a čtvrt dolarů.

Poellman podává historii rodiny založené dvěma deerami matky stále opilé a ty v šesti pokoleních měly 834 potomků. Z těch historie 709 jsou známy; 107 bylo nemanželských; 64 jich bylo v chudobincích, 162 bylo žebráků profesionálními; 164 nevěstek a 17 darebáků; 76 jich bylo za mřížemi a to v celku 116 let a sedm bylo vrahů. Tato rodina stála stát více jak milion a ještě bude stát, protože dosud nevymřela.

Jako na důkaz, že dobrý kmen a dobrý strom nese i dobré ovoce, jest tu rodina Edwardsova. Jo-

nathan Edwards z Connecticut měl 1,900 potomků a z těch historie rodinné jsou známy v 1,394 případech. Mezi těmi bylo 13 presidentů universitních, 65 profesorů; 295, již kolleje různé prošli; 60 lékařů, 100 učitelů, 75 důstojníků v armádě a u námořnictva; 60 vynikajících spisovatelů, 100 právníků, 30 soudců, 80 veřejných úředníků, 3 spolkové senatoři; 15 odborníků železničních, na bankách, u společností pojišťujících a v obchodech různých.

Fakta tato jsou nemalé důležitosti, pokud se týče veřejného zdravotnictví. Jest známo, že jedině zeslabené soustavy tělesné aneb mysle, nechť již z jakékoli stalo se příčiny, jest daleko sklonějším k nemoci a nákaze zvláště, nežli ten, kdo jest silným a zdravým v těle i mysli své a utuženým vůbec. Ano, ukázalo se dosti často, že rodiče, kteří nejsou zdraví, nemají ani silných a zdravých dětí. I jest zcela možné, že jest tu i tendence k jistým nemocem dědičná. To podporováno jest faktem, že rakovina, tuberkulóza, nemoce srdce, ledvin atd., o nákaze ani nemluvě, začasté se vyskytují v několika pokoleních téže rodiny. Víme dále, že jisté tělesné zvláštnosti, jako větší počet prstů u nohou i rukou, zvláštní znamení, aneb silná podoba vzájemná, přeneseny bývají z rodičů na děti jejich a to po několik pokolení. Zdá se, jakoby příroda měla zrovna ve zvyku tokovouto reprodukcí zvláštních zjevů. Když podobné tělesné zjevy charakteristické se přenesou, pak věru, že není žádných příčin domnívati se, že vzdornost jistým nemocem aneb sklonost, nemohly by se dědit. To souhlasilo by celkem i se zkušeností naší, že některé děti jsou velice náchylné k těmže nemocem, jako jejich rodiče. To platí i o tak zvané vrozené imunitě čili vzdornosti, nenáchylnosti a nevnímavosti vůči některým chorobám čili schopnosti odolávati onemocnění z nákazy.

Dědičnost charakteristických známek mysle a mravů jest dojista z důstatek známa, tak že přísloví: "jablko nepadne daleko od stromu", je tu jen na místě. Odborníci a specialisté nervových nemocí nám vypráví, že vyléčení velice vážné choroby "stálého bolení hlavy" mělo by započítí vlastně u našich dávných předků, čili, že ti, kdož takto trpí, zdědili nemoc z pokolení na pokolení přecházející a v nervech tendencí svou založenou, i říká se jí pak "sick-headache". Není pochyby, že totéž platí i o jiných chorobách a s rostoucím poznáním, možno, že najdeme, že dědičnost hraje úlohu i v mnohých jiných případech.

Karakteristické zjevy mysle a mravů jedince jsou zrovna tak důležitý se stanoviska veřejného zdravotnictví, jako tělesná slabost a síla! Jakkost mysle jest začasť činitelem, který rozhoduje o postavení jednotlivce v životě lidském a nezůstává bez vlivu na jeho zdraví a štěstí. Na tomto stavu mysle, známém jako vlastní úsudek — síla a schopnost uvažovati o faktech v jich vlastní ceně, spočívá hlavně všechno zdar aneb nezdar člověka. Jest to právě nedostatek této schopnosti, vedle jiného, jenž zodpovědným se jeví za mnohou bídu a nemoc, jež se naskytují. Zatížení mysle, jež vede k chudobě, hra-

je tu nemalý úkol, pokud nemože se týče. Nemožnost, neschopnost vlastního poznání, že třeba jest nám ochrana ku zabezpečení si zdraví, jakož i neschopnost u vykonávání těchto opatření, i dodržování pravidel zdravotních, jest dojista činitelem, jehož důležitost ve veřejném životě a společnosti lidské v dobách nedávných ještě se neuznávala. Ačkoliv jest známo, že bída jde rukou v ruce s nemocí, zapomíná se, že mnohdy mysle zatížení a slabost těže jsou příčinou obého. Tím ovšem není řečeno, že chudoba jest nevyhnutelně znakem nedostatku intelligence, bylo by nesmyslem, jako hloupostí, že bohatství přidává nám na rozumu a mozku, ale tolik jest jisto, že nedostatek intelligence a bída jsou začasté pospolu, a jest jen neschopnost zděděná, která za podobný stav zodpovědnou bývá.

(Dokončení).

James F. Morton, jr.:

MEZINÁRODNÍ KONGRESS "VOLNÉ MYŠLENKY" V LISABONĚ.

Dlouhá cesta a rozhodně unavující v poslední části své, konečně dovedla mne k cíli. Protože jsem neměl ještě dosti času, podívati se po Lisaboně, vynechám popis tétož na dobu pozdější i vrátím se k úkolům hlavním poutě své do této doby.

Milá návštěva moje v Lyoně měla svou dohru v dopisu, který mi sem poslal Marius Roche, vynikající řečník Volné Myšlenky. Poněvač dopis tento obsahuje přímo posláni všem svobodomyšlníkům v Americe a jest velice charakteristickým, pokud se týče nadšeného slohu našich soudruhů francouzských, bude mi dojista odpuštěno, pakli přiložím úplný jeho překlad. Jest adresován na mne jako delegáta všech sdružení svobodomyšlných v Americe a zní takto:

"Velice drahý soudruhu:—Zastanci Svazu Volné Myšlenky na Rhoně, již chovají jen milou vzpomínku na přátelskou návštěvu Vaši, splnomočnili mne, abych vyslovil Vám nejvícejší díky za přijetí čestného předsednictví slavnosti za vlastní přijatých dítek našich.

"Tímto bratrským činem podal Jste jen pádný důkaz o tom, že solidarita, která víže velikou rodinu svobodomyšlníků, nezná žádných mezí, žádných hranic a že všichni zastanci a činovníci všech zemí stejnými ovládní jsou snahami na osvobození lidstva a stejnými vedení přáními, aby docílilo se vítězství pochopení svobody a lidskosti, za které se v zápas vrháme!

Buďtež tak laskav, drahý soudruhu Mortone, a buďte naším tlumočnickem všem bratřím americkým, tak aby se dosvědčilo naše zajištěné přátelství, i doneste jim naše bratrské pozdravy.

"Ještě jednou Vám děkuji, drahý soudruhu, prosíme jen, abyste ujistěn byl naší nejhlubší oddaností a naším nejupřímnějším přátelstvím.

"Za Svaz Volné Myšlenky na Rhoně,

Marius Roche, generální tajemník."

Poněvač nutno setřítí místem, nebudu popisovati mnohé ty zajímavosti cesty své. Kdybych psal cestopis, jistě bych se pozdržel trochu déle u starého Caracassonne, jediného to ještě zachovalého svědka opevněného a hradbami opatřeného města z dob římských a Visigotů, dosti ještě zachovalého z dvanáctého století. Některé opravy provedeny byly v době novější a to vedením jistě neschopnějšího muže v tom ohledu, jenž jistě chybné struny by se nedotekl a to jest Viollet-le-Duc.

Mezi jinými starožitnostmi, jsou tu podzemní vězení a mučírny inkviční, s úplným výběrem nástrojů mučitel-

ských, jak se jich bylo skutečně používalo a opatření k tomu určených, aby vyvolaly hrůzu v mysli ubohé oběti. Strašnou památkou jest tu kostlivec, jak nalezen byl v podzemním vězení, patrně muž v mladickém věku, jenž zemřel způsobem katolickou církví používaným, aby tím spíše se hlásala láska bratrská. Na vzdor těmto až příliš jasným důkazům, mluví o míru a snášenlivosti s následovníky těchto krvelačných mučitelů, jichž snahy jsou dnes ještě tytéž, třeba moc jejich zmizela, zdálo by se neméně, jako zradou všeho, co jest poctivým v povaze lidské.

Místní chrám rovněž hodně starý, jako ona opevnění, chová pomník zběsilého Simona de Montforta, který vedl zkázonosná vojska na zničení výkvětu jižní Francie pro "kacířství", jež podvoliti se nechtělo choutkám církve katolické. Nevím, kde bych našel pomník jeho šlechetné oběti, velikomyslného Raymonda z Toulouse, který statečně, však nadarmo hájil náboženskou svobodu.

Den v Lúrdě.

Maje pouze ještě jeden den volný, rozhodl jsem se, že zajedu si do Lúrd, tak abych přešel z památek na bývalý stav katolictví ihned k téže soustavě v jejím moderním projevu. A buďte ujistěni, že z důstatek jsem byl odměněn. Ano, může se skoro říci, že ten, kdo neviděl Lúrdy, neviděl náboženské zaslepenosti a pověry v celé nahotě. Celá ta komedie jest jednoduše nad všechno pomyšlení! Návštěva v tato místa katolické slabosti, věru, že se vyplatí každému svobodáři. Náhodou město samo, na úpatí Pyreneí, snadno dosíci se dá a má skutečně rozkošnou polohu, s mnohými výminečnými přitažlivostmi i mimo zázračného místa. Za mého krátkého pobytu byl jsem s to navštívit starý a velice zajímavý hrad a opravdu obdivuhodnou jeskyni s nesčetnými komorami i velkolepých útvarů a všelikých podob a mimo to i jiné jsou tu krásy scenické, na něž bych se ještě někdy rád podíval.

Jakž většina čtenářů zná, pověst Lúrd, jež původně bylo bezvýznamné venkovské místo, stoupla od té chvíle, kdy jistá Bernadette Soubirousova, čtrnáctiletá venkovská děvče, tvrdilo, že "svatá pannenko Marie" se jí v jeskyni jedné zjevila i prohlásila, že "neposkvrněným početím" i nařídila, aby v místech těch zbudován byl oltář. Důvěřiví věrci ovšem se záhy našli a při tom ihned za v čas pramen vedle se objevil, kterémuž léčivá moc se připsala a to v každém takovém případě, kde se pannenko Maria vyzývá a jí se ovšem obětuje. Posvátné místo, oltářem ozdobené, následovala pak ihned stavba dvou velikých chrámů, na kopci jednoho a pod kopeem druhého. V jeskyni samotné jest socha panny Marie, jakž popsala ji Bernadette. Před ní jest spousta svíček, stále hořících, věnovaných poutníků, a kol dokola rozvěšeny jsou berle, obvazy a jiné tak zvané "důkazy" o provedených tu zázračných uzdraveních. Po celé dny poutníci tu pijí zázračnou vodu a koupají se v ní.

V den mé návštěvy zázraků nebylo.

V den mé návštěvy byla patrně pannenko Maria ve špatné náladě, protože jsem neviděl ani jediného zázraku. Bylo tu chorých dosti a jejich ohromná zbožnost a důvěra vzbuzovaly zrovna soustrast. Přivítal jsem se k nim do průvodu, z většiny z poutníků sestávajícího, kdežto druží byli pouze zvědavci a tak naplněna byla jeskyně záhy, sám jsem neměl však nijakého pocitu o přítomnosti božské. Mezi všemi těmi podivnými obřady a obětmi pozoroval jsem, že skoro každý se snažil, aby dotekl se jeskyně a mnozí na kameny těže se vrhajíce, je líbali. U večer se odbýval průvod pochodňový. Byla to zajímavá podívaná, když zbavíme mysl svou na okamžik posudku, na kolik v tom je vlastně mizerné pověry a klamu, jež se oslavují.

Lúrdy navštěvují nyní na tisíce lidí každého roku. Církev a na sta různých kupčků vědí, jak zpeněžit na velko-

důvěřivost poutníků a kliditi co největší zisk. Pokud se týče Bernadetty, jestli byla na polo blázen, snílek aneb humbuk přímý, nevíme, ale tolik jest jisto, že církev použila obyčejné cesty své, aby se jí zbavila. Aby zamezila možnému popření jejího zjevení a její obrazotvornosti, přiměli ji, aby šla do kláštera, kde ovšem jest již hlídána na do smrti. Zásluha náleží Emilovi Zolovi, že byl prvním, který odhalil tento sprostý podvod zázračný. Po něm následovali jiní a mezi těmi jest hlavně professor A. Chide z Paříže a Dr. Aigner v Mnichově. Poslednější vyhrál soudní při i byla mu přiknuta náležitá náhrada, když vystoupil proti kněžím, kteří o něm tvrdili, že u věci této uveřejnil nepravé udaje.

Některé nesrovnalosti.

Zajímavým jest i nápis, který se nalezá na stěnách úřadovny vedle jeskyně: "Pozor na kapsy!" Takový nápis nalezá se na zdi u vchodu do basiliky, jakž chrámu na kopci se říká. Patrně nelze všem věřícím tu věřit a pak církev shledává stádečko své příliš dobrým pramenem příjmů, nežli aby dovolila, aby tento zlatý proud se odchýlil ještě jinými směry.

A ještě něco, co působí na vás záhadně a sice, že zrovna u kostela, jen několik yardů od zázračného pramene, stojí člověk s kloboukem v ruce a žebra. Nápis na klobouku v překladu: "Ve prospěch práce "bratra Jana", pro chudé nezhojitelné v nemocnici v Galan". Pro zázračnou pannu Marii nemělo by býti přece žádných "nezhojitelných", a jestli nemocní "bratra Jana" nemohou podniknouti cestu do Lúrd, flaštička vody z pramene měla by míti tentýž účinek jako osobní návštěva, jestli máme důvěřovati všelikým těm oznámením a balamucením kněžstvem, ohlášám a oběžníkům.

Postup kongresu.

Ve vypravování svém dospěl jsem až ku prahu města kongresního a tu třeba zaplašiti ihned obavy všeliké, neboť shromáždění toto setkala se s výsledkem velkolepým. Delegáti přítomni jsou z Anglie, Francie, Němec, Španěl, Belgie, Čech, Ruska, Švýcar a jiných zemí evropských; kdežto jediný delegát Severní Ameriky vyvážen jest delegátem republiky argentinské, zastupuje Jižní Ameriku. Oправdový a souladný duch ovládal celý postup kongresu a ohromné nadšení stálým bylo svědectvím a dokladem náležitosti budoucnosti hnutí svobodomyšlného a konečného jeho vítězství.

Lisabon, místo této skvostné demonstrace, imponující svou jakostí a zastoupením spíše, nežli silou počtu (což jest zcela přirozeno, povážíme-li, že kongres se odbyval jindy v městech více středních a přístupnějších), jest jedním z nejkrásnějších míst na světě. Parky jeho sotva jinde jsou nádhernější a pouze as dvě jiná místa se jim vyrovnají. Obyvatelé jsou úslužní a přívětiví, ač některé jejich společnosti jsou dosti primitivní. Lisabon jest shromážděním starobylého i moderního, Severu a Jihu, Východu i Západu. Jeho vegetace jest prazvláštní směsí všech zemí a podnebí. Na mysl naši zvláště působí, když vidíme naše severní smrky a jiné jehličnaté stromy vedle přeskvostných kaktusů a palm, naše zahradní muškáty obklopené bohatou květenou tropickou. Totéž jeví se v pozorování krajiny a tváří na ulici; návštěvník tu najde zastoupení každou zem a podnebí a přímo báječně naň působí mnohé ty efekty. Scenerie okolí Lisabonu střídá se s onou divnou a velkolepou.

Mnohé úkoly Portugal.

Doraziv do města, byl jsem srdečně uvítán zástupcem Esperantistů, jemuž byl jsem z opatrnosti dopsal napřed. Ten zavedl mne do znamenitého hotelu a později pomohl v mnohých předběžných záležitostech, jakož i poskytl příležitost prohlednouti si město v hlavních jeho rysech. Li-

sabon poskytoval obraz živého a vyzdobeného střediska, vzhledem na oslavu třetího výročí založení republiky. Známky všeobecné radosti jeví se na všech stranách, a mohutné nadšení, nemožno, aby bylo pouze lichým, poskytovalo přesvědčující důkaz i největším skeptikům o silném přilnutí pocitovaném lidem, jako celku k nové republice. Každý pokus zjistiti opravdovou situaci, jen prohloubil přesvědčení o naprosté pevnosti republiky. Mnohé úkoly se musí ještě rozřešiti, tak aby se opravily hrozné poměry, do kterých národ uvrhla korruptní vláda monarchie Braganzů. Hlavní jest znovuupravení národních financí a zavedení vydatné soustavy výchovné a vzdělání, aby se přemohlo smutné ještě množství zabeďnělosti dědičné s klesající monarchií a převládajícím klerikalismem. Však obtížím těmto se statečně čelí a intelligentně provádí, tak že o výsledcích nemůže býti pochyby.

Uvítání městskou radou.

Činnost kongresu započala schůzkou ve stálých místnostech místní organizace Volné Myšlenky, jež nalezají se ve velké budově úřadoven. Mají tu najatých as šest pokojů. Byly příjemné to chvíle, kde staré přátelství se obnovilo a nová se navazovala. Stalo se tak na večírku, dne 4. října. Později rovněž večer pochodovalo se do prostorného a krásného domu radničního (Hotel de ville), kde dostalo se vřelého přijetí a uvítání členům kongresu městskou radou. Mluvil senator Magalhaes Lima, který jest jedním z předních státníků portugalských a který také kongresu předsedal, a Correia Barreto, předseda městské rady, jenž hosty vřele uvítal. Odpověděl Eugene Hins, generální tajemník Mezinárodního Svazu Volné Myšlenky. Pak následovalo občerstvení.

Následujícího dne, 5. října, odbylo se prvé zasedání. Senator Magalhaes Lima předsedal. Čtla se zpráva Guillaume Degreefa z Bruselu, Belgie, předsedy Mezinárodního Svazu Volné Myšlenky, jenž hluboce litoval, že nemohl býti přítomen. Pak čtla se celá řada telegramů a pozdravných dopisů a tak se dělo při každém zasedání. Největší nadšení vyvolala zpráva prof. Ernesta Haeckla. Bylo usneseno poslati telegraficky díky a projev sympatií, též tak prof. Wilhelmu Oswaldovi, který očekával, že bude přítomen, ale k vůli naskytnuvším se překážkám dostaviti se nemohl, onemocněl totiž. Pak následovaly pozdravy a vyličení poměrů a postupu hnutí Volné Myšlenky v různých zemích, jakž jednotliví delegáti podávali. Paní Hypatia Braghlaghová mluvila za Anglii a pisatel tohoto za Severní Ameriku.

Zasedalo se v bývalém klášteře.

Na večer téhož dne odebrali jsme se do starších místností budovy městské větších rozměrů, do bývalého katolického kláštera, nyní střediska to republikánské výchovy. Tu nadšenou přednášku o Diderotovi měl Magalhaes Lima. Bylo pravým požitkem naslouchati tomuto znamenitému řečníku a zastanci emancipace mysle, když stál tu na místech, kde po mnoho let zástupci pověry a záhad vrhali pohanu a urážky své proti světlé a svobodě! Po stěnách rozvěšeny jsou podoby a republikánské odznaky a v čele toho obraz bohyně svobody a to na místech, kde dříve byl obraz panny Marie. Byla to chvíle, na které se tak snadno nezapomíná. Zasedání dopolední, dne 6. října, věnováno bylo projevům o rozpravě o portugalském zákoně rozluky církve od státu. Hlavní přednášku měl Augusto José Vieira, jenž popsal zákon a jeho účinnost a statečně hájil toto opatření jako jediné spravedlivé. "Zákon," prohlásil, "šetří všech soukromých věr, ale chrání republiku proti zrádným piklům prováděným pod pláštěm náboženství!" Asi dva z následujících řečníků považovali zákon za trochu silnější v jistých bodech, kdežto zase mnoho jiných poukazovalo na to, že není ještě dosti ostrým. Vzhledem na velkou větši-

nu, dostalo se zákonu schválení, třeba vědělo se, že v celku ještě mnohé jeví nedostatky v propracování, ač založen jest na zdravé zásadě spravedlnosti vůči všem.

Uvitání mayorem v Cintry.

Odpoledne věnováno bylo výletu do sousedního městečka Cintra, označené Byronem, jako ráj pozemský, daleko široko známého to místa přímo rozkošného. Na neštěstí velkolepý rozhled s tohoto místa, na výšině položeného, zastřely silné mlhy, kdežto občas se jen lilo, jakoby na připomenutí, že i ve smavém Portugalsku slunce vždycky nesvítí. Nicméně takové projevy "pohněvaného božství" nikterak nebyly na újmu náladě jovialního hloučku, sestávajícího z těch, kdož dávno navykli si vzdorovati zlobě boží. Kočáry byly připraveny na stanici i dovezly po dlouhé a klikaté cestě účastníky až nahoru ku Castello de Pena, kdež po mnohá leta nalezal se palác královský. Byl to zámek, z kterého Manuel utekl ve veliký den osvobození lidu před třemi lety, a komnaty jsou dosud v témže uspořádání, jak byly zanechány prchajícím despota a jeho nohlady. Děšť na chvíli ustal a malá skupina nás vystoupila z kočárů na zpáteční cestě a ubírala se nádhernými zahradami, obkličujícími palác. V jedné z veřejných místností v Cintra připraven byl chutný zákusek a tu mayor města velice srdečně nás uvítal nadšenou řečí a několik delegátů odpovědělo. Pak následovala zajímavá návštěva Palacio Real, kde druhdy sídlila králova máteř. Mnohé tu památky. Veškerá s tím spojená vydání neslo městečko Cintra, jehož byli jsme hosty. Byl to skvostný důkaz pohostinnosti portugalské.

Ranní a večerní zasedání, 7. října, zabralo se rozhovory o volné škole a otázkami společnosti lidské se dotýkajícími. V celku hovořilo se jen povšechně, však mnohé znamenité body probrány. Hlavním v tom ohledu byl rozhovor o hnutí Volné Myšlenky, kteréž někteří socialisté přáli si spojit s otázkami ekonomickými. Na konec však odhlásováno bylo velikou většinou, aby přijalo se čisté prohlášení Eugene Hinse, že třeba jednotliví svobodáři museli se zanášeti otázkami, jež týkají se všech a blaha lidského vůbec, bude nutno, aby soustředily se veškeré síly na specifickém a životním úkolu emancipace lidu z otroctví pověry a tyranie církve.

U presidenta Arriaga.

Den stal se hlavně významným odpolední návštěvou Cassaes, neméně krásného to místa, rozkošné polohy nad mořem, kde přijati jsme byli presidentem Arriagem v jeho domově. President republiky portugalské jest již pokročilého věku a v době přítomné trochu churav, však daleko ještě není "mrtvým mužem", jakž sensační tisk nedávno byl o něm u nás rozšířil. Potřásl si rukou s každým delegátem těch kterých zemí a senator Magalhaes Lima představoval. President uvítal nás slovy dojemnými a takovými, jež dokazovala, že schvaluje náhledy racionalistů i snahy jejich. Za všech nás souhlasu odpověděl Georges Lorand a věru, že nebyli jsme v něm sklamáni. Z paláce presidentova jelo se do hlavního hotelu a tam dostalo se nám skvělého přijetí mayorem a tu zase Lorand odpověděl. Jako předešlého dne, i zde byli jsme hosty města. Věru, že bude as na dlouho, nežli jiný kongress Volné Myšlenky oetne se v městě a zemi, kde místní i vládní správy nalezají se v úplné sympatii se snahami jeho a uvítají jej s tak významnou pohostinností. V posledním zasedání, dne 8. října, jednalo se hlavně o správních záležitostech Svazu. Bylo usneseno pořádati příští kongres v Praze v památný rok 1915 a následující v Lusanne 1917. Po odbytí různých záležitostí, mezinárodních vztahů se týkajících a několika proslovůch a přijetí resolucí díky našim hostitelům, kongress se posléze odročil.

*) Překlad z anglického s laskavým dovolením autora a "Truth Seekeru".

F. K. Šnepp:

PODSTATA RUSKÉHO SOKOLSTVA.

Tyrs, vzácná a bohatýrsky založená povaha, nadšená pro krásu a ideovost, prochvéná citem jemna a smyslem pro ucelenost i harmonii, vyjadřuje své myšlenky o věci sokolské a mimoděk načrtává povahu a obsahovost současného Sokolstva již r. 1871 v programovém článku vytyčoval tři základní směry sokolské idey, klada důraz sice na utužování tělesné, zároveň však i na výchovu mravní a povznesení duchovní.

Tři tyto směry v harmonickém spolupůsobení mají odchovávat Sokola — občana, vlastence, člověka.

V tom smyslu, považujeme za správné, jest nám chápání podstatu a význam sokolské myšlenky.

Není naším úkolem uvažovati o tom, na kolik české nebo ostatní slovanské Sokolstvo sleduje základní a podstatný odkaz svého tvůrce, prvního vůdce a ztělesněnou ideu sokolskou v jeho charakteru a počínání, než přihlídnemež k ruskému Sokolstvu, kterak toto chtělo a zatím nedovedlo vyjádřiti své Sokolství.

Ano, Sokolstvo a Sokolství!

Dvoji význam v dvojím názvu.

Ruská řeč nezná výrazu "sokolství", má jen výraz Sokolstvo, neboť "sokolism" — "sokolničestvo" — "sokolnictvo" jsou názvy, které profanují i v ruské řeči význam věci, a ani první, aniž kterýkoli jiný nevyjadřuje smyslu, který je obsažen v českém krásném a zajímavém termínu "sokolství". Ruský název Sokolstvo plně odpovídá významu téhož českého jména, než pojem sokolství obtížno již, ba nemožno je jím projádniti. Poněti a to, co vyjadřujeme česky ve slově "sokolství" ruská řeč zatím nevystihuje.

Může-li to mítí vliv na věc a myšlenku společnou?

Ó, dojista nikoli!

Všakť také je to jasno z jednání a zásad ustavujícího sjezdu ruského Sokolstva, který se konal v Moskvě a položil základní kameny k budově Sokolstva na Rusi a stanovil také osnovné zásady ruského Sokolství.

Snad podivným se zdá, že mluveno je o ruském Sokolství jako o nějakém zvláštním odchylném.

Neboť: jen jediné je Sokolství!

Zajisté, docela správný názor a spravedlivý požadavek.

Poměry však a okolnosti přirozeně druhdy znásilňují zdánlivě prostý pojem a stejné, jedno pochopení.

Dosud, zdá se, nebylo zřejmého a otevřeného sporu u jiného slovanského národa o tom, že by české Sokolství nevyhovovalo jinému národu slovanskému, by hledal něco jiného nežli to, co každý považoval za samozřejmé v porozumění a chápání Sokolství vůbec, nebo to, co obecně spočívá v českém Sokolstvu.

Snad bylo tomu tak.

Díme otevřeně: Ani ruské Sokolstvo nesmí, zdůrazňujeme nesmí, činiti výjimky.

Zásadní průlom do věci znamenal by počátek zkázy velikolepého díla, desíletími, snažným umem a pilnou prací budovaného a zušlechtěného.

Ale osobitost ruských poměrů a samostatnost ruské povahy, širá mohutnost ruského národa, osobitost a věkovitost ruských obyčejů a zvyků, byt' i slovanských, dotčenou otázku vznesla a postavila nás před nutností všimnouti se jí, zabývati se jí a řešiti zdánlivé nedorozumění, pochybnou nevhodnost a domnělé neporozumění.

Ruská kultura, jak je pochopitelné, hrála tu vynikající roli.

Nebylo zbytné, než přirozené skalisko a té doby zřejmou překážku slézti.

Jenom nevidomému nebyla zřejma a jenom nezkušený mohl ji nepředpokládati.

To všechno a jiné úvahy ještě pohnuly mne, že jsem se odhodlal sám, máje za nezbytno a nevída jiného východiska, měla-li býti čistota věci a ryze myšlenky zachována, vzíti na sebe zodpovědný a obtížný, ačkoliv čestný a veledůležitý úkol: na prvním valném, ustavujícím sjezdu ruského Sokolstva pokusiti se o výklad a tlumočení podstaty ruského Sokolstva a vytčení zásadového a ideového účelu, úkolu a významu jeho.

Třeba dodat, že byl jsem si vědom obtížnosti svého úkolu, máje na zřeteli svůj původ, necht' byl v kolébce příbuzného, slovanského národa a ve vlasti Sokolstva. Desítiléta publicistická a spolková zkušenost v životě na laďách sokolských na Rusi a v jejím veřejném hnutí upozorňovala mne nezbytně na ruskou samolibost a neobyčejně vyvinutou citlivost rusismu.

Že díval jsem se na věci správně a volil prostředky a cesty daným okolnostem odpovídající, to mimoděk potvrdil sám sjezd, názory a jednání ve svazovém výboru bezprostředně před sjezdem v Petrohradě i v Moskvě.

Úkol svůj zahrnul jsem do sjezdové přednášky, která je ku pracím sjezdu, tiskem vyšla, v plném znění přiložena, a která podle veřejného vyjádření profesora Popela, — zástupce Sokola jekatěrinoslavského a sjezdového delegáta, jenž vedle mého skromného názoru nejlépe a nejjemněji vystihl duši ruského člověka v poměru vůči Sokolství (nikoli, schválně připomínám, Sokolstvu) — byla prvním celistvým a rigorózním pojednáním a tlumočením myšlenky sokolské v Rusku a nežádal nic, ani málo ani mnoho, co by nebylo možno v ruském lidu a národu uplatniti v realný a podstatný prospěch věci sokolské.

Zástupci petrohradští, jak jsem předvídal, byly náhledů jiných.

To mne však nemohlo zmásti v taktice a to tím spíše, když jsem pozoroval, že sjezdoví delegáti — Češi, všichni porozuměli mému výkladu a chtění.

A řeknu otevřeně: Bá-li jsem se něčeho z Petrohradu, bylo to jedině, by odtamtud, stolice a sídla ruské vlády a všech byrokratických institucí k ní se pojičích, nebyly do sokolského hnutí zaneseny v zárodku snahy imperialistické, které jsem v daných tvarech na Rusi považoval za nebezpečné pokrokovosti, demokratismu a ideovosti sokolské věci. Ruský imperialismus je každému vzdělanci s dostatek znám, aby nebylo zapotřebí podkladněji o něm se šířiti.

Bych zachoval co nejprísnejší zodpovědnost uvádím, že přednáška má o sjezdu avisována byla v oficiální zprávě, podané sjezdu takto: "K otázce, uveřejněné v pořadu za čís. 2. ("Doklad o Sokolstvu") máme referáty bratří F. K. Šneppa ("Podstata, význam a úkoly Sokolstva") a G. N. Nikoladze, které předkládají se na usouzení tohoto sjezdu."

Jak jsem se zhostil úkolu svého, stůjž zde opět citát z protokolu valného sjezdu, který je zároveň důkazem o tom, co přijal sjezd respektive ruské Sokolstvo za své a jaké zásady vytknulo směrně a základně svému Sokolství!

V protokole sjezdu zapsáno:

"První sjezd Svazu Ruského Sokolstva v Moskvě 14. a 15. dne dubna roku 1911 konaný, vyslechnuv referáty br. Šneppa a br. Nikoladze, usnáší se:

I. Přijati v plném rozsahu sokolskou ideu slovanských bratří jako ušlechtilé snažení o tělesné, mravní a duchovní povznesení a zušlechtnění jednotlivce a národa.

II. Principy demokratismu a lásky k bližnímu, uvědomělost občanská a sociální povinnost i altruism, jevíci se základními principy Sokolstva, přijímají se za vodítko ruskými Sokoly.

III. Sokolstvo, krácejše s duchem času a pokrokem národa je kulturní institucí, cizou jakýmkoli politickým zámyslům."

To jsou resoluce, přijaté ve smyslu mých návrhů a na základě závěru mého referátu.

Na základě referátu Nikoladzeho, který podle mého názoru ani referátem nebyl, nýbrž pouhým extempore, ale řekl bych spíše na základě názorů petrohradských, přijata resoluce, která položena za mou prvou, takže mé resoluce druhá a třetí v celku sledují za ní, takto:

"Sokolstvo v Rusku má býti jedním z elementů spojení plemen ruské říše ve jménu blaha a moci Ruska, jako velkého slovanského státu."

Proti mému referátu poměrně ostře vystoupili někteří, pravým někteří, petrohradští delegáti, majíce jej za neurčitý, především ve vytčení národního a vlasteneckého významu Sokolstva. Prohlásil jsem na to své stanovisko, že resoluční vymezení národního a vlasteneckého významu ruského Sokolstva mám za jediné správné ponechati za panujících poměrů Rusům samým, ačkoliv v mém referátě obsaženy kromě jiného i tato slova dra. J. Scheinera z jeho referátu na Slovanské konferenci v Praze: "Konečným cílem Sokolstva je povšechný rozvoj slovanských národů", a dále tyto mé myšlenky, jako:

"Sokolská jednota je — "národní" školou mládeže i dospělých."

"Sokolská jednota je — arenou bratrské lásky, "národní" uvědomělosti a člověčenské ušlechtilosti."

"Sokolské sdružení je — součinností osvěcených, pokrokových a uvědomělých lidí pro rozvoj jednotlivce i obecný, pro samozáchranu jednotlivce i společnou, ve prospěch osobní, "národní" i kultury veškerenstva."

Uvedl jsem i tato slova Tyrše:

"Ani kultura, ani bohatství, ani politická moc nemohly zabezpečiti národům pevného postavení, když vymírala "národnost" a upadal mrav; jenom zdraví a mravnost jsou zálohy životní schopnosti národa."

Dále:

"Nemohou přece dobře žíti jednotlivci, když se špatně vede "celému národu."

"Národní" cit vyvěrá z pramene lásky k bližnímu."

"Výchovou a vzděláním v "národním" duchu probouzejí se a utužují city ušlechtilosti, lásky k bližnímu a sebeobětovnosti."

A citoval jsem zase z Tyrše:

"Co "národ" nezná, nikdo nezná.

Co "národ" nedovedl, nikdo nedovedl.

Co "národ" neudělal, nikdo neudělal."

A tak dále a tak dále.

Za to v extempore jistě upřímném a vřelém, ale nadšenosti a subjektivní zaujatosti svou zastírající vlastní podklad, čteme tato slova:

"Zakladatelé nepozorovali, že stavíce Rusy na jednu plochu s ostatními slovanskými plemeny, upadají do chyby. Bratří-spolutvořitelé ruského Sokola nepomysleli, že hlavní snažení Rusů stojí výše plemenného: snažení jejich je "gosudarstvennoe" (státní). Vždyť jednotice ruské plémě oddělené od Malorusů, oddělené od Poláků, oddělené od ruských Neslovanů, rozdrobovali to, co s takovým úsilím v průběhu tisíciletí bylo budováno ruským národem — "seslabovali ruský stát."

Přijíždějící do Petrohradu se slovy: "Zdravíme vás, bratří", a v závorkách dodávající "slova tato vztahují se pouze ke Slovanům", oni škodili Rusům, protože dělili lidi, spojené společným úkolem — pracovati ve prospěch státu. Právce jménem ruského Sokola ruskému poddanému, studentu, jenž chtěl pracovati v Sokolstvu: "Nemůžeme Tě přijmouti, Ty nejsi Rus a, snad chováš zámysly proti nám," — oni ubíjeli u budoucího činitele lásku k Rusku a tím škodili tomu ruskému "plemeni", kterému přišli "sloužiti".

Mám za to, že tato ukázka stačí, by podstatněji bylo pochopeno, co bylo uvedeno v předu.

Přejdeme však k dalším poznatkům o povaze a podstatě ruského Sokolstva.

Sjezd se také usnesl, aby uvedené čtyry resoluce byly zařazeny do vzorných stanov, které schváleny příštím sjezdem, mají se státi povinnými a směrnými pro všechny trvající i nové jednoty, a vytknouti zároveň úkoly, význam a podstatu sokolské věci na Rusi v nejzákladnější organizaci.

Zároveň usneseno v paragraf stanov o účeli jednoty vsunouti i tato závěrečná slova "odchovávat vlasti důstojné syny."

Dalším zásadním usnesením jeví se býti to:

"Členy jednoty mohou se státi osoby oběho pohlaví, neohraničené v právu tom zákonem, a vyznávající se sokolskou ideou."

Tot' stručně všechno, co charakterizuje ruské Sokolstvo ve příčině jeho ideového charakteru, věčné podstaty a usilujícího významu, jeho snah vzájemných a všem společných.

Nemáme v úmyslu pouštět se do rozboru a podrobnějších úvah věcných, podotýkáme pouze, ukazující zároveň na náboženskou toleranci a stanovisko Sokolstva, naprosto nedotýkající se náboženských otázek, že se pouhou náhodou stalo, že valný sjezd ruského Sokolstva nebyl zahájen službami božími a že prapor Sokola petrohradského, nesený v čele ruského Sokolstva o průvodu šestého všesletu, vzbouzel v zobrazení bohorodičky značnou pozornost, které se ostatně vůbec zaslouženě dostávalo všude u nás ruskému Sokolstvu, nejmladší větvi slovanského Sokolstva, k níž do budoucnosti upírají naděje kromobyčejné a dychtivé, i proto tím pochoptelnější budiž náš zájem o ně a o ryze, čistotu a vzácnost těch základních a společných ideí, které pojí jednotně všech na ostatní sdružení sokolská, a na něž Sokolstvo hrdě je, právem a upřímně, před celým světem.

Vzhledem k části těch nadějí a dychtivosti, které provázají svěží a mladou organizaci Sokolstva na Rusi, nemůže nám býti ve zlé vykládán stesk a lítost, které na novo nepokrytě projevujeme, že Svaz Ruského Sokolstva do této doby — přes veškeré příznivé vyjednávání s ruskou i ruskou vládou — není ještě příslušníkem Svazu Slovanstváho Sokolstva.

Nepátráme po příčinách, ale to přesvědčení chováme, že ruské Sokolstvo důstojněji všeho bylo by završilo svou výpravu do Čech a společné účastenství ve všeslovanském sletu sokolském minulého roku ve slovanské matičce, kdyby Svaz Ruského Sokolstva byl podal přihlášku do Svazu Slovanstva Sokolského, k němuž už přináležejí všechny ostatní obecné svazky sokolské jednotlivých slovanských kmenů ani polského nevyjímaje.

Sokolstvo ruské nemá, nesmí jíti přece s tou krisí slovanského málovědomění, kterou prožívá ruská intelligence, snad i ruská vláda a ruský lid.

Ruští Sokolové povolání jsou, by před jinými mezi svými zdvihli vysoce a sebevědomě slovanský prapor.

Které Sokolstvo z jednotlivých pobratimských národů má býti nejslovanštější — vším, všude a vždycky?

Ruské Sokolstvo!

Jehož národní barvy celé Slovanstvo přijalo za své, zbožňuje slovanskou trikoloru.

Ruští bratři!

S nadšenou zvědavostí a nejhlubším zájmem vítali vás ve slovanské metropoli čeští a slovanští Sokolové, vašim úkolem je — vděčností k vašim sokolským učitelům budiž — národní povinností si vypněte, že s touž zvědavostí a zájmem musí na vás patřiti a vás vítati celý svět a s vámi nejen všechno Sokolstvo, nýbrž i celé Slovanstvo!

Vštipte si v paměť toto poslání!

Do podstaty, ruské Sokolstvo, Tvoji bude to cenným vínkem!

A tu důvěru máme, že ruské Sokolstvo nezklame ani své předchůdce, ani slovanskou naději.

V té víře zdravíme pravou, čistou a neochvějnou podstatu ruského Sokolstva všesokolským na zdar!

ZE ŽUPY FUEGNER-TYRŠOVY V CHICAGU.

Ve "Svornosti" čteme: Sokolská Župa Fügner-Tyršova měla dne 3. t. m. ve velké síni Česko-anglické Svob. Školy na 18. a May ul. schůzi, na které bylo jednáno o podmínkách sloučení veškerého svobodomyšlného Sokolstva v Americe a zároveň byli zvoleni zástupci do sjezdu, který bude pořádán tento měsíc v Clevelandu a na kterém se má spojení uskutečniti. Podobnou konferencí měla ta Župa 6. m. m., na které byl vypracován zástupci jednotlivých sborů návrh na sloučení a podmínky jeho, o kterých bylo během měsíce v jednotách hlasováno.

Schůzi zahájil župní starosta Vojt. Sedláček a hned přikročeno ku čtení dopisů. Ze všech sokolských sborů v Župě F. T. zastoupených jediná malá jednota v Mělníku, Wis., vyslovila se proti spojení, všechny ostatní byly pro spojení a to pro sloučení ÚPLNĚ a až na nepatrné výjimky schválily i všech 8 článků, navrhnuté ústavy, kterou pro budoucí Č. O. S. vypracoval župní výbor. Pouze T. J. Sokol Palacký v Detroit, Mich., vyslovila odchýlné přání, totiž aby kroj byl zásadně uznán jen jeden, český, však tento požadavek nebyl žádán bezpodmínečně.

Schůze účastnilo se přes 40 zástupců všech jednot chizažských k Župě náležejících a jelikož bylo přítomno i několik Sokolů od Národní Jednoty Sokolské a od Děln. Am. Sokola, byl znovu čten návrh Župy, vypracovaný na minulé konferenci.

Při spracování ústavy, jak již bylo řečeno, bylo přihlíženo hlavně k tomu, aby docíleno bylo sloučení úplného a dále, aby otázka kroje a ideových směrů, o které se hlavně posud každý pokus o sloučení rozbil, byly rozšířeny nestranně, tak aby žádné z těles do Č. O. S. vstupujících nebylo na svých právech a ustanoveních zkráceno.

Pak bylo přikročeno k volbě zástupců a bylo usneseno, aby z Chicaga byli vysláni zástupci dva, z Clevelandu pak ověřen jeden. Nejvíce hlasů při navrhování obdržel br. Jar. Košar, ten se však za důvěru takto mu prokázanou poděkoval, řka, že byl již zástupcem při minulých pokusech o sloučení, že bude tedy v zájmu dohody lépe, budou-li tam voleni zástupci jiní. Na to zvolen byl starosta Sokola Slávkého br. Bohuš Hák a br. Joža Dittert, jako náhradník, pak, kdyby některý z nich z nějaké příčiny svoji povinnost nemohl konati, br. Karel Rajman. Clevelandským zástupcem bude br. Pták. O spojení má býti jednáno dle návrhu posledního sjezdu N. J. S. v Baltimore ještě tento měsíc na sjezdu v Clevelandu jako neutrální půdě a přibližně na půl cestě všem a má naň vyslati každé těleso po třech zástupcích. Tam tedy má se konečně rozhodnouti o tom, čeho si celá česká svobodomyšlná veřejnost tak dlouho již z toho srdce přeje.

Návrh na spojení všeho amerického svobodomyšlného Sokolstva, vypracovaný Župou Fügner-Tyršovou.

Článek I. Název "Česká Obec Sokolská v Americe."

Článek II. Č. O. S. tvoří Národní Jednota Sokolská, Župa Fügner-Tyrš a Dělnicko-Americký Sokol.

Článek III. Č. O. S. přijímá zásadně ideové směry všech těchto tří těles do své ústavy a zaručuje jednotám v ní zastoupeným veškeré jejich vymoženosti na poli pokrokovém, svobodomyšlném a sociálním a zejména šetřeny a podporovány budou jejich snahy na poli národním a osvětovém.

Článek IV. Všem jednotám stávajícím neb nově utvořeným ponechává se na vůli vyvoliti si kterýkoli z krojů těles, které do Č. O. S. vstupují, t. j. N. J. S., Ž. F. T. neb D. A. S.

Článek V. Doporučuje se rozdělení Č. O. S. na Župy dle potřeby a ty pojmenovány dle jejich sídelních měst neb našich národních velikánů. Župy spravuje župní výbor, do kterého si jednoty volí stejný počet zástupců.

Článek VI. Společným orgánem budiž Sokol Americký, jako věstník Č. O. S. v Americe. Redaktor jeho budiž volen sjezdem Č. O. S., Župy pak zvolí si po jednom přispívajícím redaktoru.

Článek VII. V důležitých otázkách, necht' jednotám k odhlasování přijde nejprve návrh menšiny a rozhoduje nadpoloviční většina.

Článek VIII. Týká se administrativních příspěvků. Ten má být \$1 ročně a to 60c na časopis, 20c na Župu a 20c na Obec.

A. Peroutka:

MLUV PRAVDU!

Sokolská jednota pořádá oslavu narozenin Washingtona, "otce vlasti", vlasti mnohých trustů, nadějí i zklamání! Slavnostním řečníkem je populární politikář, který všechno chválí. Město, osadu, spolek, četné přítomné obecnost i mizernou bandu muzikantů. Mluví poněkud rozvláčně, ale dobře se poslouchá. Pohyby rukou a nohou, kterými řeč doprovází, skytají místnímu cvičiteli bohatou látku při sestavování cvičení na "veřejné".

Když vyličil Washingtona jako vzor syna, milence a manžela, snesl na oslavence všechny ideální občanské cnosti ideálního občana, vychválil udatného jenerála, jako neohroženého zastance a hajitele pravdy, který v tom směru povždy zářícím nám bude příkladem.

A pokračuje dále, líčí Washingtona jako nejlepšího střelce a nejdováděnějšího jezdce v širém okolí.

"Byl sportsmanem a tedy jistě i přítelem tělocviku a jistě že byl . . .

Starosta jednoty, ústa otevřená, s očima na vrchu hlavy, jakoby s hrůzou očekával věci příštích . . .

Že byl Washington Sokolem řečník však přece neřekl. Jen tvrdil, že cvičil na hrazdě a na koze.

SLET A ZÁVODY NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ

budou odbývány v Omaze, Neb., ve dnech 17., 18., 19., 20. a

21. června 1914. — Přípravný výbor v činnosti. —

Účast' městské správy a obchodních kruhů.

(Ze zpravodajského výboru.)

Omaha, 11. října 1913.

Omaha, "brána Západu", uvítá v červnu 1914 česko-americké Sokolstvo, pokloní se síle, ladnosti a kázni, vzdá hold myšlence Tyrše a Fugnera. Je to od založení Národní Jednoty Sokolské poprvé, že tak daleko na západ, až do středu této ohromné pevniny, zaletí Sokol, zamává mohutným křídlem svým nad krajinou, kde více než před padesáti léty vznikla česká osada, nad městem, na které se pohlíží jako na metropoli lidu našeho, jenž pomáhal zakládati a budovati velikou říši, rozkládající se západně od řeky Mississippi. Veliké etí dostalo se Omaze a zároveň velikých zodpovědností a ona ze všech sil svých se přičiní, aby stala se hodnou té etí a aby dostala zodpovědnostem.

Omaha jest důležitým americkým městem a jest zároveň ohniskem silného duševního života českého. Vychází tu pět časopisů, tři politické a dva hospodářské a nejstarší z těch časopisů založen byl více než před čtyřiceti léty. Omaha stala se sídlem jednoho z nejstarších řádů Č. S. P. S., byla kolébkou Západní Česko-Bratrské Jednoty, sokolský sbor byl v ní založen před více než třiceti léty, a ve spolecích seskupeno jest na tisíce českých mužů a žen. Se South

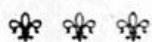
Omahou tvoří veliké české město, největší osadu na západ od Chicaga. V Omaze vydržována jest stále česká škola, a zda-li někdy moře ciziny uzavře se nad tím ostrůvkem, český hřbitov bude zvěstovati příštím věkům, že přebýval zde, pracoval a toužil a dychtil a o svoji národní jsoucnost zápasil náš lid.

Omaha jest důležitým americkým městem. Jest to středisko největších železničních systémů v této zemi a s okolními městy So. Omahou, Council Bluffs a menšími předměstími tvoří metropoli s lidnatostí asi 200,000 obyvatelů. Leží na pravém břehu řeky Missouri, a rozkládá se na výšinách a pahorecích, vyniká půvabem a romantikou nad města na rovinách ležící. Omaha jest proslulá svými širokými ulicemi, svými alejemi a boulevardy a velkolepými parky. Právem chlubí se Omaha svými školami, jež umístěny jsou v palácových budovách a střední škola, kterou navštěvuje skoro dva tisíce studentů, vévodí s Capitol Hill celému městu. Omaha jest sídlem dvou universit a lékařské fakulty státní university, její veřejná knihovna, v které se nachází asi 1,000 svazků českých knih a museum, jsou mezi těmi nejlépe zásobenými a zařízeními v zemi. Duch moderní doby vykouzlil ve městě, které před půl stoletím bylo skoro ještě vesnicí, "nebetyčňáky", jež však od oněch v jiných městech různí se tím, že bylo při nich dbáno stavitelského slohu a estetického krásna. Jest rovněž sídlem velikých průmyslových závodů, mezi nimiž zvláště vyniká tavná, železniční dílny a dobytčí ohrady a jatky south-omažské, které jsou druhými největšími v zemi.

Sokolské dny nebudou jenom českým svátkem, ale svátkem celého města. Zvěst', že slet a závody byly položeny do Omahy, uvítána byla s nadšením representanty městské správy a kruhy obchodními, jež se přičiní spolu s místní Těl. Jednotou Sokol, aby lidu našemu ukázaly pravou západní pohostinnost. Nebraska jest domoven více než 100,000 Čechů a ti s radostí spěchali vždycky do jich metropole, kdykoli přichystala něco velikého. O tom nezapomenutelný český den na Zamississippské výstavě a první koncert Kubeříkův podaly důkaz. Dále jsou tu české osady v obou Dakotách, v Iowě a Kansasu, které rovněž na Omahu pohlízejí jako na středisko národního života.

Omaha jest vzdálena 1,500 mil od New Yorku a 2,500 mil od Pacifického pobřeží, avšak jakým velkolepým krajem projedou ti, kdož z těch velikých vzdáleností zavítají na sokolské slavnosti! Ti z New Yorku shlédnou velebný tok Hudsonu, který nazýván bývá právem "americkým Rýnem" a shlédnou Albany, kapitol "císařského státu", dále Buffalo, "královnu jezer" a Niagarské vodopády, jeden z největších divů světa a Cleveland, "město lesů", kde jest veliká česká osada a Chicago, metropoli Čechů amerických a čtvrté největší město na světě a Cedar Rapids, a projedou oblastí, do které pohodlně by se ukryla mnohá z pyšných monarchií evropských. Ti, kdož zavítají do Omahy od Pacifického pobřeží, projedou podivuhodnou říši, jež vznikla v paměti žijících lidí, minou kontinentální rozvodí a shlédnou věčně zasněžené vrcholky velikánů divukrásného Skalnatého pohoří, uvidí americký ráj i americkou poušť. A at' z jihu nebo severu zavítají do Omahy naši lidé, spatří veliký kus země, jež stala se vlastí naší, a ten, kdo chce a dovede pozorovati, všude uvidí něco nového, něco zajímavého. V tom jest půvab cestování.

Kdo však pokládá cestování za námahu, za svízel, může býti ujistěn, že sokolské slavnosti v Omaze poskytnou mu bohatou náhradu. Aby byly skutečně velkolepými, na tom pracuje sokolský výbor, jenž se vynasnaží, aby slet a závody Národní Jednoty Sokolské důstojně postavily se po bok těm, jež pořádány byly v St. Louisu o světové výstavě a v Chicagu. O postupu přípravných prací dovolíme si občas veřejnost zpravovati.

DOPISY.

New York, N. Y., 8. října.

“Piš,” pravil mě bratr pořadatel “Sokola Amerického”, při našem sjezdu v Baltimore. Přemýšlela jsem o čem, snad abych něco napsala o dojmech, které jsme my Sokolky zažily ve sjezdu? O ano, pokusím se jen z dále znázorniti obraz, který tak hluboce a živě zasahuje v život náš sokolský! Již myšlenka a přehled na ty všechny bratry a sestry, slétávající se ze všech končin Spojených Států, působila na nás, kde každý jednotlivec dle síly své snaží se uplatniti pro tu naši Nár. Jed. Sokolskou a vedle toho znaje poměry své vlastní jednoty nejlépe, hledí prospěti svému milému domovu, své jednotě, pro kterou váží tak dalekou cestu. Sešli jsme se ku poradě společné, tvoříce články dlouhého řetězu spjatého jedinou ideou, a pracujeme pro jediný cíl! Ano, pořádejme jen sjezdy dále, tak poznáme se lépe, seznáme, jak ty mnohé bratrské jednoty musí zápasiti o to svoje bytí, kdežto druhé, již cestou upravenou, krácejí vpřed volněji. Sledovaly jsme běh jednání co nejpozorněji a tu musím říci, jak dobrou školou pro nás Sokolky jest účastenství se té velké a nade vše poučné práce sokolské. Děkovaly jsme v duchu bratřím, kteří přijali nás v kruh svůj a postavili nás na roveň sobě, uznávající tak důležitý úkol ženy jako vychovatelky. Jásaly jsme a radovaly nad prací vykonanou, zlobily vidouce netečnost a neporozumění a dojemně na nás působila vzpomínka na tu celou řadu pracovníků sokolských, těch, kteří téměř zasvětili se v ten náš život a jimž byla jménem sjezdu vyslovená slova díky. Jak mnoho by se ještě dalo napsati, nechei ale dlouhým líčením unavovati a pak musím též něco zdělit bratřím i sestrám o činnosti sboru našeho.

Během období letního sestry účastnily se dvakrát veřejného. Jednou v českém domově v Astorii, L. I., a podruhé o závodech Těl. Jed. Sokol v New Yorku pořádaných. O průběhu cvičení se zmínil již br. A. Wokál, chei jen vysvětlit, jelikož sestry odbočky astorské si stěžovaly na slabé účastnění se sester z New Yorku. Většina našich členek i cvičenek dlelo na venkově a z důvodu toho byla i návštěva ve cvičení velmi slabá. Věřte však milé sestry, že tím více můžete býti spokojeny, jelikož veřejné vaše, práce to malého kroužku dobrých pracovníků a pracovnic, setkala se tak s pěkným úspěchem, jak po stránce výchovné i finanční.

Dne 5. října sbor Dívek a Paní pořádal odpolední a večerní slavnost na počest záslužných sester, jež po 20 roků patří ku sboru našemu. O průběhu jednotlivých čísel a ladném pořadu slavnosti musím se zmíniti jen chvalitebně a jsem jista, že každý z přítomných odnesl si dojem ten nejlepší. Velice případnou řeč pronesla sestra starostka A. Veselá poukazuje na vzrůst sboru a práci vykonanou za posledních 20 roků. Náš milý evičitel br. Martyny promluvil jak následuje:

“U příležitosti tak významné slavnosti chei pouze několika slovy zmíniti se o těch, jichž se týká, neboť kdo věnuje se práci sokolské po dvacet let, kdo ve prospěch Sokolství po tak dlouhou dobu yěnoval své služby, kdo své mládí strávil v řadách sokolských, aby tak pomohl vzrůstu sboru a Sokolství vůbec, má právo na jakési uznání za dlouholetou činnost svou! Má býti v jakési úctě u těch mladších, vždyť oni to jsou, již připravili jim život v Sokole, abych tak řekl snesitelný, jelikož ku porovnání práce v Sokole před čtvrt stoletím a práce nynější jest rozdíl veliký. Tehdy práce Sokolek zvláště byla stěžována tím, že řádné tělocvičny nebylo, tím že tělocvik a hlavně tělocvik ženský nebyl všeobecně uznáván jako uznáván jest dnes. Tehdy ještě Sokolka, která věnovala veškerý svůj prázdny čas sboru, musela

přeslechnouti často posměšná a uštěpačná slova těch zpátečníků, kteří v nevědomosti své o významu tělocviku viděli něco spíše špatného, nežli prospěšného. Ti staří “mudrové” nepomysleli, že ty zákopnice věci sokolské připravují pro jejich dítky pole, na kterém budou oni svá těla a mysl svou pěstiti. Nechei však tím říci, že za práci, kterou v řadách sokolských jste vykonaly měly byste čekat na nějakou zvláštní odměnu. Povinnost každého člověka jest, aby v životě byl někde prospěšným. Aby v životě svém vykonal něco nejen pro dobro své, ale i pro lidstvo vůbec. Vykonali tedy někdo něco dobrého, nějakou užitečnou práci pro Sokolství konal dobro pro lidstvo, což bylo jeho povinností. A proto, jak jsem pravil, na staré pracovníky mladší mají pohlížeti s jakousi úctou, asi tak jak pohlíží dítky na své rodiče, kteří je vychovali a kteří hleděli zaopatřit jim lepší budoucnost, nežli jaká jim byla údělem. A proto milé sestry, jež jste po dvacet neb více let v řadách sokolských pracovaly, těšte se tou myšlenkou, že odměna za práci vaši je v budoucnosti Sokolství! Největší odměnou budiž vám myšlenka, že vykonaly jste dobro nejen pro sebe, ale pro lidstvo vůbec. A vy mladší pro které sestry vaše práci průkopní konaly, odměňte se jim zase tím, že nastoupíte místa jejich, že v započaté práci budete pokračovati. K tomu měla by také přispěti celá česká veřejnost. Ji Sokolství přináší největší prospěch. Ji vychováváte dítky tělesně zdravé a v duchu českém! Česká veřejnost měla by v uznání práce sokolské vyslat všechny své dítky do řad sokolských. Není dnes snad již nikoho, kdo by nevěřil, že tělocvik jest nevyhnutelnou částí výchovy mládeže. A přece je ještě mnoho českých rodin v nichž nikdo tělocvik nepěstuje. Ba co nejděivnějšího, že dítky Sokolek a Sokolů velmi málo tělocvičnou školu navštěvují. Co toho příčinou nedá se vysvětlit. Když ten kdo sám ku sboru sokolskému patří tělocvik neuznává, pak těžko je požadovat uznání jiných. Kdo uznává výchovu tělesnou, ten nekoná žádné dobro pro Sokolství nýbrž pro sebe samého. Uznávání tělocvik jest tolik jako uznávání výchovy mysle a kdo zanedbá jedno neb druhé vymstí se na něm velmi záhy. Jest mnoho studujících, kteří museli zanechat studie vinou slabého těla, a ještě více těch mladíků, kteří museli vzdát se výnosného zaměstnání pro které byli nadšeni a chopit se něčeho méně užitečného vinou slabé konstrukce tělesné. Práním naším jest, aby tělocvičny naše byly dítkami přeplněny ne ve prospěch nás, ale ve prospěch jich samotných. A proto hled' me my býti příkladem jiným. Buď' me samy tím čím chceme aby jiní byli. Na zdar!”

Pěvecký odb. Těl. Jed. Sokol a Pěv. odb. Sokolek, řízením br. Rud. Průšy zapěly několik krásných písní. Pak následovaly jednotlivé výstupy br. J. Kraupnera, sester Julie Lierovy a Jiřiny Oktaveové, br. J. Skřivance, br. V. Veselého, sil našich to nejlepších, vše přijato s bouří potlesku. Též výtečná hudba br. Turka přispěla nemálo k milé náladě přítomných. Ku konci programu shromáždily se záslužné sestry na jevišti a starostka odevzdala každé velmi vkusný stříbrný odznak. Byly to následující: Barbora Kurzova, Marie Zoubkova, Marie Fousova, Karolina Wokálova, Marie Stránských, Marie Gregorová, Františka Stolpova, Marie Pokstěfflova, Marie Kastlova, Aloisie Zavřelova, Marie Adamecova, Marie Pokorných, Antonie Košová, Františka Nová, Růžena Klečková, Berta Hodíková, Antonie Khara, Aloisie Bartůňková, Aloisie Luckova, Barbora Hoškova, Marie Jahodova I., Marie Nemetová, Emilie Nocarova, Marie Levá, Josefa Volavková, Josefa Kohoutová, Emilie Berberová, Lotti Martyny, Jiřina Oktaveova, Barbora Vančurova, Antonie Kočích, Barbora Částková, Marie Šimůnková. Vzpomínka věnována též sestře Antonii Štolbové, která měla rovněž obdržeti odznak, nedočkala se však slavnosti, byvši před několika dny vyrvána smrtí z kruhu našeho. Na její přání byl jí vložen odznak do rakve.

Poslední bod slavnosti byl velmi dojemným a nemohu opomenout, abych všem těm milým pracovnícům nevěnovala několik slov, neboť spatřujeme tu jména, která se uplatnila nejvíce v péveckém a dramatickém odboru, kde celou řadu let působily a kdy nejednou svým milým hlasem a procítěnou hrou obohatily pořady naše, přispěvše tak ku sušlechtění a ponaučení řad našich. Druhé opět, již co malá kánata vidíme spěchat do té milé Sokolovny, aby se svým dětským přirozeným způsobem proskočily, později spatříme je opět v řadách našich, jako horlivé cvičenky, cvičitelky a závodnice, jež se i účastnily sletu i našich Olympiad sokolských. A tu opět sestry, které našly své místo ve výborech zábavních, pracující leta, co též důležité, aby ten náš dorost našel domov mezi námi, bavil se co nejslušněji, a my příkladem jim pořádaly zábavy druhu nejlepšího. A zde jiné činovnice pracovaly i pracují ve výborech různých, majetkových, důvěrnice sboru a jiné. Naposled nemohu zapomenout těch, kterým jejich domácí a rodinné poměry nedovolovaly, aby strávily večery mezi námi, které však přece přispívají hmotně a přijdou rády mezi nás, aby se v kruhu našem pobavily. Všem těm našim milým sestrám, se sestrou starostkou v čele pořádajícího výboru, který též i mě překvapily zvláštním vyznamenáním, platí tato vděčná vzpomínka. Díky Vám! My všechny společně jsme stály v pevném šiku — pracovaly pro věc výchovnou a zbudovaly jsme jeden z nejsilnějších sborů Sokolek a to jest naší odměnou nejlepší!

Po ukončení slavnosti odpolední sešly se sestry opět jednou za dlouhé doby ku společné večeři, kterou se náš br. F. Bartůněk vyznamenal, načež následovala volná zábava a tu nepovím za kým naposled zavíral domácí strážce domovní dveře. Bylo tak málo hodin.

Na zdar!

Marie Šimůnková.

Dallas, Texas, 9. října.

Otčeným jednotám sokolským sdruženým v N. J. S. — Bratři Sokolové, sestry Sokolky! Naskytá se vám příležitost pomoci nám ve zbudování našeho hnízda sokolího. Bratři a sestry, až obdržíte naši žádost o jakýkoli příspěvek neodhodíte žádost tu stranou bez náležitého uvážení, jestli pomoci potřeba neb ne. Pomoci vaší jest nám třeba. Proč? Bratři a sestry! Sokolky i Sokolové! Jsme nuceni cvičiti pod širým nebem v létě při 106 stupních F. a v zimě zase za větrů a dešťů. Sín nikde není pod \$25 měsíčně k pronajmutí. A zdali jaká sín je, vyhovuje jen pro ty 2 hod. cvičební. Po cvičení, aby náradí se stěhovalo jinam. Dále ten živel bychom třeba zmohli jakž takž, ale uvažte jak texasští "Orlové", ten živel, který naše sokolské řady viděl by raději v pekle jen ne se vzcháti u nás v Texasu, tot' ten živel dravý, od kterého si musíme pomoci a doufám, že i také pomůžeme. K tomu jest nám třeba i vaší pomoci, v kterou též doufáme. Bratři Sokolové i Sokolky, ve vás doufáme a pevně věříme, že každý sebe menší příspěvek složí. Každá maličkost jest vítána. Pročež předem díky za každou maličkost. Jest nám třeba našeho vlastního hnízda. Bratři a sestry! Cvičíme při měsíčku prostná, dřem bradla i hrazdu po nedělích i když měsíc jen trochu svítí, a to jen proto, abychom docela pozadu nezůstali. A zdali bratři Sokolové a Sokolky snad některý by se domýšlel, že to u nás není tak zlé, obrát' se jen na br. Dr. Rudiše-Jičínského, který po kursu Župy Jižní i k nám do Dallas zavítal, on by vám nejlépe znázornil kde v jakém místě jsme nuceni cvičiti.

Na zdar!

W. J. Rezek.

Philadelphia, Pa., dne 16. října.

Konečně to počíná u nás poněkud oživovat. Tělocvičnu navštěvují mimo chlapeč a členové. Též starí veteráni přišli opět dřít náradí, které po nějaký čas stálo tu zanedbáno. Mimo nich i několik nových členů bylo získáno, takže máme opět celou četnu. Děvčata budou cvičit vedením bývalého

cvičitele br. Pavlíka. I Sokolky se organizují. Česká svob. škola byla již zahájena a dramatika se probouzí. Zábavní výbor připravuje velký sokolský ples, takže to vypadá, jako bychom měli do budoucnosti dosti dobré vyhlídky.

Minulý týden byli jsme na plešu Slovenského Sokola, kde naskytla se nám příležitost viděti pohyblivé obrazy ze VI. sletu sokolského v Praze. Přál jsem si obrazy ty viděti již dávno, poněvač jsem se domníval, že budou státi za podívání; že by to však bylo něco tak skvostného jsem neočekával. Hned při spatření prvních filmů byl jsem uveden v jakousi slavnostní náladu a myslím, že nebyl jsem sám, který při pohledu na ten slavnostní ruch a tu spoustu automobilů měl pocity, jako by slavnost tu prožíval s sebou. A což teprv když objevil se průvod slavnostní, ty nekonečné řady Sokolstva českého i slovanského. Nemožno tu vše si pamatovati dle pořadu, tolik jen možno říci, že bylo nádherným. Některé výjevy vidím ještě před sebou; ty statně si vykračující gymnasty francouzské, tu hrdou jízdu sokolskou aneb Slováky v pestrých krojích národních. Když objevil se hvězdnatý prapor americký a za ním Čermák, Jičínský a známé obličejy borců našich, tu jako bychom stáli tam na ulici pražské, vítali jsme je bouřlivým potleskem. Konečně objevuje se cvičiště. Obrovská prostora jen se hemží dorostem sokolským. Tu opět Slovinci provádějí národní tance, ruské Sokolky výkony na bradlech vzbuzují obdiv, borci statně provádí úžasné výkony, onde zase zápolí v běhu, vrhání koulí a šplhu aneb na bujném oři prohání se Sokolí. Když objevily se Sokolky naše a ladně provedly cvičení, tu opět jako odměnou jim bouřlivý potlesk. Celkem vzato, obrazy činily dojem nezapomenutelný. Když na cvičiště se hrnul ten obrovský proud, když těch jedenácte tisíc Sokolů stanulo tu v rovných řadách a když řady ty počaly se pohybovati, tu nebylo možno sledovati výkony, ba zdálo se, jakoby člověk pohlížel na obrovský lán obilí, s kterým větřík libovolně si pohrává. A tu mně tak mimoděk napadlo, jaký asi pohled naskytnul se tomu, komu osud dopřál státi tam na stráni letenské a ve skutečnosti pohlížeti na ten živý obraz před sebou. To musel býti pohled uchvacující. Divím se skutečně, že obrazy ty neobjednali jsme již dříve. Jednoty, které obrazy dosud neměly, měly by si je objednat, jsou laciné. Na konec ještě volám mnoho zdaru činnosti naší a činnosti ve sborech jiných. Jindř. Sýkora.

Los Angeles, Cal., 25. října.

Musím si přispíšiti, abych ještě v tomto roce jedním dopisem učinil zadost své povinnosti dopisovatelské. Pohlížeje zpět na činnost v roce uplynulém, mohu s potěšením doznati, že ačkoliv nedocílili jsme všeho čeho bychom si přáli, přece jen jednota naše učinila pokrok utěšený. Počet členstva se více jak zdvojnásobil, mimo to podařilo se nám zorganizovati sbor Sokolek, který velice zdárně pokračuje, neboť čítá 20 členek, z nichž 16 pravidelně cvičení navštěvuje. Bylo by si jen přáti, aby bratři s týmž zájmem a horlivostí cvičení se účastňovali, neboť kvapem se nám blíží doba našeho prvního veřejného, které se bude odbývati druhou neděli v lednu v Turn Hallu. A tu musíme napnouti veškeré své síly, abychom před českou veřejností i cizinci čestně obstáli. Náčelník br. Frank Sobota s nevšední plí a horlivostí činí vše, aby zdar našeho veřejného zajistil, a proto záleží jenom na vás bratři, abyste konali svoji povinnost a cvičení četně a pravidelně navštěvovali.

Cvičitel br. T. Vacek se sestrami též pilně připravuje cviky s raketami. Bratrské sbory srbský a chorvatský vedením br. Zokoviče rovněž společně s námi vystoupí. Bude-li možno též i náš dorost se cvičení účastní, ač je teprve v počátcích. Těšilo by nás velice, kdyby někteří bratři ze San Franciska, sídla to naší Župy, v tento den poctili nás svoji návštěvou.

Zástupce na sjezdu N. J. S. br. Belza navrátil se opět do našeho kruhu a podal nám podrobnou zprávu ze sjezdu, která byla s uspokojením přijata. Též zdělil nám s jakou srdečnou pohostinností sestrami i bratřími baltimorskými byl přijat, začez jim jménem jeho jakož i jednoty naší srdečně děkuji. Na své zpáteční cestě zastavil se též v San Francisku, kdež i tamní jednotě podal zprávu, jelikož San Francisco svého zástupce na sjezdu nemělo.

V neděli, 28. září pořádala jednota společně se sborem Sokolek Akademii spojenou s divadelním představením, která se dobře vydařila. Pěkně a zdařile provedený program byl oceněn četnými navštěvníky častým a hlučným potleskem. Čistý výtěžek má býti věnován na zakoupení nářadí. Sestry Sokolky uvolily se koupiti koně z vlastních úspor, neboť ještě mnoho nářadí citelně postrádáme.

Poslední měsíční schůze byla čteně navštívena a přijati br. Oplostic s přestupní listinou, br. V. Pour a náš bývalý člen V. Šesták z Chicaga; z Cedar Rapids přicestovali bratři Staněk a Jelínek jakož i br. Drha z Waco, Tex. Doufáme, že i oni naše řady rozmnoží.

V měsíci prosinci konati se bude výroční schůze a volby činovníků, očekávám, že bratři zvolení budou pak své povinnosti svědomitě zastávat, neboť na tom záleží úspěch a pokrok jednoty naší. Jim jakož i myslence sokolské přeju mnoho zdaru v novém roce!

Ku konci své zprávy musím činiti zmínku jakých zbraní a prostředků používají lidé, kteří se domnívají, že svět musí býti spasen dle jejich šablony, a přece sami nedovedou, než tupit a sprostě nadávat. Ač hnusí se mi, tož přece nemohu pominouti mlčením onen sprostý a bezdůvodný útok na jednotu naší i jednotlivé členy její, který si dovolil "dopisovatel" z Los Angeles a který uveřejněn byl 11. října v listě v jehož úhlaví stkví se jméno "Spravedlnost".

Tak jako nějaký uličník, který hází kamením po lidech a skrývá se za rohem, tak i onen nám dobře známý človíček skrývá se zbaběle za ubohé slůvko "dopisovatel" a osočuje, otírá se o lidi jimž svými vědomostmi a zvláště svým charakterem nesáhá ani po kotníky.

Ve své slepé zášti a nenávisti vůči Sokolu vrhá se na nás, nadává, podezřívá a očerňuje tyto muže a naši jednotu, že přijali jsme je za naše členy, neboť jest si dobře vědom, že získali jsme v nich síly dobré, v české veřejnosti chvalně známé a osvědčené, na než můžeme býti právem hrdi. Pokládali bychom si to ovšem za tu největší nečest, kdyby nás snad jemu podobní lidé měli chválit. Jeho tvrzení, že jednota naše nachází se v rozkladu, vylouditi musí jen útrpný úsměv: jaké zbožné přání. Nenosíme sokolskou škrabošku jako svého času pan "dopisovatel" a jeho kumpáni, nýbrž pracujeme s přímou, otevřenou hleď, a proto "rozklad" Sokola byl v roce uplynulém ze 14 členů na 40, mimo sboru Sokolek (přes 20). Ale ještě nejsme u konce.

Nedivíme se panu dopisovateli a jeho nízkým útokům pranic, ale divíme se, že časopis, jenž na štítu svém má jméno "Spravedlnost" a chce sloužiti ku vzdělání lidu, nechá zneužití sloupce své k tak nízkým, lživým útokům a urážkám vůči lidem bezúhonným, z nichž mnozí list ten odebírají a podporují. Ani v našem "zpátečnickém" orgánu není dovoleno uveřejnění dopis bez podpisu. Ovšem "účel světí prostředky" bylo heslem jezovitů, ne snad ale socialistů? Proto pane dopisovateli vystupte na světlo z vašeho temného zákulisí, at' vás každý vidí.

Bylo by nedůstojno Sokola následovati příkladu pana "dopisovatele" neb vyvracet čtyři sloupce lží a klamů, — škoda místa — ale vyzíváme jej, jestli přesvědčen pravdivostí svého tvrzení v onom hanopisu, aby vystoupil jak se na muže sluší ze své skrýše před českou veřejnost zde v Los Angeles a ne v Chicagu "v zájmu sekce a pravdy" opakoval co do "Spravedlnosti" napsal a my z naší strany jsme hotovi dokázati, že dobrá část jeho dopisu jest zlomy-

slně překroucena a ještě větší část úplně vylhána. Neučiní-li tak sám sebe usvědčí, žeť člověk hodný opovržení.

Sokol bude pokračovat svou cestou dále, a marné proti nám jsou vzteky! Na zdar
Tonda Mařík.

New York, 26. října.

"Jestit' jedna velká kniha
bez omylu, bez vady,
a ta velká svatá kniha
to jest—kniha přírody."

Ano, příroda, život a radost člověčenstva veškerého! A do té přírody měli bychom naše děti školy tělocvičné co nejvíce voditi, s nimi si tam zaevidit a různé hry provádět před zraky rodičů, ukázati dědečkům a babičkám jak vnouče jejich osvojuje si obratnost, sílu i kázeň, jak tuží svaly své a bystří mozek svůj. Šťastná jednota, která venkovské přírody používati může bez velkých hmotných ztrát. My zde v naší obrovské metropoli máme parky i hřiště, ale toho jsme se ještě nedomohli, aby v některém místě v našem sousedství dovoleno bylo nám evičiti i hry pořádati. Až v poslední schůzi na návrh můj jest splnomocněn výbor zasedací, aby s veškerou energií zasadil se o to, by některé blízké hřiště opatřené nářadím povoleno bylo i pro naše evičící členy i pro celou školu tělocvičnou. Nesmíme snad ohabovat, jestliže hned nám vyhoveno nebude. Znovu a znovu budeme dovolávati se na patřičném místě a jsem jist, že do příštího jara máme letní evičiště zajištěné. A tam pak rozvinouti budeme moci veškerou naši energii na pohodlném a volném místě a co hlavního na venku.

Cvičení veškerá jsou pilně navštěvována v podzimní době, neb co nejdříve se musíme připravovati na hlavní závody v Omaze, Neb., a proto chutě k práci! Naše Sokolovna stačí ještě pro jednu tolik evičenou.

Všecky odbory se nyní tuží. Tak dramatický odbor sehrál minulý měsíc "Madame X" při plném domě. Souhra byla dle kritiky zdejších listů výtečná. A dnes opět sehráno bude americké melodrama "Dívka divokého Západu", také při vyprodaném domě. Tužíme se tedy znamenitě. Pěvecký odbor připravuje na 25. prosince zvláštní požitek pro milovníky operet. Sbormistr br. R. Průša pilně evičí "Zvonky Cornevillské", znamenitou operetku, která před lety velice se líbila a není pochyby, že bude opět korunou naší operní sezony. Vypraví-li Průša něco na jeviště, jest to vždy dílo dokonale umělecké, jinak nic na jeviště nepřipustí, což dokázal s "Kristou z myslivny" a "Veselým sedlákem". Jeden oblíbený tenorista ale nám přece jen bude scházet. Jest to Tomáš Chochol, dobrý zpěvák a znamenitý pracovník v pěv. odboru a dlouholetý člen jednoty naší. Zemřel 13. září a byl s veškerou poctou sokolskou pohřben. Pro jeho dobrou a mírnou povahu byl všeobecně ctěn i vážen. Nehynoucí paměť Tobě!

Dne 13. října bylo tomu 46 roků co jednota naše byla založena. Bratr starosta připomenul výročí a představil novým bratrům jediného zakládajícího člena našeho br. Al. Wokála, připomenuv zároveň, že sjezd baltimorský prohlásil jej čestným členem. Povstáním vzdána čest novému milému čestnému členu a jedinému žijícímu zakládajícímu členu jednoty naší. Bud' hodně zdrav "otče" náš a přejeme Ti, abys v plném zdraví dočkal se 50-letého jubilea našeho!

Na zdar!

Michael Kafka.

Chicago, dne 28. října.

Měsíc leden byl ve znamení písmáků, název ten se mi líbí. Ta spousta dopisů musela br. pořadatele potěšit do té míry, že když přilétl dopis můj a to poslední, sáhl po péro škrtacím. Ale nereptám, nezmiňovala bych se vůbec o tom, není se čím chlubit, kdyby nešlo o zadostučinění br. Stýblovi. Případ, který měl sloužit jako příklad evičitelům jak velký

je jejich vliv ve cvičení, byl asi průhlednější, nežli jsem se domnívala, proto jsem byla peru škrtacímu vděčna, až na to, že poznámku, která patřila k případu měl stihnouti stejný osud, takto spadala do doby přítomné a náš br. Stýblo nevěděl proč a jak, až se vše vysvětlilo k radosti nás všech.

Dopis můj bude tentokrát asi sáhodlouhý, v podobě celoroční zprávy o hlavních bodech naší činnosti v naději, že přinese povzbuzení tam kde je třeba a potěšení sestrám a bratrům nad plodnou větví krásného stromu Sokolstva.

Zábava mladších, oslava Valentina se skvěle vydařila. Po tuhé práci podařilo se výboru získat bohatý pořad na oslavu Washingtona. Soudec Karel, dobrý řečník, přijel až z Milwaukee a když jsme měli spočinout si na vavřínech dobře vykonané práce v den oslavy, počalo se lít jako z konve až do desíti hod. večer. Byl to pravý dubnový lijavec, ale vzdor té nepohodě na 700 osob bylo přítomno. — Po veřejném utvořili jsme zvláštní třídu Sokolek (veteránek) a dostavily jsme se v takovém počtu, že jsme i cvičitele překvapily, ale právě tou dobou měl nějaké závody na starosti a tak pro nedostatek času vřadil nás mezi ty mladší a to bylo pro třídu naši osudným. Cvičení mladších je obtížné a my "začátečnice" a tak se neschodovalo i rozhodly jsme se neobtěžovat cvičitele až na podzim. — Květnový ples již pořádat nebudem, neb nikdy jsme nebyly odměněny dostatečně za práci s tím spojenou, obzvláště letos, kdy chtěly jsme být hostitelkami a pořádat pravou sokolskou zábavu, nedbajíce úspěchu finančního, a i to selhalo — Vyslali jsme zastupitelku ses. Šeflovou do sdružení pro postavení České Nemocnice s příspěvkem \$10 ročně a slíbily jsme vypravit jeden pokoj až podnik bude uskutečněn. — V červnu odbývaly jsme jednu z našich velkolepých schůzí. Starosta Dvořák a br. Babka byli přítomni a podali několik zpráv a náhledů pro dobro sboru, jež jsme vzaly v úvahu. Pak bylo oznámeno, že naše sestra Helena Klausova obdržela diplom cvičitelky tělocviku, hřimavé Na zdar! zavznělo síní po zprávě této, a že jsme trochu pyšné na úspěch její, odpustíte nám zajisté, vždyť je první! Program a malé občerstvení následovaly. — Považujeme schůzi červencovou za malou, totiž málo navštívenou, ba často jsme jednaly o neobdávání téže vůbec. Letos byla zajímavou. Předně 7 sester nám přibýlo a před lety starostka sestra Veselá, nyní Černá, ze Seattle navštívila nás a projevila radost nad naším pokrokem. — Sok. M. Fialova je stále na stráži, aby nám neušel jediný den, kterého jako Sokolky bychom měly býti pamětlivý. I tentokrát oznámila, že je 34. výročí založení Plzeňského Sokola a přečetla nám nejdůležitější data z dějin jednoty. Po vyslechnutí těch trpkých začátků a úzkostlivých chvil zažitých průkopníky jednoty naší, pozastaví se dojista každý nad tím, že se ještě najdou lidé, kteří sboru tomuto ovoce práce jeho nepřejí. — Sestra Poráková, nyní Kašparová, opustila nás do nového domova v Portland, Oregon, kde nejen že zakládala sbor Sokolek, ale též vlastní domácnost si založila. Ač nerady, ztrácíme sestru, která mimo jiných zásluh má k svému dobru, že navrhla 121 členky ku sboru našemu i přejeme jí zdar a štěstí v novém domově. — V srpnové schůzi přibýlo nám 10 nových sester. — "Obžinky", které jsme pořádaly v září, vydařily se nad očekávání. — Letošní tábor snad se líbil každému. Škoda jen, že byl uzavřen právě před dělnickým dnem, zajisté, že mnohý by si byl dopřál 3-denního pobytu v krásném tom místě. Až někdy dopřejeme místa v táboru některým potřebným členům a jejich dítkám, spojíme dobročinnost se zábavou a tu vezme tábor na se ráz sokolský.

Příští schůzi budeme asi již jednati o připojení našem k N. J. S. Myslím, že bude málo odborů Sokolek, které by se nepřipojily k jednotě, která byla jednou z prvních v uznání ženy za rovnou muže!

Blíží se konec roku mého působení jako starostky Plz. Sokolek. A za celou tu dobu jsem nenarazila nikde o pře-

kážku sboru škodlivou. Celé to tajemství našeho úspěchu je soulad. U nás nejsou žádné strany, žádná není první, ani poslední, každá jedna z nás je Plzeňskou Sokolkou, která v zájmu sboru zapomene toho svého já, a stačí pouze požádat ve jménu sboru, aby uvolila se v úkol jí třeba nemilý, dle náhledu, jenž změnití bylo nutno na lepší. — Těm mladším a jejich požadavkům věnujeme velkou pozornost, poněvadž v nich vidíme budoucí naše činovnice. — Během tohoto roku se dvakrát objevila příčina klevet jakožto překážka pokroku dotyčených sborů. To když jsem četla, bolelo. Ruku na srdce sestry, přiznejme se, že základ větší klevet je závist! Kdyby každá z nás věděla, že právě to co závidíme té druhé činí ji často málo šťastnou, aneb jestli je jí popřáno s jedné strany, jistě na druhé zas ubráno. Každá máme své hoře, proč závidět, aneb trhat ji proto, že snad dostala úřad, který jsme měly určený pro sestru jinou. To není jednání Sokolky důstojné! Zastávat úřad jakýkoli se ctí vyžaduje práci a činovnice potřebuje spojené síly všech Sokolek, aby zhostila se úřadu ku cti a prospěchu sboru, a konečně jak se může klepat o sestře, která s námi společně pracuje k stejnému vznešenému cíli, kde tolik zdůrazňuje se: "Čin jinému to, co by jsi chtěl aby činil tobě!" Necht' jsou nám vodítkem v době pokušení krásná slova skromného, ale lidu znalého velikána Lincoln: "Je tolik zla v tom nejlepším z nás a tolik dobra v tom nejhorším z nás, že špatně sluší nejlepšimu z nás, aby vytýkal nejhoršimu z nás!"

Na zdar!

Marie Kalíková.

Baltimore, Md., 28. října.

"Naučte se, sestry milé, znáti proč cvičíte." Vyjímám slova tato ze článku br. Čermáka v posledním čísle "Sokola Amer." neboť jsou to táž slova, která tak často opakují naším sestrám. Ano, naučte se znáti — ale jak?

Dáváme příležitost našim Sokolkám, našemu dorostu dívčímu, aby se naučily znáti důležitost toho kterého cviku a vztah jeho na utužení a sesílení celého organismu svého? Učíme je znáti, proč nutno zachovati si tělo zdravé a čisté? Poučujeme je o příštích úkolech jejich, úkolech ženy a matky příštího pokolení? Ano, máme v každém čísle zdravotní a jiné dobré články, poučené pro Sokolky v orgánu našem, ale dovedou děvčata tato, zde rozená a vychovaná, články tyto čísti? A pakli ano, dovedou přečtené pochopiti? Snad, ale jest jich tuze malé procento. Většina jich buď nečte vůbec, poněvadž nedovede, aneb přečte, ale hlubšího porozumění, žel, pro vše vlastní nemá. A jak má se přiměřeného poučení dívkám našim dostati? Od matek jejich? Ano! Avšak kolik matek jest tak prozíravých, aby zavčas poučily deery své o tom, co znáti rozhodně mají, aby aspoň tělo své naučily se znáti. Falešný stud většinou brání matkám, aby dospívající deery poučily o důležitosti zachování si zdravého a čistého těla, a o příštích úkolech rozličných částí organismu jejich. Až dosud poučení takových dostává se dívkám ve velkých městech téměř povšechně jen z pochybených pramenů. A jak zhoubný výsledek takového poučení namnoze jeví se netřeba připomínati. A když o tom tak přemýšlím, tu napadá mně, zda u nás nebyla by ta nejlepší příležitost ten dorost náš, ty děvčata naše v intimních rozhovorech ve schůzích poučiti. Nově ustanovený odbor zdravotní mohl by upravit řadu kratších přednášek k tomu účeli, a sborům Sokolek tyto zaslati a v každém sboru nalezneme se zkušená, starší sestra, jež ochotna by byla ve schůzi vždy jednu z těchto přednášek přečísti, a ve volném rozhovoru řádně vysvětliti. Jsem si jista, že matky našich Sokolek byly by jen povděčny za sprostění jich této palčivé otázky výchovné, a Sokolky samy naučily by se znáti proč cvičí, jaký význam jistě cviky pro organismus jejich mají, a nevyhýbaly by se cvičení všestrannému. A tak nastalo by pravé porozumění pro Sokolstvo, pro vše to, co členům svým poskytuje, a jen

tak dosáhnouti lze cíle vytknutého, vzdělání členstva svého po stránce mravní i fyzické.

Tolik povšechně a nyní několik zpráv též od nás.

Cvičitel náš, br. Štětka, stěžuje si, že málo dorostu i žactva letos cvičí. A totéž pozorujeme i u Sokolek. Zvláštní liknavost jeví se téměř u všech sester v navštěvování cvičení. Nevíme čím bychom vysvětlily, leda snad tím, že letošního roku měly jsme nezvykle dlouhé prázdniny následkem opravování síně před sjezdem, a tím nastala jakási ochablost. Nuž, vezměte sestry na vědomí, a chod'te pilně do cvičení, víte, že brzo nastane veřejné a tu špatný dojem činilo by cvičení na rychlo naučené, neladně provedené. Bud'te jako sestra Helena Bartůňková, která ani jednou nevynechá, začez ji všechna čest!

Dramatický výbor Sokola zahájil již též letošní sezonu, a dne, 20. října uvedl na scénu frašku "Manžel šibal" s velkým úspěchem. Na den, 10. listopadu chystá se ku podání Kvapilových "Oblaka". Doufejme, že nám příště počasí bude příznivější, než o kuse minulém, kdy dešť se řinul proudem s oblak, avšak vzdor tomu návštěva byla slušná. Doufejme! Na zdar!

Marie Česká.

South Omaha, Neb., 29. října.

Již tomu skoro rok co ve výroční schůzi jednoty naší byl zvolen dopisovatel do "Sokola Amerického" a ještě ani řádky! Ačkoliv mně mnoho volného času nezbyvá a chci-li, aby aspoň jeden dopis od nás tento rok uveřejněn byl, musím zastat dopisovatele sám a seznámit širší veřejnost jak ta naše South Omaha zkvétá. Zábav jest zde dost, spolků také dost; máme zde asi 20 spolků svobodomyšlných, asi 10 katolických s "Orlíky" v čele. A ještě pět nebo šest klubů výdělkářských. Máme zde v české čtvrti dvě taneční místnosti a naši tělocvičnu.

Letos v červnu pořádala naše jednotka výlet, jenž se pěkně vydařil a hned za týden měli jsme oslavu 25-letého trvání, jež se též vydařila. Pak byly obdávány závody Župy Západní v Plattsmouth, k nimž vyslali jsme 12 boreů a dva soudee, a Sokolky vyslaly též dvě čtyři závodnice. Sotva jsme se navrátili ze závodů, již započalo se s "bazárem", který se pořádal na umoření dluhu na naši tělocvičnu váz noucího.

A hned po bazáru začal veliký "rumrejek". Byl zde odbýván III. slet katolických "Orlíků a Orlíků", krahujců, krkavců a všeho toho černého ptačtva katolického, již si nadávají také "Sokolů". Křičelo se, tróubilo se do světa, že prý se jich sleze asi 4000, asi 400 cvičících, ale ty číslice klesly asi na čtyřicetku. A jeden z nich povídá: "To budete mrkat, my vám ukážem." A ukázali na tom velkolepém průvodu. Tu neděli jsem neviděl nic jiného, nežli odstín křížácké výpravy, o jakých v dějinách se dočítáme. Pentliček, mašliček, fábůrů a tretek bylo dost a na té celé výpravě byli zastoupeni Poláci, Slováci, Chorvaté, "Rytíři" svatého Kryšpína z Omahy, Italové, "Rytíři" polští a snad i katoličtí Židi a pokřtění Turci. Účinkovalo to asi i na některé svobodáře, neboť jak jsem již výše podotknul, měli jsme slavnost 25-letého trvání. Byly také udělovány některým členům záslužné listiny. A hle, člen patřící nepřetržitě 20 let k naší Národní Jednotě, má manželku, dítka a všechno to patří zase ke kostelu, děti chodí do katolické školy a syn šestnáct aneb sedmnáct let se zase dává k "Orlíkům". Když jsem se na to tatíka, "člena záslužného", ptal, odpověděl, když prý ti naši členové tento a tento, a pak že mu poroučet nebudu! Inu, když nemůže aneb nechce synkovi poradit aneb poručit, jest věru jen dost smutné vysvědčení. A takových svobodářů jest zde více. Některý si myslí, kdyby tak náhodou nějaký ten "všemohoucí" přece jen byl, až by jednou ta brka natáhnul a ta "dušička" vykonala tu dalekou pout' až tam "na hůru", že mu tam ten Petr spíše ty brány otevře. Jistě hned pozná, že aspoň manželka, aneb

dítka anebo někdo z rodiny vůbec jest obtěžkán křížkem aneb nějakým svatým panáčkem a proto, že se tam snáze dostane!

Nyní také něco o cvičení. Sotva bylo po závodech, skoro všichni cvičenci prvního družstva přestali cvičit. Snad proto, že některý si odnes cenu, aneb snad proto, že byl slet příštím rokem položen do sousedního města Omahy. Či co toho příčinou věru nevím! Však doufám, že bude lépe a tu jen bych si přál, aby bratři zase cvičili a to u větším počtu než kdykoli před tím, tak aby účast od nás na sletu byla co možná největší. Pak aby br. náčelník a br. podnáčelník postavili a rozeslali prostná cvičení co nejdříve, aby se mohla pěkně naevičit. Dále členové, aby všichni již od nynějška navštěvovali pořadová. Již tak dlouho pořadová se zanedbávají, ač jest jich nutně třeba tak, aby South Omaha, vedle Omahy nezůstala pozadu a za jinými jednotami i vzdálenějšími, jež již dnes se hotoví! Bud'me Sokoly!

Na zdar!

Vojta Košťál.

Baltimore, 29. října.

Je těžko nahraditi co již zmeškáno, ale tu bych přec jen rád nahradil, co jednotka naše zmeškala v podávání zpráv o své činnosti. Proto raději jinou povinnost odkládám a sedám znovu ku psaní, abych opět ve sloupcích milého listu našeho promluvil k bratřím — domácím i vzdáleným. Čas nezadržitelně kvapí a než se nadějem, stanem na prahu události pro nás důležité — před sletem naším v Omaze, Neb. V těchto dnech obdržel jsem soukromou zprávu, že naši v Omaze již nyní se připravují, chtějí nejspíše docílit, aby slet náš budoucího roku byl udalostí, na níž ještě po letech by vzpomínal celý Západ. Jednoty naše bez rozdílu měly by býti ze všech svých sil nápomoecny k tomu, aby slet ten setkal se s úspěchem pronikavým, aby nejen počtem boreů překonal naše slety dřívější, ale aby též pokrok jevil se ve všem a hlavně v té zkázněnosti našich řad! Ukažme, že nejezdíme na slety do vlasti za mořem, abychom byli jen pouhými diváky, ale že dovedeme býti i vnímavými uční. Krásné s užitečným dovedou spojití všady, tím spíše bychom toho měli dovésti my, praktičtí Američané.

Máme v jednotě naší návrh na obeslání sletu omažského dvěma družstvy. Myšlenka svojí smělostí nás v prvním projevení až překvapila. Je podnik odvážný, uvážíme-li vzdálenost mezi námi a městem sletovým — i ty poměry naše finanční, jež nejsou právě nejskvělejší. Ale není třeba myšlenku zavrhovati ihned, beze všeho uvážení. Tak mnohé, zdánlivě neuskutečnitelné, bylo provedeno a jsem přesvědčen, že kdybychom si zkrátka umínili, že tento podnik provést chceme a musíme — dokážeme toho! Ovšem, že by nadšení pro tuto věc muselo zachvátiti členstvo veškeré a ne jen pár jednotlivců. Muselo by se pracovati a přirozeně, bez obětí i hmotných by se neobešlo. Že by blahodárný vliv mělo na činnost v tělocvičně naší, o tom nepochybují v nejmenším.

My Sokolové mimo práci vlastní zajímáme se o vše, co ve spojení je s výchovou mládeže naší. Tu především podporujeme školství naše volné, starající se nejen o vydržování škol našich, ale přispívající v první řadě i tam, kde budovy samostatné pro školy naše se staví. Tak i u nás. Patronát Čes. Svob. Školy Aug. Heřman v Baltimore založen byl na tom základě, že nejen školu bude s pomocí našich spolků vydržovati, ale že se i starati bude o postavení samostatné budovy školní. Až dosud plnil Patronát pouze prvou část svého účelu, nyní ale přistoupil již i k plnění té druhé části a sice tím, že zakoupil stavební místo na rohu Ashland ave. a Glover ul. v rozměru 65 při 75 stopách. Pozemek nalézá se takřka v srdci nové české osady. Cena pozemku je \$2.150, ale majitel jeho, stavitel obě. Fr. Novák prodal jej Patronátu o jeden tisíc dollarů laciněji. Zpráva o tom byla přijata s nadšením, neboť tím myšlenka — postavit českou

svob. školu posunuta hodně ku předu. Patronátu po zaplacení pozemku zbude ve stavebním fondu ještě slušná částka, nebude scházeti mnoho do 2,000 doll. Pakli všechny naše svobodomyšlné spolky a jednotlivci zanechají všech strachů a pochybností, a pustí se s chutí do práce, za nějaký rok — neb dva — máme školu! V tělocvičně naší jde vše nyní obvyklým tempem, eviči se pilně. Cvičitel br. Štětka připravuje pro naše veřejné opět některé zajímavé novinky, které naše přátele a příznivce příjemně překvapí. Divadelní Odbor sehrál 20. října francouzskou frašku "Manžel šibal" a dne 10. listopadu sehraje "Oblaka" od Jar. Kvapila.

Se všech stran nyní slyšíme volání: "Připravujte se ku důstojnému utčení památky Husovy v roce 1915!" Tábor náš svobodomyšlný rozdroben je na několik frakcí, ale v tom — zdá se, jsme za jedno, aby památka Husova byla oslavena co nejlépe. Aspoň veškeré ty výzvy zní dosti upřímně. Bude-li ale každá frakce oslavovati památku Husovu zvlášť a svým vlastním způsobem, tu sotva oslavy ty vyzní příliš důstojně. Již několikrát položil jsem si otázku: jak a čím chce česká—svobodomyšlná Amerika oslavit Husa? A v duchu vidím celou řadu banálních slavností, přistřižených dle jedné šablony, slavností, jakých tu pořádáno je na tucty, aniž by příliš prospěly věci, pro níž pořádány jsou. Nejsem proti slavnostem, naopak—schvaluji je, ale rozhodně stavím se proti doměnce, že slavnost je vše a další práce, že netřeba. Tak i v tomto případě. Necht' pořádají se slavnosti veřejné ku utčení památky Husovy, ale ty slavnosti necht' jen slouží k tomu, aby se získal zájem pro osobnost Husovu a jeho dílo. Pak teprve nastává hlavní práce. Šířiti mezi lidem to dílo Husovo, dáti mu proniknutí co nejvíce, podávati je lidu způsobem snadno pochopitelným. Toho dá se docílit šířením spisů, které ale musí býti populárně zpracované, aby poučovaly, ale průměrného člověka neodstrašovaly příliš učeneckým výkladem. V Čechách byly již tuším vydány "Listy Husovy" a čítanka Husova, tak jako své doby vydána i čítanka Havlíčkova, která svoji láci a vybraným obsahem vykonala ku utčení Havlíčka více, než sto slavností. Pro nás, Čechy americké, bylo by výhodným, kdyby některý zdejší nakladatel podjal se toho úkolu, vydati dobrý a laciný spisek o Husovi, který by vyhovoval duševní vyspělosti našich krajanů a jich názorům. A snad i spisovatel by se našel. Ten ovšem nemohl by nám dáti práci tak důkladnou, jako kdyby nalezal se v Čechách, kde po ruce jsou bohaté prameny informační. Ale za to by ve spisku takovém mohla býti pověděna pravda nepokrytá, bez bázně před censurou neb nelibostí tak zvaných "rozhodujících kruhů." Jsem přesvědčen, že by takové dílo bylo k užítku! Uctilo by památku Husovu, přispělo by k poučení a zdokonalení jednotlivců a prospělo by nám svobodářům jako celku. Ale tu mi zas napadá, že jsme v Americe, kde je těch svobodomyšlných táborů více, kde se dělíme na svobodáře staré a mladé — východní, střední a západní! Kdyby spisek, o němž jsem se zmínil, vydán byl v jednom táboře, tu táboře druhé budou práci tu ignorovati, byt' byla sebe lepší a všechna námaha a oběti budou nadarmo. Nešťastná to věru roztržistost, kde ani ve věcech tak důležitých nelze počítati na postup svorný. Tu jediné je východisko a sice, aby iniciativy podjalo se ústředí některé vážné organizace. Dle mého přesvědčení nejlépe by bylo, kdyby náš Osvětový Odbor, jak zařízen byl na sjezdu našem, hned po svém ustavení chopil se této věci bezodkladně. Památka Husova musí býti uctěna nějakým kulturním činem, musí býti uctěna tak, aby trvale žila v lidu a působila ku vytvoření ideálu českého člověka i zde. Mimo snahy postaviti v Chicagu Jubilejní Husův Dům, dosud nic pozitivního vykonáno nebylo, třeba že již hodně výzev sepsáno a hodně papíru potřeno. Přejdeme od pouhých slov k činům, jinak významné jubileum Husovy památky necháme minouti, aniž by přineslo naší národnosti a našemu přesvědčení jakého užítku.

Měl jsem v úmyslu rozepsati se ještě o svobodomyšlnosti našich řad sokolských, ale pro nedostatek času ponechávám na podruhé.

Na zdar!

Karel Matoušek.

Chicago, 29. října.

"Ve jménu milosrdenství!" tak mohl bych zvolati, kdyby účelem řádků těchto bylo žádat o milosrdenství. Ale i kdybych tak chtěl, ohradili by se proti tomu najisto ti, za něž (bez vědomí jejich) hodlám tuto několik slov k srdcem bratří promluvit. Aproto žádné milosrdenství! Jen více ohledů vůči těm, kteří pracují a svůj celý čas věnují na povzněšení jména sokolského.

A oč vlastně běží? — O úvahy posjezdové! "Nechce-me to, co dosud bylo, podrobovati britké kritice, aniž budovati něco nového a překotného, a to proto, že stále poučení a povzbuzení čerpati můžeme a v nichž též upozorněním, na své chyby se setkáváme.

"Myslím, že to, když povždy na vědomí sobě udržíme, že možná pokračovat a zdokonalovat, že vše, co konáno, též jinak a snad líp se dít mohlo. Vždyť stěží který stav skutečný je kdy v té míře výborný, aby zlepšení v něm na-prosto nemožné bylo.

"Víme, že každý národ zhynul jen vlastní vinou svojí, že klesl sešlý, netečný a povrhlý. Víme, že ani největší statky při životu neudržely národ mravně a fysicky skleslý, a že Řím podlehl, třeba celý svět mu byl poplatným."

Vážné pro nás naučení ze slov Tyršových a plyne z toho především pravda, že národové — a rovněž i jednoty a jednotlivci, čím menší jsou, tím větší činnost vyvinouti musí.

A tak místo abychem u nás vychovávali to, co jest života schopného, k síle, činnosti a vytrvalosti — dlíme u lůžek nemocných, obsluhujeme několik vážně, ba snad smrtelně raněných, udržujeme při životě něco, co se neudrží vůbec aneb aspoň ne v tom rozsahu, jak se domýšlíme. To vše na úkor jiných, mladších, ale zdravých — pro něž slova útěchy se nám nedostává. A vše těm nemocným, jen z vlastní viny nemocným!

Chceme národ a jeho složky vychovávat k síle a statečnosti, a proto jen to, co života a sesílení schopno, vychovávat máme. A to jest to, co mne nutí, bych částečně podal vysvětlení, týkající se některých usnesení sjezdových.

Činím tak rád, neb vím dobře, pakli není přítomen ten neb onen bratr takového jednání, hoří nedočkavostí, a tu se stává, že z přílišného spěchu popisují se sjezdy minulé.

Byl to můj první sjezd sokolský zde ve Spoj. Státech a byl jsem věru překvapen jednáním na onom sjezdu i musím doznat, s jakou inteligencí se tam postupovalo. Zda-li's prošel rozdělené výbory, postřehl jsi všude odborníky mladší se staršími. Všichni odjížděli s tou nejlepší nadějí, všude takřka byli s radostí přivítáni, všude se jim dostalo uznání, a konečně za několik neděl po sjezdu přichází posudek, co že se to tam dělo? A prvním tu na řadě je technický výbor.

Za celý běh života N. J. S. technický výbor vlastně doopravdy ani neměla (důkaz poslední sjezd), však že letošního roku na sjezdu byl ustanoven, již někteří bratři jeví strachy, že snad N. J. S. poklesne. A to proto, že má mít stálý technický výbor. A pak ta záhada — členové evičiei jenom smí se volit. To přestává a jen prý mladí lidé.

Ano, jsou mladí, ale zkušení v technickém vedení. Kdo ví více o závodech: závodník, který prodělá za rok kolikere závodů aneb člen, který se veškeré činnosti vzdal již před mnoha lety? Kdo jsou ti evičiei členové? Kdyby bratr, který v tom vidí zkrácení svobody (však dříve by se mělo pohlednout na svobodu evičieho členstva vůbec, nevím, jak bychom se rděli — a oni zatím jsou zticha!), přišel o jednu méně hrát v karty neb kuželky a přišel se podívat a probrat evičiení společná, byl by již evičieím členem? Může člen, který nemá času navštívit evičiení jednou za měsíc, být

dobrým v technickém odboru?—Otevřeně pravím: ne! Pak-li nám záleží, aby v technickém výboru zasedali nejlepší lidé, pak je nutno, aby tam byli bratři jen z cvičitelských sborů. Jest nám třeba sborů prací tělocvičnou se zabývajících. Jsme tělesem organisovaným, chce si rozuměti, potřebujeme svou řeč odbornou, která nemá trpěti různými nářečím. Musí tedy tato vypracována být tělesem takové váhy požívajícím. A to jsou lidé zapracovaní, nikoliv oni na odpočinku.

Mladík vede celou práci v tělocvičně, řídí vše, co technicky odborné, a při tom že by nebyl schopným zvolení do výboru dotyčeného, a to jen proto, že je mladý? Nemohlo by být zrovna naopak? Není to spíše strach některých jednotlivců, že by se do výboru onoho nedostali? Jen více ohledu a upřímnosti! Věřím a jsem přesvědčen, že se najde většina bratrů, kteří úřad v odboru technickém na sebe by nepřijali jen z těch důvodů, že se dříve práce vzdali. Což je jenom správné.

Návrhů byly celé spousty, jeden lepší druhého a tu se asi stalo, že některý padnout musel, avšak věřím, že jen bylo vždy po zralém uvážení, a když se blížeji seznámíme s nimi, že se jim zvykne, ba že se i ocení.

Opravdu však pozoruhodná jsou slova, že mnohý dobrý návrh padl a padl jedině proto, že vycházel z té neb oné jednoty aneb po případě podán byl někým, na koho jiný měl svrchu, a podobně. Mluvil jsem o této záležitosti s více zástupci, ba i se samotným předsedou sjezdovým, ale žádný o něčem podobném ničeho neví! A tu by bylo třeba tedy i na místě, nemluvit v hádankách, ale otevřeně se vyjádřit. Myslím však, že by se hodilo lépe: že na sjezdu nebylo jednáno správně a rozumně jen z těch důvodů, že tam byli zástupci z té či oné jednoty vyslaní, na koho jiný měl svrchu a podobně.

Nemíním tímto článkem podečňovat, ale v zájmu sjezdu i zástupců jsem nucen vše vysvětliti se stanoviska našeho.

Záleží-li Vám však, bratři, na jméně "Amer. Sokola", pak je třeba více podobných posudků a článků předešlého: "Kritika jest vždy zdravá, ale musí též zdravou býti!"

Na zdar!

Rud. Stýblo.

Odpověď: Nebylo nikdy mým zvykem odpovídati na skryté narážky — ale zde nucen jsem učiniti výjimku, aby snad někdo, čtoucí poznámku br. Stýbla, opravdu nedomníval se, že k posudku mému dal vznik jen "strach, že by se do výboru technického nemohl dostat." Milý bratře Stýblo, jsem činným v Nár. Jed. Sok. od prvního roku jejího založení (tedy od r. 1879) a nikdy — ani jako mladíku — nemohl mi nikdo právem vytknouti, že pohnutkou k projevení úsudku byla by kdy ctižádost, touha po nějaké hodnotě. Odnaučme se už jednou podkládati jeden druhému úmysly a pohnutky nepravé — snažme se přesvědčiti, ale nesnižujeme se navzájem! Já pronesl poctivě a otevřeně svoje mínění — prohlásil jsem, že budou-li voliti technický výbor jen cvičící členové, že výbor ten nebude tím, čím býti měl — a na tom trvám podnes. — Br. Stýblo praví, že mladí cvičící členové jsou pro výbor ten působivější — já mu neupírám právo tak mysliti — a nevrhám na skryté narážky, proč tak soudí. Pravím pouze, že s ním nemohu v tom souhlasiti. Br. Stýblo hájí svůj názor těmito slovy: "Kdo ví více o závodech — závodník, který prodělá za rok koliké závody anebo člen, který se veškeré činnosti vzdal již před mnoha lety?" Po těchto slovech se více nedivím, že se v otázce technického výboru s br. Stýblem tak rozehájíme. Jedná-li se jen o závody — pak ovšem nezáleželo by na tom tak příliš, jak ten technický výbor sestaven bude — a byl bych i ochoten přisvědčiti, že cvičící členstvo bylo by schopno povinnostem v technickém výboru úplně dostáti. Já si ale technickou radu představoval jinak: měl jsem za to, že toto těleso bude bít nad našimi cvičitelskými ško-

lami — že bude míti na starosti sestavovati vyučovací program — domníval jsem se, že technická naše rada bude k tomu pracovati, aby tělesná výchova v našem sdružení brala se tím pravým směrem výchovným, aby záhy mohla sloužiti za příklad jiným; představoval jsem si, že tam, kde vystupujem co celek, bude rada přihlížeti k tomu, aby veškerá technická práce byla prvního řádu, aby snesla porovnání s pracemi ciziny, aby snesla posudky cizích odborníků — a nejen snesla, ale aby nad jiné vynikala — já si představoval technický výbor jako duši celého našeho tělesa — a tu nemí se br. Stýblo diviti, když nemohu věřiti, že mladí cvičící členové, byť sebe čilejší a ochotnější, jsou pro takovou práci působivější, nežli ti, kteří mají leta odborných zkušeností za sebou. Kdybych byl tušil, že jedná se o závody, ani slovem bych se byl o celé věci nezmínil. — Na konec činí mi br. Stýblo nespravedlivou výtku, jako bych mluvil v hádankách, když jsem citoval slova br. poradatele — "že mnohý dobrý návrh padl, že vycházel z té či oné jednoty..." atd. Nejsem nikdy zvyklým vyjadřovati se v hádankách — řeknu a napíši to co myslím a jsem vždy hotov za každé své slovo býti zodpovědným. Slova ona napsal br. poradatel — já jej pouze citoval a on byl sjezdu přítomen.

Na zdar!

J. Č.

St. Louis, 31. října.

V říjnovém čísle "Sokola Amerického" br. Čermák ve článku "Úvahy posjezdové" kritikuje sjezd a hlavně v části o technickém odboru.

Jako na vše, tak i na práci sjezdem vykonanou, možno se dívat s různých stran. Br. Čermák dívá se se strany nepříznivé. V celém článku ani slůvka spravedlivého uzaří. Sjezd si něčím udělal z br. Čermáka nepřítele. Leč není dnes mým úkolem hledati příčinu, nýbrž chci vysvětliti br. Čermákovi a před naší sokolskou veřejností obhájití výbor na tělocvik a tím s této stránky i sjezd celý.

Sjezd u vědomí dřívějších našich stanov, v nichž bývaly chyby mluvnické, pravopisné a slohové, ustanovil, by předseda br. Šiman jmenoval tříčlenný výbor, jehož úkolem jest podobné chyby opravit, stanovy řádně upravit i pořad, kde třeba v odstavce očíslovati a připojití obsah, tak aby každý mohl vše lehko najíti. Dnes stanovy nejsou ještě hotovy, tudíž se br. Čermák v tomto bodu s kritikou předběhl, odporučuji souditi "slow, but sure." Pokud se týče těch článků si odporujících, mohu podati vysvětlení.

Dne 24. října byl br. Šiman z Chicaga v St. Louisu a jako dobrý Sokol zastavil se v Sokolovně. Při této příležitosti mi ukázal ty 2 odstavce si odporující. Týká se to redaktora technické části v S. A. Není možno ani vlastně mluvit o nějakém odporování, jenom že výbor na časopis vypracoval jeden odstavec a výbor na tělocvik (jelikož se týká tělocviku) také jeden a oba byly sjezdem přijaty, bude tudíž na zmíněném tříčlenném výboru, aby rozhodl, který odstavec jest lepší, neboť dobré jsou oba.

Ze všeho ale nejvíce odsoudil br. Čermák volbu technického odboru a dovoluji si tvrditi, že také nesprávně. K vůli porozumění vypíši celý odstavec, aby si každý mohl udělati správný úsudek.

"Technický odbor Nár. J. S. sestává z náčelníka, 2 náměstků a 6 členů volených z celku všech jednot N. J. S. v místě určeném V. V.

Volba děje se tím způsobem, že cvičitelské sbory v každé jednotě navrhnou stejný počet členů, jejich součet by převyšoval číslici 6. Cvičící členstvo každé místní jednoty volí ze všech navržených 6 bratrů. Výsledek oznámí náčelník jednoteli V. V., jenž celé hlasování uveřejní v S. A. Šest bratrů, kteří obdrželi největší počet hlasů, jsou zvoleni na dobu do 1. ledna po příštím sjezdu. V pádu, že by některý bratr odecestoval, zemřel aneb dobrovolně se vzdal, nastu-

puje na jeho místo bratr další, který při volbě měl nejvíce hlasů.

Volba technického odboru podléhá schválení V. V. Týž má právo jmenovati dodatečně dopisující členy, kteří mají též práva, jako členové volení, pakli do schůze se dostaví. Návrhy mohou podávati písemně."

Až mi připadá odstavec dosti jasný, podám vysvětlení k některým bodům. Nominován a zvolen může býti každý člen, není tudíž žádný starý nejzkušenější osvědčený odborník vylučován, pakli jenom bude chtít pracovati opravdu a ne jen vzdychat nad zneužitím atd. Dále dáno V. V. právo, by další bratry z kterékoliv jednoty dle svého uznání do T. O. jmenoval. Jaký jsme to provedli násilnický skutek, jak br. Čermák drastickými slovy popisuje a to jen proto, že odstavec o ustavení T. O. nepochopil, aniž si dal vysvětliti.

Z poctivého přesvědčení, že bratři evičeí mají nejvíce porozumění i uznání pro tělocvičnou výchovu, což svojí činností a prací dokazují, dal jim sjezd právo, by zvolili dle svého uznání za sebe část T. O. Sjezd sám zvolil tři a V. V. má právo jmenovati další členy, ovšem předpokládali jsme, že V. V. nebude jmenovati zbytečně veliký počet, by z T. O. se nestalo něco těžkopádného, práce neschopného.

Jsou jednoty, kde se vůbec neví (čtete všechny dopisy) aneb celé většiny členstva po dlouhá leta se do evičení nepodívají, naše hlavní výchovná činnost jest jim málo více známá, nežli chemické sloučení nově objevené komety a sotva že se jenom trochu snažíme o nápravu, očekávající tuto od těch, kdož o naši vlastní účelnou činnost zájem jeví, tu br. Čermák volá, že někoho zkracujeme o přirozená práva. Jak by nás těšilo každého, kdybychom mohli říci, že všechno naše členstvo se skutečně o naši práci, každý náš krok zajímá, každý úspěch sleduje.

Ale at' zkusí br. Čermák v tak mnohé jednotě, jde do baru neb klubovny a snaží se všechny tam přítomné dostati do schůze ke hlasování o jakémkoliv bodu tak důležitém, jako jest volba části T. O., pak snad nebude tak nespravedlivě posuzovati. A což ta, mnohdy, devítidesetinná většina, jež ani vůbec nepřišla, ty jsme také zkrátili?

Přes 30 roků máme Národní Jednotu Sokolskou, po celou tu dobu měl br. Čermák příležitost vypracovati návrh na T. O. aneb kdyby byl podal návrh do tohoto sjezdu, milerádi bychom byli o něm pojednali, ale podobný návrh br. Čermák nepodal. Jenom naši upřímně míněnou práci, pouze proto, že jí neporozuměl, šmahem odsoudil.

Ve výboru na tělocvik zasedali samí zkušení bratři činovní i vysloužilí evičitelové, většina s dlouholetou zkušeností a na jich odporučení sjezd schválil a do stanov dal část pro T. O. Až doposud byl nám vždy sjezd autoritou největší.

Doufám však, že br. Čermák po uvedeném vysvětlení svůj omyl pozná a uvěří, že i naším přáním bylo, by v T. O. zasedaly naše nejlepší síly.

Na zdar!

Michael Wimmer.

Odpověď. Kdyby br. W. byl býval přítomen, kdy rokováno bylo o způsobu sestavení technického výboru, byl by se přesvědčil, že nejsem v názoru svém o způsobu sestavení výboru dotyčného osamoceným. Br. předseda sjezdu nám článek objasňoval právě tak, jak jej zde objasňuje br. W., a citoval odstavec "že V. V. radu doplní jmenováním členů dopisujících, kteří mají též práva, jako ostatní členové, když se do schůze dostaví..." Po tomto vysvětlení obrátil jsem se na br. Stýbla s otázkou, zdali též smysl článku chápe tak, "že Výk. Výborem jmenování členové mají též práva jako členové volení členy evičeími..." Obrátil jsem se na něho s tím dotazem proto, že byl členem výboru na tělocvik a bude asi nejlépe vědět, v jakém duchu článek ten sestaven byl — a br. vrchní náčelník odpověděl na moji

otázku záporně! Po objasnění br. předsedy jsme smyslu zmíněného článku poněkud porozuměli — ale po odpovědi br. náčelníka jsme zase nerozuměli. ě.

Cedar Rapids, Ia., 2. listopadu.

Jak ten čas ubíhá! — V naší dnešní schůzi podán a jednohlasně přijat návrh, aby župní výbor požádán byl zaslati pozdravci br. Prágr-ovi k jeho jubileu sokolskému. Při podání návrhu učiněna zmínka i o tom, že právě Prágr to byl, který ráznými, přímými i včasnými slovy svými nemálo učinil na prospěch spojení rozvaděných — od sjezdu cedar-rapidského — bratří naší N. J. S. I já byl neblahého sjezdu onoho účastníkem, však nikdy dosud nepřipadlo mi na mysl, že od doby té uplynula celá jedna čtvrt století. Však uplynula, a žel, že v dlouhé té době nebylo možno (?) jednotě naší dostati se blíže k cíli vytknutému! Učinil jsem otázku za slůvkem možno, neboť jsem jist, že za součinnosti aspoň poloviny bratří mohli jsme se dostati mnohem — mnohem dále na dráze svojí. Vždyť v době té vychováno téměř jedno celé pokolení! A při zběžném jenom pohledu na výsledky, zdá se mnohemu, že jsme na tom hůře, než byli jsme tehdy! — Až počet evičeích — dle výborně sestavené zprávy náčelnické, jest uspokojující — zvláště co se Sokolek a dorostu týče — přec jen není takovým, aby poměrně odpovídal počtu tehdejšímu. A náš stav finanční? Ve zprávách výk. výboru ovšem to vyhlíží — vzdor dluhu na majetku vážnoucímu — velmi pěkně, však vezmeme-li v úvahu ony nesnáze a obtíže, v nichž octne se výbor majetku měsíce co měsíce, pomyslíme-li kolik set dolarů platíme ročně úroků, mnoho-li stojí měsíčně světlo, teplo, domovník, evičitelé a j. v., tu člověku, jak se říká "vlasy hrůzou vstávají." — Přemnohý z těch, kteří do našeho nynějšího postavení se vmyslí, věru, že by volil radostně býti opět v "podruží", než ve svém. A přece mám za to, že byla by z této tísně pomoc lehká! Již jednou, před více než rokem, načrtl jsem ve schůzi naší, jak představuji si, že mohlo by nám lehece býti spomoženo. Chei opakovat návrh svůj, který jednotě naší se nezamlouvá, s malou jen změnou zde tak, aby ostatní jednoty, pakli jej prospěšným uznají, použítí ho mohly. Malá ona změna záleží v tom, že tehdy chtěl jsem, aby pracováno bylo mezi bratry pouze, a nyní přimlouvám se — vida větší prospěch — za práci mezi širším obecnstvím. Jednota naše čítá téměř 200 členů. Kdyby jen polovina těchto závázala se získati každý nejméně tři přívržence výchovy tělesné ku příspěvku 10 centů měsíčně, tento příspěvek každý bratr sám "kolektoval" a jednotě pravidelně odváděl, bylo by nám rázem z nejhorších nesnází pomozeno. A že by při dobré vůli většiny nás toto, neb cos podobného zcela lehece provést se dalo, jest dosud mým pevným přesvědčením. — Má sice jednota slíbeno od skutečně dobrých i obětavých předních činovníků, že podniknuto bude cosi, co nám přinese úlevy mnohem větší — však žel — že slibem tím není výb. majetku možno ani dluhy platit, ani novým povinnostem dostáti.

Zvýšením příspěvků o 10 centů měsíčně (jež jsme rovněž dnes přijali) možno, že se na čas "vytrhnem" — a zároveň přesvědčíme, komu více přirostl k srdci ten desák, a komu sokolská myšlénka, — že by nám tím však bylo spomoženo, o tom vážně pochybuji.

Na den 30. listopadu chystá družstvo jednoty naší setřetnouti se s družstvem německých Turnerů z Davenportu. Obstojí? Doufám, jakož očekávám, že oněch 300 lístků, které mohou býti prodány (na více osob sňi nestačí), bude rozebráno bez veliké agitace.

Na zdar!

J. Halq.

Žádný národ nedomůže se úsudku, leda je-li s to, aby posoudil sebe sama. K této veliké přednosti dospívá však velmi pozdě.
Goethe.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, 27. října.

Náměstek br. J. Kadlec zahájil schůzi. Ze členů scházeli: br. St. Kostka, F. Wančura, br. K. E. Hrbeek a J. Pavlík omluveni pro nemoc.

Zápis o schůzi ze dne 29. září přijat s opravou a sice jest tam uvedeno, že má být sepsán inventář celého majetku N. J. S. a jeden má být zaslán novému V. V. do Chicaga a druhý by zůstal starému V. V. Má stát, že oba spisy mají být zaslány novému Výk. Výb. ku přehlednutí, ten by pak si jeden podržel a druhý potvrdil a zaslal zpět. Dále v účtech stojí za tisk brožur br. Lierovi, má být jednatelskou zprávou pro sjezd.

Výk. Výb. Svazu Svobodomyšlných zasílá dopis, jenž byl přijat a má být zaslán br. Jičínskému, aby dal objasnění v "Sokole Americkém".

T. S. D. a Paní New York nás zvou k jich plesu což přijato.

T. J. S. New York žádá záslužné listiny pro br. A. Myslivečka, dále zasílá dopis jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti; bude dle téhož jednáno.

T. J. S. Crete zasílá dopis v němž zasílají úplnou dluhující částku N. J. S.

T. J. S. Chicago oznamují, že na žádost Výk. Výb. byl zvolen 5členný výbor, jenž by urovnal záležitost T. J. S. Oak Park s br. Kolercem. Oznamují, že výbor záležitost tuto k obapolnému uspokojení urovnal a vše do pořádku uvedl, což bylo s díky přijato a zapisovatel má dopisem poděkovat výboru i jednotě.

T. J. S. Waller, Tex., zasílá dopis v záležitosti rodiny Švachy; dopis přijat a obsah vzat k vědomosti.

T. J. S. Blesk zasílá dopis jenž byl přijat a jednatel má vyřídit.

Župní výbor Župy Východní oznamuje, že T. J. S. Little Ferry a Svornost žádají evičitele, což bylo přijato a jednatel má vyřídit.

T. J. S. Bayonne oznamují, že jim není lze se na dále udržeti a že vystupují ze svazu N. J. S. Musí se dříve vyrovnat.

Br. L. Hošek, organizátor Župy Jižní zasílá obšírný dopis o stížnosti na vznesené, zároveň zasílá T. J. S. Dallas, Tex., dopis v záležitosti této, jenž celou stížnost naproti br. Hoškovi vyvrací a udávají, že br. Hošek vždy jednal správně a nezištně. Usneseno, aby bylo dopsáno T. J. S. Dallas, aby byl br. Robeš pokárán a dal zadostiučinění br. Hoškovi.

Plzeňský Sokol zasílá dopis stran cen pro br. Paula, že vše neobdržel ze sletu v Praze. Jednatel má dopsat předsednictvu Č. O. S. v Praze v záležitosti této.

T. J. S. Chicago zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomí.

Br. J. Čermák zasílá dopis stran odměn a cen Č. O. S. zaslaných. Dopis přijat a obsah vzat k vědomí.

T. J. S. Crosby, Tex., se hlásí v počtu 15 členů za člena N. J. S. a žádají o přijetí; zároveň zasílají seznam jmen a patřičný poplatek. Žádost přijata a T. J. S. Crosby byla dnešním dnem členem N. J. S. prohlášena.

T. J. S. Oak Park zasílá notu na dluhující poplatky v obnosu \$103.45 dle usnesení posledního sjezdu.

T. J. S. Čechie, Chicago, a Čech a T. J. S. Vlast a Klatovský Sokol zasílají dopisy vztahující se k téže záležitosti a žádají o poshovění do celoroční schůze vyjma T. J. S. Čech, který žádá pouze 30 dní.

T. J. S. Vrchlický žádá dopisem, aby jim bylo dovoleno rozeslat sběrací listiny na jednoty na stavbu tělocvičny, čemuž bylo vyhověno.

Následující účty byly předloženy: Br. F. Kioviský jako evičitel T. J. S. Bohemia za cestovné a ztrátu času \$18.00; F. Lier za různou tiskovou práci \$18.50; Franklin Eng. Co. za štočky \$3.61; Národní Tiskárna za tisk a výpravu "Sokola Amer." za říjen \$289.45; za tělocvičné knihy jednatelům objednané \$63.00. Účty přijaty a k vyplacení odkázány.

Jednatel oznamuje, že zaslal různé tiskopisy T. J. S. Č. A. S. Manitowoc, St. Paul, Minneapolis, Budívoj, Omaha, Praha, Chicago, Bruno a Owatonna.

Usneseno, aby br. F. Martyny byl požádán se dostavit do příští schůze Výk. Výb. N. J. S.

Následující jednoty zaslaly zprávy a různé poplatky: Č. A. S. St. Paul \$24.90, T. J. S. Guy, Tex., \$10.50, T. J. S. Los Angeles \$10.80, T. J. S. New York \$159.40, T. J. S. Little Ferry \$24.60, T. J. S. E. Islip \$8.90, T. J. S. Oenaville \$6.85, T. J. S. Omaha \$41.30, T. J. S. Chicago \$113.40, T. J. S. Milwaukee \$41.60, T. J. S. Minneapolis \$14.60, T. J. S. Berwyn \$28.20, T. J. S. Cicero \$27.40, T. J. S. Waller, Tex., \$3.60, T. J. S. Newark \$22.80, Sokolky Baltimore \$1.60, T. J. S. Vlast \$8.70, Sokolky Omaha \$1.85, T. J. S. Bohemia \$8.40, Sokolky Newark \$2.45, Č. A. S. Manitowoc \$9.90, L. I. City \$1.40, T. J. S. Crete \$56.45, Little Ferry \$2.25, Cleveland \$96.40, Libuše, Dallas \$1.20, Crosby vstupné \$5.00, Portland \$1.60, Plzeňský Sokol \$113.80, Malin \$5.10, Oenaville na sjezd \$4.45, za ohlášky v "Sokole Amer." \$11.25, polovina výtěžku ze závodů Župy Západní \$44.72, Bohemia do fondu na sjezd \$4.90.

M. Grabenstein, taj.

Zápis o schůzi ustavujícího se Výkonného Výboru N. J. S. v Chicagu, dne 3. listopadu 1913.

Schůzi zahájil předseda sjezdu, br. J. Šiman, a byl zvolen za prozatímního předsedu; zapisovatelem T. Vonášek.

Čteny pověřující listiny. Slovanská Lípa oznamuje za zástupce své br. F. Mencla, Jos. Jurku; Plzeňský Sokol: Jos. Čermáka, Jana Šimana a Antonína Hallera; Sokol Rozvoj: Vác. Matase; Sokol Oak Park: Tomáše Továrka; Česko-Am. Sokol: dr. Ant. Muellera.

Bez pověřujících listin byli zástupci: J. Plaček, V. Roubal a Ant. Pecival od Sok. Chicago; F. Pokorný a Ad. Vlk od Sok. Tábor; T. Vonášek a L. Široký od So. Praha; M. Pešek od Sok. Vlast; Jos. Nádr od Sok. Klatovský; Fr. J. Smíšek od Sok. Berwyn; Jan Šlapák od Sok. K. Jonáš.

Uloženo zástupcům těmto, by tajemníci jednot jejich pověřující listiny do příští schůze zaslali.

Nepřítomnost svou omlouvá br. P. Churaň.

Na to přikročeno k jednání a volbě úředníků. Z ohledu na spojovací sjezd usneseno na návrh br. V. Plačka, by zvoleni byli předseda a tajemník na neurčito. Přijmut návrh br. Čermáka, by tajemník zastával i funkci jednatele. Br. F. Mencl navrhuje, by i všichni ostatní výboři byli voleni na neurčito, což všemi přítomnými schváleno.

Za předsedu V. V. navržen br. Mencl br. J. Šiman a br. Čermák předkládá návrh ten k odhlasování. Br. Šiman zvolen jednohlasně. Br. Jos. Jurka navrhuje za tajemníka br. T. Vonáška a též zvolen jednohlasně. Vypsání konkursu na tisk "Sokola Amer." svěřeno br. J. Šimanovi, T. Vonáškovu a V. Plačkovi.

Delší rozprava vedena ohledně zřízení technického odboru. Podíleli se na ní bři: V. Roubal, J. Čermák, Ant. Hal-ler, J. Šiman, V. Plaček. O vysvětlení různých bodů požádán náčelník N. J. S. br. Stýblo. Výsledkem rozpravy bylo pak usnesení, by sídlem technického odboru bylo Chicago a náčelník požádán, by co možno nejčasněji vyzval místní evičtelské sbory ku navržení čekanců do technického odboru, pak aby evičtí členové zvolili 6 členů a výsledek volby aby oznámen byl br. jednateli, jakmile by byl znám, neboť

volba tato podléhá schválení V. V. a týž doplní odbor dopisujícími členy.

Usneseno konati pravidelné schůze poslední pondělí v měsíci v budově Plz. Sokola, který dle zdělení br. Čermáka propůjčí místnost k tomu bezplatně.

Br. Továrek navrhuje zvolení 3členného výboru k sestavení pravidel pořádku pro nový V. V. Zvolení bři: Čermák, Vlk, Jurka.

Br. V. Matas navrhuje, by úředníci byli oprávněni svolat mimořádnou schůzi, když by toho potřebu uznali.

Jan Šiman, prozatímní předseda.

T. Vonásek, prozatímní tajemník.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC ŘÍJEN 1913.

Příjem.

4. Sb. Sokolek Blesk, Baltimore, Md.....	\$ 1.60
Č. A. S. St. Paul, Minn.....	24.70
T. J. S. Los Angeles, Cal.....	10.80
T. J. S. Little Ferry, N. J.....	24.60
T. J. S. Oenaville, Tex.....	6.85
Do fondu pro sjezd na dluh.....	4.45
8. T. J. S. Chicago, Chicago, Ill.....	113.40
T. J. S. Minneapolis, Minn.....	14.60
9. T. J. S. Kar. Jonáš, Cicero, Ill.....	27.40
Sb. Sokolek, Omaha, Neb.....	1.85
Vráceno ze zásilky věnečů a diplomů do Baltimore od Adams Express Co.....	.05
10. T. J. S. J. A. Komenský, Guy, Tex.....	10.50
11. T. J. S. New York, N. Y.....	159.40
Předpl. na S. A., A. Vlček, Yonkers, N. Y.....	.75
Za těl. knihy, A. Vlček, Yonkers, N. Y.....	.42
Za těl. knihy, B. Souček.....	.10
13. T. J. S. East Islip, L. I., N. Y.....	8.90
T. J. S. Fugner-Tyrš, S. Omaha, Neb.....	41.30
T. J. S. Milwaukee, Wis.....	41.60
T. J. S. Berwyn, Ill.....	28.20
T. J. S. Žižka, Waller, Tex.....	3.60
17. Za ohlášku v "Sokole Amer." po srážce proc..	11.25
18. T. S. D. a Paní Newark, N. J.....	2.45
T. S. D. a Paní, Long Island City, N. Y.....	1.40
T. J. S. Newark, N. J.....	22.80
Polovina výtěžku ze závodů Župy Západní....	44.72
22. T. J. S. Vlast, Chicago.....	8.70
23. T. J. S. Bohemia, L. I., N. Y.....	8.40
Do fondu pro sjezd na dluh.....	4.90
Č. A. S. Manitowoc, Wis.....	9.90
T. J. S. Crete, Neb.....	25.20
T. J. S. Crete, Neb., splacený dluh.....	31.25
Sokol Cleveland, Cleveland, O.....	96.40
T. J. S. Crosby, Tex., vstupné.....	5.00
25. T. S. D. a Paní Little Ferry, N. J.....	2.25
27. Plzeňský Sokol, Chicago, Ill.....	113.80
Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.....	57.00
T. J. S. Malin, Oregon.....	5.10
Sbor Sokolek Libuše, Dallas, Tex.....	1.20
29. T. J. S. Praha, Chicago, Ill.....	58.50
Sbor Sokolek Portland, Oregon.....	1.60
Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.....	1.75
30. T. J. S. Omaha, Neb.....	59.20
31. T. J. S. Plattsmouth, Neb.....	16.50
Za knihu "Tělocvik", Jan Basar, Cleveland, O.	2.00
Předpl. na "Sok. Amer.", Jan Basar, Cleveland	.75
Za tiskopisy od Severo-východní Župy.....	.85
Sbor Sokolek Vlastenky, Schuyler, Neb.....	.55

\$1,136.79

Hotovost z minulého měsíce..... 3,536.67

Úhrnem \$4,673.46

Vydání.

2. Za 240 diplomů pro N. J. S., St. Print. & Lit. Co...\$	34.25
Za 4 věnce pro závody Župy Západní, A. Ryšánek	4.40
Za express diplomů pro boree N. J. S. a dovoz bedny jed. J. Černý.....	1.65
Za štočky pro S. A. ze dne 5. září t. r., Com. Art Engr. Co., C. R., Ia.....	10.75
Za rozeslání brožur jed., odbor. listům, Dr. J. Rudiš-Jičínský	5.00
Za štočky pro S. A. ze dne 15. září t. r., The Franklin Co., Chicago.....	9.47
Za zaslání peněz na výplatu zástupců na sjezd, Fr. Lier	1.20
Za 150 výtisků jednatelských zpráv ku sjezdu N. J. S., Fr. Lier.....	95.00
Za oznámku "Hledá se těsnopisec" pro sjezd N. J. S., New Yorské Listy.....	1.00
6. Za vyplnění diplomů pro T. J. S. Ennis, Tex., A. Šedivý	1.00
11. Za 6500 výtisků "Sok. Amer." s výpr. a pošt. a 16 str. přílohou pro září, Nár. Tiskárna, Chicago	360.10
20. Na výplatu soudečů, počt. a nácel. při závodech Župy Západní	151.25
28. Za ztrátu času a cest. cvičiteli do T. J. S. Bohemia, L. I., F. Kiovský.....	18.02
Za těl. knihy, Č. L. Knihkup. v N. Y. pro N.J.S.	63.00
Za 6550 výtisků S. A. s výpr. pošt. 4 str. přílohou pro říjen, Národní Tiskárna, Chicago....	287.45
Za štočky pro S. A. ze dne 30. září t. r., The Franklin Co., Chicago.....	2.61
Služné taj. V. V. za III. čtvrtletí t. r., M. Grabenstein	8.75
Služné pokl. V. V. za III. čtvrtletí, F. Lier....	5.00
Za tisk 500 pošt. lístků, 1000 navrhuječích a 1000 odstupujícíčích listin, br. F. Lier.....	18.50
31. Pořad. S. A. za měsíc říjen t. r., Dr. J. Rudiš-Jičínský	35.00
Pořad. S. A. za měsíc říjen t. r., br. Jos. Čermák	25.00
Služné za III. čtvrtletí jed. V. V., J. Černý....	60.00
Za poštovné, dovoz a pod. za III. čtvrtletí jed.	7.44
Za poštovné a dovoz těl. knih za III. čtvrt. jed.	.30
Za poštovné a dovoz knihy "Tělocvik" za III. čtvrtletí jed.	.20
Úhrnem	\$1,206.34

Příjem \$4,673.46

Vydání 1,206.34

Hotovost \$3,467.12

Fond pro příští sjezd v Cleveland, O.....\$ 380.84

Fond pro příští běh cvičitelský..... 54.85

Základní fond N. J. S..... 300.00

Fond úrazový 500.00

Fond pro Ústř. Matici Školskou v Čechách 7.20

Záloha na náradí u jednot..... 600.00

Půjčka na žup. výborů..... 74.75

V rukou V. V. úřed. dluhopisy (noty) za

rozličné příspěvky 1,176.80

Na Union Dime Savings Banku.....\$1,000.00

Na Emigrant Industrial Savings Banku..... 2,000.00

Hotovost v pokladně N. J. S..... 467.12

\$3,467.12

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

Zpráva náčelníka Župy Střední za III. čtvrtletí 1913.

Jméno jednoty:	Počet všech příslušníků jednoty								Sokolové				Žáci od 14 roků				Žáci do 14 r.			Žačky od 14 roků				Žačky do 14 r.			Sokolky			
	Všech členů	Členů evičních	Žáků od 14 roků	Žáků do 14 roků	Žaček od 14 roků	Žaček do 14 roků	Všech Sokolek	Sokolek evičních	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva
Plzeňský Sokol, Chicago..	365	32	33	81	6	89	232	32	9	4	204	22	9	3	241	26	6	411	65	8	1	42	5	7	502	71	8	2	171	21
T. J. S. Tábor, Chicago..	208	7	38	40	42	41	168	37	8	1	33	4	8	2	291	36	8	249	31	8	2	305	38	8	297	37	8	2	281	35
T.J.S. Tyrš, Cedar Rapids	196	35	13	39	—	26	72	39	9	4	194	21	8	2	76	9	8	195	24	Cvičí se Sokolkami				8	152	17	4	2	87	22
Č. A. J. St. Paul, Minn..	59	20	—	23	—	20	30	14	7	2	92	13	—	—	—	—	3	47	16	—	—	—	—	3	66	22	6	1	57	9
T. J. S. Owatonna, Minn..	40	11	—	—	—	—	8	8	17	1	116	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	1	116	7
Č. A. Sokol, Chicago.....	95	25	14	18	—	—	—	—	4	2	40	10	4	2	45	11	4	62	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T. J. S. East St. Louis, Ill.	47	9	—	15	—	14	18	—	5	1	32	6	—	—	—	—	5	48	9	—	—	—	—	5	53	10	—	—	—	—
T. J. S. Iowa City, Ia...	28	9	7	—	—	—	8	8	14	1	98	7	4	1	26	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	31	8
T. J. S. Praha, Chicago..	200	11	33	35	27	36	209	16	23	2	158	7	23	3	534	23	8	234	29	23	3	582	26	8	222	29	23	1	342	16
Sokol Chicago, Chicago..	376	34	36	92	73	121	180	51	8	3	159	20	7	2	172	25	7	473	65	7	1	309	44	7	654	93	6	2	114	19
T. J. S. Milwaukee, Wis..	?	49	15	23	9	26	?	28	7	4	147	21	8	1	90	11	7	67	9	4	1	24	6	4	73	18	3	1	42	14
Úhrnný počet	1614	242	185	326	157	373	925	233	111	25	1233	132	71	16	1435	147	56	1786	263	50	8	1262	119	50	2019	297	78	11	1241	144

Počet členů evičtelských sborů v Župě.....48
 Kolik odbýváno evičení veřejných..... 3
 Kolik odbýváno evičení pořadových..... 2
 Průměrná návštěva pořadového evičení.....40
 Kolik pořádáno v Župě výletů pochodových..... 2
 Kolik přednášek poučených v Župě pořádáno bylo... 2

Počet a jména jednotlivých odborů v Župě:

4 dramatické, 4 trubačsko-bubenické čety, 1 pěvecký, 1 klub dorostenců, 10 odborů Sokolek.

Zprávy nezaslaly následující jednoty:

Sok. Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; T. J. S. Rozvoj, Irving Park, Chicago, Ill.; T. J. S. East St. Louis, Ill.; Č. Am. Sokol Manitowoc, Wis.; T. J. S. St. Louis, Mo.; T. J. S. Edwardsville, Ill.; T. J. S. Oak Park, Ill.; T. J. S. Berwyn, Ill.; T. J. S. Vrehlický, Marshalltown, Iowa.

Které jednoty vlastní tělocvičny:

Plzeňský Sokol, T. J. S. Tábor, Sokol Chicago, v Chicagu, Ill.; Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; S. Milwaukee, Wis.; S. Owatonna, Minn.

Povšechné poznámky župního náčelníka:

T. J. S. Čechie a Hawthorne opět zahájily svoji činnost tento měsíc. T. J. S. Vlast neevičí.

Rudolf Stýblo, náčelník Župy.

Výsledek závodů Župy

Oddělení první. — Jednotlivci.

1. Otto Mareš, T. J. S. Crete.....	174.02
2. Rud. Zikmund, T. J. S. Omaha.....	160.05
3. Vojt. Skočdopole, T. J. S. Ravenna.....	152.09

Oddělení druhé.

	T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha.....	810.5
	Smíšená četa boreů T. J. S. Omaha a Crete.....	807.9
1.	Stan. Mareš, T. J. S. Crete.....	170.7
2.	Vojt. Košťál, T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha....	152.6
3.	Ant. Třeška, T. J. S. Omaha.....	148.3

TRÍDA

JMÉNA ZÁVODNÍKŮ	PROSTNÁ						HRAZDA						BRADLA						KŮŇ							
	1. bodů	2. bodů	3. bodů	4. bodů	Úhrn jednotlivců	Úhrn družstva	1. povin. výkon	2. povin. výkon	1. volný výkon		2. volný výkon		Úhrn jednotlivců	Úhrn družstva	1. povin. výkon	2. povin. výkon	1. volný výkon		2. volný výkon		Úhrn jednotlivců	Úhrn družstva	1. povin. výkon	2. povin. výkon	1. volný výkon	
									Stupeň	Prove- dení	Stupeň	Prove- dení					Stupeň	Prove- dení	Stupeň	Prove- dení					Stupeň	Prove- dení
Rudolf Zikmund (Omaha).....	4.8	4.5	4.8	4.8	18.9		3.5	4.0	5.0	4.5	5.0	4.5	26.5		4.0	4.5	5.0	3.8	5.0	4.8	27.1		3.5	3.6	4.0	3.5
Petr Pecka (Omaha).....	4.2	4.0	4.5	3.8	16.5		4.0	3.0	3.0	4.0	5.0	3.5	22.5		4.4	4.4	5.0	4.8	5.0	4.6	28.2		3.2	3.0	3.5	4.0
Otto Mareš (Crete).....	3.2	3.0	3.0	3.0	12.2		3.0	4.2	4.0	4.0	5.0	4.2	24.4		3.8	4.2	5.0	4.6	4.0	4.5	26.1		4.0	3.2	4.0	4.3
Vojta Skočdopole, Ravenna.....	3.5	4.0	3.8	3.5	14.8	62.4	3.2	2.8	4.0	3.5	4.0	3.5	21.0	94.4	4.5	4.4	5.0	4.2	4.0	4.6	26.7	108.1	4.2	4.0	4.0	4.3

Jednota: Omaha.

Frank Pospíchal (Omaha).....	3.5	3.0	3.2	3.5	13.2	3.5	3.0	3.0	4.0	4.0	3.0	20.5	4.0	2.2	4.0	4.4	3.0	4.0	21.6	3.0	2.5	3.0	2.5
Jiří Kroupa (Omaha).....	3.5	3.0	3.0	3.5	13.0	1.5	3.0	3.0	3.0	3.0	2.8	16.3	3.8	3.0	3.0	4.6	3.0	4.2	21.6	2.8	3.1	2.5	2.5
Jan Holoubek (Omaha).....	4.0	4.0	4.2	3.0	15.2	3.8	3.2	4.0	3.0	4.0	4.0	22.0	4.6	3.8	4.0	4.8	4.0	4.4	25.6	2.9	3.3	2.5	3.0
Anton Třeska (Omaha).....	4.5	4.2	4.8	4.5	18.0	5.0	4.5	4.0	4.0	5.0	4.5	27.0	4.8	4.8	5.0	4.8	5.0	4.6	29.0	3.2	3.4	3.0	3.5
Stanislav Mareš (Crete).....	3.8	4.0	4.0	4.2	16.0	2.8	4.2	5.0	4.0	5.0	4.6	25.6	4.0	4.6	5.0	4.6	4.0	4.4	26.6	3.5	4.3	4.0	3.9
Ed. Kostlán (Crete).....	3.6	3.8	3.0	3.0	13.4	2.5	2.8	3.0	3.5	4.0	3.8	19.6	3.8	3.2	4.0	4.2	4.0	3.8	23.0	3.0	2.9	3.0	3.2
						88.8							131.0							147.4			
E. F. Klobasa (Schuyler).....	3.8	3.8	3.0	2.5	13.1	3.5	3.0	4.0	4.0	3.0	4.0	21.5	4.0	4.2	3.0	4.5	3.0	3.6	22.3	2.8	3.8	4.0	3.0
Chas. Chadraha (Plattsouth).....	4.0	3.8	4.0	4.0	15.8	4.5	3.3	3.0	2.0	3.0	3.8	19.6	4.6	3.8	3.0	4.6	3.0	4.0	23.0	2.0	2.9	2.5	3.5
Karel Hula (Plattsouth).....	3.8	3.8	4.0	3.8	15.4	3.5	3.2	4.0	2.8	3.0	3.6	20.1	3.2	3.4	3.0	4.8	3.0	3.8	21.2	2.0	2.0	3.0	3.2
Rob. Říbal (Plattsouth).....	3.0	3.0	3.0	3.0	12.0	2.8	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	22.8	3.6	4.0	4.0	4.5	3.0	3.2	22.3	2.0	2.5	3.5	2.5

Jednota: South Omaha

Vojta Košťál (So. Omaha).....	4.0	4.0	4.5	4.5	17.0	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	25.0	4.5	4.6	4.0	4.6	5.0	5.0	27.7	4.0	4.6	4.0	4.5
Václav Brejcha (So. Omaha).....	4.5	4.5	5.0	4.9	18.9	3.5	3.8	4.0	3.5	3.0	3.6	21.4	3.8	4.0	4.0	4.0	4.0	24.4	2.5	3.0	3.0	3.0
Jos. Pavlík (So. Omaha).....	3.5	4.2	4.0	4.0	15.7	3.8	4.0	3.0	4.0	3.0	3.8	21.6	4.4	4.0	4.0	4.6	4.0	25.8	3.5	4.6	3.5	4.2
Fr. Fisher (So. Omaha).....	3.5	3.8	4.0	3.4	14.7	4.2	3.8	4.0	4.0	4.0	3.0	23.0	4.2	4.0	4.0	4.9	3.0	24.7	2.4	4.0	3.0	2.0
Ant. Hajný (So. Omaha).....	4.0	3.6	3.8	3.6	15.0	3.0	3.0	3.0	3.4	4.0	3.8	20.2	4.4	4.2	4.0	4.5	3.0	24.3	2.4	4.5	3.0	4.0
Jos. Kopic (So. Omaha).....	3.8	4.0	3.6	4.0	15.4	3.2	2.8	4.0	3.8	3.0	3.0	19.8	3.8	3.6	4.0	4.6	3.0	22.6	2.5	2.2	3.0	2.5
Jos. Horák, náhradník (So. Omaha).....	4.0	3.5	4.0	3.8	15.3	3.5	1.0	3.0	3.0	3.0	3.0	16.5	4.2	4.8	4.0	4.9	4.0	26.1	3.0	4.0	3.5	4.2

Jednota: South Omaha.

Jos. Polster (So. Omaha).....	3.5	3.0	4.0	3.2	13.7	79.7	4.0	4.5	5.0	5.0	4.0	4.5	27.0	112.0	3.8	4.0	4.0	4.6	4.0	4.8	22.2	112.8	4.8	4.5	4.0	4.5
Karel Bureš (So. Omaha).....	2.5	2.5	3.0	3.0	11.0		2.0	3.0	3.0	2.8	3.0	3.0	16.8		3.4	3.8	3.0	3.0	2.0	2.6	17.8		3.5	3.5	3.0	2.5
Jan Husák (So. Omaha).....	2.0	2.0	3.0	3.0	10.0		2.0	2.6	2.0	2.4	2.0	1.0	12.0		3.0	3.4	2.0	2.0	2.0	2.6	15.0		3.5	3.9	2.0	2.4
Anton Máchal (So. Omaha).....	3.8	3.8	4.5	3.8	15.9		2.2	3.0	3.0	3.0	4.0	3.8	19.0		3.8	3.8	3.0	3.0	2.0	2.4	18.0		3.7	2.9	3.5	4.3
Jos. Remeš (So. Omaha).....	3.5	4.0	4.2	3.8	15.5		2.2	3.2	3.0	2.8	3.0	4.0	18.2		3.6	3.8	3.0	3.0	3.0	3.8	20.2		3.3	3.9	3.0	4.2
Lad. Kozel (Ravenna, Neb.).....	3.6	3.2	3.0	3.8	13.6	3.5	3.5	3.0	3.0	3.0	3.0	19.0	3.6	3.6	3.0	2.6	3.0	3.8	19.6	2.0	3.5	2.5	2.7			
Frank Kohl (Omaha)	4.0	4.0	4.2	4.0	16.2	97.2	2.8	2.6	3.0	3.0	3.0	3.2	17.6	97.2	3.0	3.8	3.0	3.2	3.0	3.2	19.2	97.2	2.5	2.5	3.0	2.8
Anton Hason (Plattsmouth).....	3.8	3.0	3.2	3.0	13.0		2.6	4.0	2.0	1.0	3.0	4.0	16.6		3.8	4.0	4.0	4.6	4.0	4.6	25.0		4.0	3.0	3.0	2.9
C. Mason (Plattsmouth).....	3.2	3.0	2.8	3.0	12.0		3.0	1.2	3.0	3.0	2.0	2.8	15.0		3.4	3.8	2.0	2.8	2.0	2.0	16.0		2.5	2.2	2.5	2.3
Otto Pilný (Plattsmouth).....	3.5	3.0	3.5	3.0	13.0		2.4	1.2	3.0	3.0	2.0	2.8	14.4		3.6	2.8	2.0	3.0	2.0	3.0	16.4		3.5	3.0	3.0	3.0
V. Blatný (Bruno).....	—	—	—	—	—		4.0	3.0	3.0	3.0	3.0	4.0	20.0		3.4	3.6	3.0	3.6	3.0	4.0	20.6		4.9	3.0	3.0	4.0

Západní, dne 16. srpna 1913.

Oddělení třetí. — Jednotlivci.

1. Jos. Polster, T. J. S. Fuegner-Tyrš, So. Omaha.....156.3
2. L. Kozel, T. J. S. Ravenna, Neb.....125.7
3. Karel Bureš, T. J. S. Fuegner-Tyrš, So. Omaha....118.9

Sbory Sokolek.

1. četovou cenu Sbor Sokolek Omaha.....217.5
2. četovou cenu Sbor Sokolek Libuše, S. O., 1. četa....207.8

Hlavní přebornice.

1. Olga Dlaskova, Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha.... 40.3
2. Anna Benáková, Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha... 39.7
3. Božena Turinkova, Sbor Sokolek Omaha..... 38.8

RVA.

A ŠÍŘ			KŮŇ NA DĚL							SKOK DALEKÝ					Skok vysoký			Skok o tyči			Běh			Vrh koule				
Prove- dení	Úhra jednotlivců	Úhrn družstva	1. povin. výkon	2. povin. výkon	1. volný výkon	2. volný výkon	Úhrn jednotlivců	Úhrn družstva	1. skok	2. skok	3. skok	Počet bodů	Úhrnem	Výška	Počet bodů	Úhrn družstva	Výška	Počet bodů	Úhrn družstva	Čas	Body jedno- tlivců	Úhrn družstva	Pravou	Levou	Průměr	Body	Úhrn družstva	
1.0	17.6	85.3	4.0	4.0	3.0	4.0	4.0	23.0	16.7	17.7	17.9	11.6		4.6	8.4		8.6	10.2		12.1	9.0		33.0	23.3	28.2	8.2		
2.8	20.0		4.0	4.0	3.0	4.4	4.0	4.5	23.9	16.0	16.5	16.0	9.6		4.4	7.2		7.6	6.6		13.0	5.0		27.5	26.4	26.7	6.8	
4.2	23.7		2.5	3.5	3.0	3.6	4.0	3.0	19.6	19.4	20.0	20.3	15.6		4.11	11.4		10.0	15.6		11.0	15.0		27.8	34.6	31.2	10.6	
3.5	24.0		1.0	3.0	3.0	3.0	4.0	4.0	18.0	17.6	19.0	17.0	13.6	50.4	4.11	11.4	38.4	8.0	8.4	40.8	11.0	15.0	44.0	—	27.8	—	7.8	33.8

RUHÁ.

3.0	17.0		3.0	1.8	3.0	3.5	3.0	3.0	17.3	14.0	15.	15.2	7.6	4.1	5.4		6.0	1.2		13.0	5.0		27.5	23.8	25.6	6.0	
3.0	16.9		3.2	1.0	3.0	3.0	2.0	3.5	15.7	15.5	17.	16.10	10.4	4.8	9.6		5.10	0.6		12.4	6.0		—	17.3	—	—	
3.0	17.2		3.0	2.8	3.0	3.0	4.0	3.5	19.3	15.5	17.	—	10.4	4.4	7.2		6.0	1.2		12.1	9.0		28.5	24.4	26.4	6.6	
3.0	20.1		3.2	3.4	3.0	4.0	4.0	3.8	21.4	14.7	14.8	14.4	6.8	4.5	7.8		7.2	5.4		12.3	7.0		26.9	24.0	25.4	5.8	
4.8	24.5		3.0	3.4	4.0	4.0	5.0	3.8	23.2	16.10	18.10	18.8	13.2	4.10	10.8		8.4	9.6		11.1	14.0		29.5	24.7	27.1	7.2	
3.1	18.2	113.9	2.2	3.0	3.0	2.5	3.0	1.0	14.7	16.	17.3	—	10.8	4.11	11.4	52.2	6.8	3.6	21.6	12.0	10.0	51.0	27.10	22.9	25.0	5.6	31.
3.0	20.1		2.8	1.0	3.0	3.5	3.0	3.0	16.3	13.10	16.4	15.10	9.2	4.4	7.2		7.6	6.6		13.4	1.0		23.3	20.7	22.0	3.2	
3.5	17.4		2.5	2.5	3.0	3.0	4.0	4.0	19.0	14.5	16.5	15.	9.6	4.5	7.8		8.2	9.0		12.4	6.0		29.5	26.3	27.9	7.8	
2.0	14.7		2.0	1.0	2.0	3.0	2.0	2.5	12.5	17.7	18.0	16.5	12.0	4.10	10.8		7.6	6.6		12.3	7.0		29.3	23.10	26.6	6.8	
2.8	16.3		2.0	1.8	3.0	3.0	3.0	2.2	15.0	14.7	16.3	15.8	9.2	4.4	7.2		7.6	6.6		13.2	3.0		23.6	17.6	20.6	2.0	

4.7	25.8		3.5	3.0	3.0	3.5	3.0	1.5	17.5	12.0	17.3	17.0	10.8	4.7	9.0		8.4	9.6		12.4	6.0		26.7	19.9	23.0	4.2	
3.0	17.5		2.5	1.0	2.0	2.0	3.0	2.0	12.5	15.7	14.10	16.0	8.8	4.9	10.2		7.8	7.2		12.2	8.0		33.7	25.1	29.4	9.0	
4.3	24.1		2.5	1.0	3.0	3.0	3.0	3.8	16.3	14.0	14.0	16.0	8.8	4.6	8.4		6.4	2.4		11.4	11.0		25.8	21.5	23.6	4.4	
3.0	17.4		2.0	3.0	2.0	2.8	3.0	3.0	15.8	14.9	14.10	15.9	8.4	4.5	7.8		7.0	4.8		13.1	4.0		25.6	24.0	24.8	5.4	
3.0	19.9		2.0	1.0	3.0	3.5	3.0	3.0	15.5	16.0	16.0	16.11	10.4	4.8	9.6		8.0	8.4		12.0	10.0		31.8	27.8	29.8	9.4	
2.9	16.1	120.8	1.5	2.0	2.0	1.0	3.0	2.0	11.5	15.10	13.0	14.9	8.4	4.3	6.6	51.6	7.0	4.8	37.2	13.0	5.0	44.0	24.4	18.3	21.3	2.6	35.
4.0	22.2		2.5	3.2	3.0	2.5	3.0	2.5	16.7	15.0	15.0	15.7	8.0	4.6	8.4		6.10	4.2		13.0	5.0		29.3	20.9	25.0	5.6	

ŘETÍ.

3.9	25.7		2.5	2.5	3.0	3.5	3.0	3.0	17.5	14.10	16.5	15.3	9.6	4.7	9.0		8.8	10.8		12.0	10.0		28.0	27.7	27.9	7.8	
3.5	19.0		2.0	1.0	3.0	2.8	3.0	2.5	14.3	16.4	16.5	16.3	9.6	4.7	9.0		8.0	8.4		12.3	7.0		28.4	22.9	25.6	6.0	
1.0	13.8		1.5	1.0	2.0	1.0	3.0	1.0	9.5	16.4	—	—	9.4	4.10	10.8		8.0	8.4		13.0	5.0		23.10	17.5	20.6	2.0	
3.5	20.9		1.5	3.0	3.0	3.5	2.0	1.0	14.0	15.2	15.7	17.9	11.6	3.11	4.2		—	—		13.0	5.0		22.11	17.0	20.0	1.6	
4.0	21.9		1.5	2.0	3.0	2.8	2.0	1.0	12.3	13.10	—	15.0	7.2	4.3	6.6		—	—		13.0	5.0		17.0	15.7	16.3	—	
2.0	15.2	116.5	3.0	2.0	3.0	2.5	3.0	3.0	16.5	16.10	16.9	16.10	10.0	4.8	9.6	49.2	6.8	3.6	31.2	12.0	10.0	42.0	32.3	25.2	28.8	8.6	25.8
3.0	16.3		3.0	2.5	3.0	3.5	2.0	1.0	15.0	14.10	13.0	14.0	6.8	4.9	10.2		6.0	1.2		14.0	—		21.4	19.4	20.3	1.8	
3.2	18.6		2.5	2.5	2.0	3.5	3.0	3.0	16.5	12.10	14.9	14.10	6.8	4.2	6.0		6.0	1.2		—	—		24.9	22.3	23.6	4.4	
2.5	14.0		3.0	2.5	2.0	2.5	3.0	2.5	15.5	13.10	14.7	15.5	8.0	—	—		8.2	9.0		13.0	5.0		21.4	18.8	20.0	1.6	
2.0	17.5		2.5	2.0	2.0	2.5	2.0	1.0	12.0	12.10	14.10	13.9	6.8	4.1	5.4		6.4	2.4		14.0	—		19.3	14.5	16.9	—	
3.9	22.8	89.2	3.2	2.0	3.0	2.8	3.0	3.0	17.0	9.5	11.7	11.0	1.6	—	—		—	—	13.8	—	—		—	—	—	—	

Jména závodnic	Kůžele						Běh o 50 ydů.		
	1. bodů	2. bodů	3. bodů	4. bodů	Součet jednotlivců	Součet družstva	Rychlost	Body	Součet
So. Omaha.—I. třída.									
Dlaskova Olga	4.7	4.9	5.0	4.7	19.3		7-1	21	
Kovářikova A.	4.8	4.9	5.0	4.8	19.5		7-4	18	
Štěrbova Libuše	4.0	4.2	3.9	4.0	16.1		8-4	13	
Benáková A.	4.4	4.8	4.8	4.7	18.7		7-1	21	
Horáková A.	4.4	3.8	4.6	4.8	17.6		8-3	14	
Kruntorádova A.	4.6	4.4	4.4	4.2	17.6	108.8	9	12	99
So. Omaha.—II. třída.									
Dienstbierova M.	3.5	2.5	4.0	2.5	12.5		7-2	20	
Sedláčková Emma	2.5	4.0	4.3	4.0	14.8		9	12	
Patáčova Emma	4.0	3.8	3.4	4.0	15.2		8	17	
Horáková Bessie	4.0	3.0	2.5	3.0	12.5		7	22	
Vokurkova A.	2.5	2.0	2.0	2.0	8.5		8-3	14	
Opočenská Helena	3.8	3.0	3.0	3.0	12.8	76.3	8	17	102
Onáskova Olga, náhr.	3.5	3.0	3.5	3.5	13.5		8	17	
Omaha.									
Trejbalova Tillie	5.0	4.9	4.8	4.8	19.5		8	17	
Trejbalova Marie	4.9	4.8	4.9	4.8	19.4		7-3	19	
Pátkova Alb.	4.8	4.5	4.9	4.7	18.9		8	17	
Turinkova Božena	4.9	4.4	4.8	4.7	18.8		7-2	20	
Pavlíkova H.	4.6	4.6	4.0	3.5	16.7		7-1	21	
Laštovičova H.	4.0	4.0	3.2	2.0	13.2	106.5	8	17	111
Schuyler.									
Vařejčková Julie	3.6	3.0	2.5	3.0	12.1		8-1	16	
Št'astná Anna	3.0	3.2	3.2	3.5	12.9		8	17	
Škarkova L.	4.0	4.0	3.0	2.0	13.0		9	12	
Št'astná Julie	3.0	3.6	1.5	1.8	9.9		8-1	16	
Burešova Anna	2.5	2.4	2.5	2.1	9.5		9-1	11	
Burešova Marie	3.4	3.0	2.5	2.6	11.5	68.9	7-4	18	90

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA III. ČTVRTLETÍ od 1. srpna do 31. října 1913.

Příjem.	
Za vstupné a příspěvky od jednot.	\$1,435.25
Sokol Americký	28.37
Do fondu pro sjezd	84.80
Za tělocvičné knihy	9.12
Za knihu "Tělocvik"	8.00
Slavnosti a závody	51.24
Tiskopisy	4.85
Různé příjmy	25.00
	\$1,646.63
Hotovost z minulého čtvrtletí	6,390.76
Úhrnem	\$8,037.39

Vydání.	
Sokol Americký	\$1,248.02
Společný cvičitel	35.62
Tiskopisy	23.50
Závody a slavnosti	265.58
Různá vydání při sjezdu v Baltimore	357.81
Z fondu pro sjezd v Baltimore, Md.	2,495.05
Za tělocvičné knihy	63.30
Služné tajemníka, pokladníka a jednatele	73.75
Poštovné, dovoz a podobné	7.44
Poštovné za knihu "Tělocvik"	20
Úhrnem	\$4,570.27

Příjem \$8,037.39
Vydání 4,570.27

Hotovost \$3,467.12

Bratři! Kdo ještě nezaslal třetí čtvrtletní a zprávy a příspěvky, zašlete je ihned, abych nebyl zdržován, neboť na tom nyní záleží, aby jednoty byly úplně vypořádány nežli práci převezme nový Výkonný Výbor. Doufám, že tak učiníte. Na zdar!
Jan Černý, jednatel.

KONKURS.

Výkonný Výbor Nár. Jed. Sokolské zadá tisk "Sokola Amerického" od 15. února 1914 do 15. prosince 1918 ve formátu čtvrtkovém o 32 stranách, velikosti 9x12 palců, v obálce, na níž tištěny jsou různé oznámky. Papír na obálku i dovnitř té váhy a jakosti, jako jest nyní. Písmo budiž 10-bodové a 8-bodové; z většího, 10-bodového (long primer) nesmí být sázeno více než průměrem 12 stránek do čísla (čili 144 stran za rok), ostatní sázeno budiž z osmi-bodového (brevier). Korrektura vyžaduje se dobrá, dvojitá, druhá čtená dle rukopisu. V ceně nabídnuté zahrnuta budiž i výprava, t. j. každý měsíc psaní adres a provedení oznámených změn, balení, jakož i doprava na poštu a poštovné z váhy. Výlohy na poštovní známky na výtisky pro odběratele místní a evropské nahradí Výk. Výbor. Do 1. každého měsíce obdrží tiskař třetinu rukopisů, do 4. druhou třetinu, do 6. pátou šestinu a do 8. poslední část. Celá expedice musí být odbyta nejdříve do 15. každého měsíce a tiskař jest povinen na požádání předložit Výk. Výb. expedici stvrzenku poštovní. V případě nedodržení smlouvy vyhrazuje si Výk. Výb. právo vyloučení si tiskáře jiného. Dle usnesení sjezdu hlásiti se mohou jen tiskárny uniové. Nabídky na 6000 výtisků zvlášť a na každé další sto rovněž zvlášť opatřené nadpisem "Nabídka na tisk "Sokola Am." přijímá do 15. února 1914 prozatímní jednatel Výk. Výb. Nár. Jed. Sokolské,

T. Vonášek,
1647 So. St. Louis Ave., Chicago, Ill.

Výk. Výb. vyhrazuje si právo přijmouti neb odmítnouti jednu neb všechny nabídky.

PÍSEMNICTVÍ.

Zvláštní náhodou sešly se na stolku našem dvě dobré práce, které našim jen dlužno doporučiti, hlavně těm, kdož učí se nezbytnému v zemi této, nové vlasti naší, jazyku anglickému. Jsou úhledné to knížечky ve formě příruční. Prvá "Anglicky snadno" jakž napsal J. J. Zmrhal a druhá Karla Jonáše: "Nový Tlumač Americký". Poslednějši již dočkal se patnáctého vydání a není divu, neboť tato a jiné práce Jonášovy na poučení lidu vydané nejlepším jsou jeho pomníkem. Zmrhalova práce rozdělená na třicet úloh jest nejen praktická naprosto, ale tak sestavená, že přímo doplňuje "Tlumač". Není tu suchých výkladů zbytečných, ale jde se vždy k vlastnímu předmětu a to způsobem srozumitelným a snadno pochopitelným, tak že ten kdo se z malé té knížечky učiti začne svědomitě a pilně docílí jistě úspěchu i překoná mnohé ty nesnáze, jež v knihách větších nahromaděny jsou a začátečníka hodně mylí, že obyčejně musí začínati znovu a znovu. Výslovnost jest podána jednoduše zvuky českými a jednotlivá cvičení jsou zvolena i se slovy a významy mnohými z rozmluv a života denního. Pravidel a technických dokladů tu ovšem nenajdete, jako netřeba zvláštního vysvětlení různých značek, jakž v jiných knihách bývá. Úprava jest pěkná, tisk rovněž dobrý a vydavateli Aug. Geringerovi v Chicagu, 541 W. 12th St. slouží jen ku cti. Cena 50c, poštou 55c. V celku jest práce to jiného

druhu. Kdo však chce jít trochu dále chopí se Jonášova "Tlumače", knihy to v patnáctém vydání svém ještě lépe vypravené a ve vnější i vnitřní úpravě zdokonalené. Jonáš jako Zdrůbek do jista velikou mají zásluhu, že českému přistěhovaleci pořizovali učebnice a Jonášův "Tlumač" v tom ohledu vždy vynikal, neboť tu žák samouk setkává se s větami, které může vždy a každou chvíli v životě a v práci použít. Mimo to celek jest sestaven ryze americky a tak, že Jonášův žák jde se spisovatelem svým brzy na návštěvu k příteli, do nemocnice, do různých obchodů, úřadů občanských a jiných, na koupi a na jiná místa denního života našeho, ať již hospodáře, venkovana, měšťana a občana vůbec. V třetím díle jsou i praktické písemnosti a na konec stručná mluvnice. Objednati lze u "Slavie", 2544 So. Millard ave. v Chicagu. Cena knihy vkusně vázané \$1.50, poštou o 5c více.

Měli jsme již často příležitost na místech těchto zmíniti se o houževnatém postupu bratří Slováků, bratří našich sokolských pak zvláště. Proto, že velice pěkně pokračují a z té Ameriky i na tu drahou vlast, na to jejich Slovensko působiti dovedou jen těší nás a z toho také důvodu v minulém čísle přinesli jsme ukázkou, že bylo právě tam, kde již před založením mateřské jednoty pražské jarý, volný a čilý pták Sokol opěvován byl, dle vzoru junáků jihoslovanských. Sokolstvo slovenské v Americe snaží se a činovníci jeho dali se nyní docela i do vydávání pěkného denníku slovenského "New Yorkský Denník". Zřídili si vydavatelskou společnost a br. M. Getting jest redaktorem. Dosavadní čísla listu dokazují, že bratři s lidem svým myslí to upřímně, daleko lépe jiných těch samozvaných vůdců slovenských, již podváděli podpurné jejich jednoty a Slovaky americké jen rozeštvati se snažili, o pokrok a uvědomění lidu svého mnoho se nestarajíce. Známe pero br. Gettinga i slibujeme si od práce jeho i na tomto celkem novém poli mnoho zdaru. Pravda, mezi bratry Slovaky nelze hned ještě vystupovati zcela volně a radikálně, ale poněkudli mnohé vykonati se dá. Předplatné obnáší \$7.50. Adresa: 443 E. 71st St., New York, N. Y.

V poslední době mluví se u nás zase jednou hodně "O české knize", i vypočítává se na kolik se čte vůbec a kolik českých knih a různých prací českých do té české Ameriky vlastně jde. Podle záznamu celního a úřadů vládních nejsme v tom ohledu my Češi američtí zrovna pozadu. Pokud nás Sokolů se týče dosti odborných věcí z Čech se objednávalo, kdežto kněhkupectví Národní Tiskárny v Omaze, Neb., líbuje si, že obchod jejich kněhkupecký za minulá dvě leta se zvelebil a mnohá dobrá kniha česká i tu vydané práce, nalezly dobrého obdytu. Zimní období, období četby, jest zde a tu učiníte dobře, když za v čas si dopíšete pro nový, právě vydaný "Seznam knih", Národní Tiskárny, 509—511, So. 12th St., Omaha, Neb.

Jednu knihu — a opakujeme knihu, protože u nás vydavatelské slasti známe — vítáme vždy rádi na stolku pořadatelském a to jest kalendář. Ten v české Americe vykonal dobra velmi mnoho a jako publikace americká, byl-li vydán našincem předčil vždy podobné z Čech sem posílané. A proč předčil? Jednoduše byl tomu našemu volnému rozumování, tomu našemu žití v jiných poměrech, v jiném prostředí a jiných snah občanských o mnohem bližší, poskytoval čtení z našeho česko-amerického života, podával různé návody a rady společnosti, jejíž členy jsme se stali a ustanovení národa veliké republiky, naší nové vlasti. A při tom na starou vlast se nezapomělo i o té a postupu jejím politickém, uměleckém a hospodářském z knihy takové jsme se dočetli a třeba jevila v počátcích svých před lety nějaký ten nedostatek, byla to přece jen kniha naše, kalendář náš, která zasvětila nás i do udalostí současných Spojených Států i poradila přistěhovaleci jak by se občanství domohl, jak zabráti by mohl pozemky vládní a jak potom na nich i jinak hospodařiti, aby sousedu svému se vyrovnal, nejlépe v budoucnu

jej předčil. Různá pravidla úřední, soudní, poštovní sazby a prospěšné rady ku všeobecnému použití, vedle vyličení začátků těch našich starých pionérů ve městech, osadách českých a na dalším Západě, Severu i Jihu, to vše obsahovala tato kniha, jež rok od roku se lepšila, zdokonalována byla a dnes vyrovná se každé publikaci toho druhu, ba mnohé české tištěniny plné svatých obrázků a povídek dokazují, že po Čechách se hodně rozleza již nemoc nakažlivá: "Paralysis catholica progressiva", jež se vyskytuje u potrhých kaplanů s habitem tuberkulosním, kteří chtějí dělat kariéru u nebeských koz a studených mládenců a kteráž v poslední době vniká i mezi "Orli", již orly nejsou ani v Čechách, ani v české Americe katolické. A touto knihou vydatnou jest "Amerikán", národní kalendář, jakž vyšel opět na rok 1914 nákladem Aug. Geringera, 541 W. 12th St., Chicago, Ill. Cena 50 ctů. Má skvostnou přílohu obraz St. Paul, Minn. Obsah jest nanejvýš bohatý, ilustrace povídek pěkné a jen divíme se, jak mezi všechny ty druhé pokrokovce a vynikající našince dostal se "spisovatel" knihkupec Horálek, nyní u methodistického plátku "Život" v Crete, Neb., působící, jenž spáchal knížky toho druhu jako jest "Kříž a kalich" a p. Jest vidět, že svobodomyšlné vydavatelstvo stalo se obětí mystifikace nějaké, jinak vysvětliti nelze. Jest tu i článek o sjezdu Národní Jednoty Sokolské v Baltimore a jako vždy dosti humoru i čtení vybraného. Doporučujeme vřele. Část oznámková nesnesla by výtku silnější, protože na oznámky patentních meducím se zase nikdo neohlížel a totéž platí i o kalendáři "Spravedlnosti" čili "Vsedělnickém". Vedle snah vzdělávacích smutné se vyjímá, když odporučuje se na celé straně humbuk všeléčivý Karmelitánů atd. Jinak obsahem i úpravou kalendář se nám velice zamlouvá a práci Paldovu jsme si přečetli zvláště, nám proto že v čele kalendáře, ale proto že Palda tohoto oceňování soudruhů svých si jen zasloužil! Jest tu celá řada básní tendenčních, pojednání velice zajímavých a úvah odborných, jakož i poučení vhodného. A co se nám líbí nejvíce, že také tisk, úprava a část ilustrační o mnohem jsou lepší, nežli vydání minulého, až na obraz Brismanův, kdežto snímek fototypu Paldova jest jen krásný. Mimo to jednou znamenitou vlastností honositi se může tento kalendář na rozdíl od jiných a to jest, že vlastní kalendarium jest upraveno tak, že podává se v něm místo svátků katolických a evangelických jednoduše vždy to nejdůležitější a památné, jakž na každý den připadá a to jsou nejen důležité věci socialistického rázu, ale i udalosti památné v dějinách národa našeho doma i v této nové vlasti naší. Není pochyby, že takovéto uspořádání bude se hlavně zamlouvati pokrokovcům a svobodářům našim, protože ani na jejich veliké muže a postup se nezapomíná. Titulní obraz jest vzácná reprodukce, jako onen přiložený: "Následování Krista", kolejí děl, vojenských tažení a krveprolití. Cena 50 ctů. Dopíšte si na: "Spravedlnost", 1825 So. Loomis ul., Chicago, Ill.

Celé vlaky tohoto dobrého tisku měly by jezdit z Moravan. Žádá toho prospěch národa, aby dobrá četba neležela ladem a poctivá práce nebyla nadarmo — napsal nedávno známý kulturní pracovník Prokop z Bohutína (řídítel gymn. dr. O. Wagner) o Navrátilově "Vzdělání Lidu" a "Vzkříšení". Nahlížíme v 1. čísla nového ročníku a potvrzujeme jeho posudek. Je to opravdu hotová lidová škola, takový ročník "Vzdělání Lidu". 1. číslo XI. již ročníku je bohatě cenným, pestrým — ale při tom programovým — obsahem. A Jíl píše tu vystižně o významu Chelčického (dobrý to úvod k r. 1915), Prokop z Bohutína krásně vzdvihuje výchovu k manželství, dr. O. Wagner má tu vřelě ocenění Lad. Quise, MUDr. F. Tichý populárně pojednává o černém kašli, inž. L. Černovický budí zájem o melioraci pozemků, Aug. Surka otiskuje tu národohospodářský článek "Peníze", zajímavý je výňatek ze řeči francouzského ministra J. Melina o světové výrobě obilí a masa, jež budí po-

zornost národohospodářů celého světa, F. J. Karas uveřejňuje tu vřelou, krásnou "Epištolu ke studenstvu", kterou by si měli dobře přečíst naši vysokoškolští studenti, F. Holubec podává návod, jak si mají počínati funkcionáři v českých spolecích, a v "Černé hodině" je realistická belletrie z vesnického života "Vzdor" od O. Pospíšila. Kromě toho má tu čtenář úplnou kroniku denních udalostí, rubrika Co nového? podává mu ostře kreslený přehled udalostí politických doma i v cizině, žahavé Jiskry vrhají záblesky do světa reakce, jest tu spousta zajímavých zpráv hospodářských, kulturních i literárních, k nimž poji se dobře psané referáty o nových publikacích, ba ani na čtenářky hospodynky nezapomenuto rubrikou Z kuchyně. Číslo, bohaté zajímavým obsahem, dává tušit, že dobře udělají jednotlivci, spolky, knihovny a čítárny, předplatit-li lidový tento list, jež s prospěchem může číst i intelligent a jímž by osvětové instituce měly opravdu zaplaviti náš venkov i města, aby pozvedal kulturní a mravní úroveň širokých národních mass. — A jeho přílohu "Vzkříšení" — výchovně vzdělávací noviny pro mládež o rádi bychom viděli všude ve školách i mezi dorostem. Jsou to opravdu originální noviny dětské, unikátní v naší literatuře, sprostředkující styk mezi světem dětským a životem veřejným. Cenná belletrie a poutavá poučení střídají se tu s krásnými kresbami Alšovými, tak že jistě naše mládež bude je čísti se zájmem i s velkým užitekem. Nepatrné předplatné 5 K na oba listy ("Vzkříšení" samo stojí pouhých 84 hal.) umožňuje proniknutí listu i do kruhů nezámožných. Dopíšte si o ukázkou nakladatelství "Vzdělání Lidu" do Moravan u Pardubic, a přesvědčte se!

LISTÁRNA REDAKCE.

S. V.: Musíme si dříve náležitě vyšetřiti, nežli uveřejníme; mimo to dopis Tvůj datován jest z jiného města, nežli ukazuje poštovní razítko. Vysvětli.

F. F.: Litujeme, ale píšeš o věci, o které zmínil se pravidelný dopisovatel vaší jednoty, tedy ubralo by zbytečně celý sloupec sazby drobného písma a víš, co to znamená v dollarech? Musíme se i v tom ohledu uskrovniti. Poznámka, že v "Písemnictví" jsme neoznámili nový ročník onoho časopisu, jest správná, jenže list ten pro nás také jaktěživ neměl slovička povzbuzení a naše nové ročníky přešel mlčením, přijímaje raději na "drahocenné místo své" oznámky "tajných nemocí a jiných humbucků". Více vynese, známe se...

M. Č., Baltimore, Md.: Přineseme podobné poučení vhodné v některém čísle příštím a jsem jist, že bude se zamlouvati. Vřelý pozdrav!

Sokolka: Dostí se psalo a snad ještě více mluvilo o změně cvičebního úboru. Nyní nutno vyčkat, co podá nám v tom ohledu výbor technický, na kterém ovšem, že sestra cvičitelka, odborně vzdělaná, zasedati může, jestli odbor Váš ji odporučí a patří k N. J. S.

Praha: Díky za zaslání, odvděčíme se, že napíšeme zase něco z našich kruhů pro "Hlídku" Tvou.

Tazatel: Hmota jako taková jest nesmrtelnou, nezničitelnou. Ani prášítku ve vesmíru nemůže zajíti aneb ztratiti se. Stálá tu obnova, rozklad a stálý vývin. Známe ovšem hlavně zásluhou lučby.

Svazu Svobodomyšlných v New Yorku: V minulém čísle listu našeho napsali jsme, jak se stalo, že v záležitosti oslav Husových sjezdů náš v Baltimore, Md., recte úředníci sjezdu, znali obsah resoluce, jež byla tu dříve, nežli dopis Svazu a nežli mohl býti čten vůbec. Viz naši redakční na stránce 332 čísla říjnového našeho listu.

Max Grabenstein: Úrazivé pojištění navrhl list náš, jakž známo. Jsme tomu jen povděční, že navrhl pak ve výboru stanovním, kdežto propracování vlastní provedl br. Filip a

br. Wimmer ze St. Louisu a to v technickém výboru, jako jeho tajemník i četl sjezdu. Ještě jednou díky, že vzpoměls tak důležité věci, jež opravdu znamená krok v před.

Z ÚŘADOVNY ČESKO-AMERICKÉ MATICE ŠKOLSKÉ.

Vojta Beneš, učitel měšť. školy v Brandýse n. L., host Česko-americké Matice Školské, a nyní již také učitel na české škole v New Yorku, je rodákem městečka Kožlan u Plzně, kdež v květnu 1878 jako jedno z osmi dětí chudé rodiny selské se narodil. Ze šesti synů této rodiny nejstarší Václav, učitel m. š. ve Vršovicích, je znám jako přední stenoграф český, znamenitý řečník a neohrožený vůdce pokrokového učitel. českého. Jan Beneš, druhý ze synů, jest český vystěhovalec, občan S. S., usedlý v Milwaukee. Nejmladší syn této selské rodiny jest Dr. Eduard Beneš, doktor práv Sorbony pařížské a doktor filosofie university pražské, prof. v Praze a významný vědecký pracovník a spisovatel český z oboru sociologie.

Náš host Vojta Beneš má za sebou dlouhá léta pilného a úrodného života. Jako pokrokový učitel český chápal vždy vážně svůj úkol osvětový i paedagogický a kromě prací školských, v nichž nacházel vždy jádro svých snah, konal jako lidový pracovník po všechna léta svého působení celé řady přednášek vzdělávacích. K lidovýchově přiléhá i jeho výborný spisek "Alkohol—škůdce lidu", vydaný znamenitým odborníkem českým, majitelem sanatoria Dr. Šimsou. Korunou této jeho práce bylo uspořádání lidovýchovné výstavy v Kosteletě n. L. v letech 1908, jež byl intelektuálním původcem, osnůvatelem i ředitelem a jež těšila se za sloužené pozornosti českého světa paedagogického i kulturního jako prvý, originální podnik tohoto druhu v oboru české lidovýchovy. Pracím literárním oddal se Vojta Beneš hned v prvních počátcích svého učitelského působení. Časopisy pro mládež, "Malý čtenář", "Dětský máj", "Dětské květy", "Malý Buditel", "Vzkříšení" a j., přinášely časté práce jeho pera, jímž dobyl si jednoho předního místa na poli dětské literatury. Jeho dětské prosy vydány byly pak souhrně v knihách, "Prvosenky", "Rok na vsi", "Za humny", "Čtrty a povídky." Do oboru lidové povídky a lidov. románu spadá poslední kniha Benešova "Černá ves", došedší krásného ocenění Macharova. Lidovýchově platily i četné práce a články, jež dlouhá léta uveřejňoval Vojta Beneš v moravském "Buditeli", v časopisu "V boj", ve "Vzdělání lidu", v "Havlíčku", a p. Byly to studie i přednášky, pro něž dostalo se hostu našemu velmi krásného ocenění historikem české lidovýchovy, ředit. Weignerem.

Jako vychovatel a paedagog je Vojta Beneš uznaným znalcem i kritikem t. zv. dětské literatury a v oboru četby školní vůbec, vykonav tu mnoho práce jak propagační, tak spisovatelské a snaže se postaviti jeden z nejdůležitějších oborů výchovy — dětskou četbu — na základy moderní paedagogiky. Četné jeho práce v tom směru vyšly v čelných listech a revuách paedagogických, v Pelcově "Životě", "Volné škole", v "České osvětě", v "Komenském", "Učitelských novinách", "Učitelském přehledu", a zvláště v "Paedagogických rozhledech". Tam také otiskoval jiné práce své, týkající se výchovy vůbec. Jako pracovník školský konal četné přednášky i ve shromážděních a okresních konferencích učitelstva z oborů, jimiž se zabýval. Uznalé pozornosti paedagogického světa českého došly jeho paedopsychologické studie českého dítěte, jimiž se účastnil veliké a důležité výstavy školské v Kutné Hoře již v roce 1903. V r. 1906 vykonal zkoušky z oboru gramaticko-historického a aproboval se tak pro školy měšťanské, na něž byl po 12-letém působení na škole obecné v r. 1908 povolán. Ze samostatných jeho prací paedagogických dlužno uvést studie a práci "Co je to volná škola", jež byl spoluautorem právě tak jako u knihy Johnovy "Volný eloh". Ve smyslu svých

názorů na četbu, jež kromě jiného ventiloval i ve spisku "Osnova české čítanky" zpracoval i "Českou čítanku" pro české svob. školy v Americe a chystá se, aby za spolupráce českého učitelstva v Americe účastnil se svojí hřivnou na koncepci školských osnov a nutných dalších školních učebnic a spolupracoval na zamýšlené reformě českého našeho školství.

Themata přednášek jeho: Dnešní Čechy politické, sociální a kulturní. — Mikuláš Aleš a jeho dílo. — Česká škola — Volná škola. — Jan Amos Komenský, učitel národův. — Hus — Čeští Bratři — Bílá Hora — Jesuité v Čechách. — Naše probuzení od roku 1848 do dneška. — Volná myšlenka, její vztah k dnešní době. — Volná myšlenka a Sokolstvo, sociální demokracie a ženy. — Boje českých mužů. — Slovinci. — Českoamerická Matice Školská a její význam.

Za Česko-Amer. Matici Školskou, B. O. Vašků, tajemník, 546 E. 86th St., New York.

LISTÁRNA VÝPRAVČÍHO.

Dopisy, neb žádosti, jež uveřejněny býti mají v Sok. Amer., zasílejte přímo hlavnímu pořadateli: Dr. J. Rudiš-Jičínský, Cedar Rapids, Iowa.

Veškeré listiny, jako: Navrhující, Odstupní, Přestupní, čtvrtletní zprávy atd., zasílá jednatel Výkonného Výboru N. J. S. Jest zbytečno psáti o ně výpravčímu.

Bratři, kteří sami oznamují novou adresu, mají tuto zaslati přímo výpravčímu, s udáním adresy staré a jména jednoty, k níž náleží. Mnozí zasílají změny adres br. pořadatelům Sok. Amer. Tito musí pak zasílati změny ty výpravčímu, což jest spojeno se zbytečným vydáním a ztrátou času.

Mnoho bratří píše nám o 12. číslo loňského ročníku Sok. Amer., aby prý měli ročník úplný. Loni vyšlo pouze 11 čísel S. A., což by mohl každý vědět, ko list čte.

Během měsíce neposíláme žádná stará čísla Sok. Amer., pouze při pravidelné expedici. Kdo chce, by mu čísla byla zaslána během měsíce, necht' přiloží poštovné 2c na číslo.

Noví, odstoupilí, vyloučení a zemřelí členové.

— Do T. J. S. Blesk, Baltimore, Md., přijati byli: Jan Samec a Jos. Horký. Zemřel J. J. Rokos

— Do T. J. S. Lorain, O., přijat byl Frant. Hartl. Znovu přijat byl Frant. Varaus. Vystoupil Jos. Mužík.

— Do sboru Omažských Sokolek přijaty byly: Barbora Kuneova a Marie Laštovica. (Jaké mají adresy?) Odstoupila Emma Vitoušova.

— Do T. J. S. San Francisco, Cal., přijati byli: Alois Schwartz, Bohumír Frolík, Ferd. Stolařík, Frant. Horký.

— Z T. J. S. Little Ferry, N. J., vystoupil Josef Šafránek. Vyloučení byli: Josef Kučera, Rudolf Kučera, Štěp. Podmajerský, Jan Kovařík, Stan. Kučera.

— Do T. J. S. Ennis, Tex., přijat byl Jos. Buřata.

— Do Sboru Sokolek Libuše, Dallas, Tex., přijaty byly: Marie Ehrenbergrová, F. Wasserbaurová, Zdenka Kebrdlová, Julie Sachererová. S přestupní listinou přijaty: Žofie Stupkova a Marie Hertlova. Pro neplacení vyloučeny byly: Anna Kostelníková, Amalie Kostelníková.

— Do T. J. S. Chicago přijati byli: Ludvík Václavěk, Josef Doležal, Karel Jebavý. Vystoupili: Jindřich Vydra, Rudolf Kašpar, Jaroslav Kaňák, Miroslav Vandas, Aug. Patera ml., Bohumil Mašek.

— Do Česko-Amer. Sokola v Chicagu uvedeni byli: Tomáš Vančura, Václav Richter, Jan Kohout. Vyloučen byl Josef Vejvoda pro neplacení.

— Do T. J. S. Los Angeles, Cal., přijati byli: Josef Blažek a A. Lešovský.

— Do T. J. S. Oak Park, Ill., pijat byl Václ. Homolka.

— Z T. J. S. East St. Louis, Ill., vystoupili: Jos. Baloch, Jos. Hraba, Jiří Hraský, Fr. Hraba, Jiří Zeman, Fr. Straka. Pro neplacení vyloučen Rud. Plaček. (V adresách máme pouze Vác. Plaček.)

— Do Sokola Chicago přijati byli: Josef Adamec, Ed. E. Lesak, Jan Chmelař. Odstoupil Jindř. Krčka. Zemřel Jaromír Mild.

— Do T. J. S. Čechie v Chicagu přijat byl Karel Rudolf. Zemřel Jan Tauber.

— Do T. J. S. Blesk v Baltimore přijati byli: Josef Elsnic a Jan Sochůrek.

— Z T. J. S. Marshalltown, Ia., vystoupili: Jan Zdražil, Jan Turek, Josef Diviš, Alois Tumpach, Jan Lacina, Eduard Balvín, Jos. Balvín, Jos. Lopour, Leo. Lopour.

— Do T. J. S. Omaha byl po vyrovnání znovu přijat Fr. E. Dvořák, dále přijat byl Josef Novák. Zemřel Vác. Chvála.

— Do T. J. S. So. Omaha, Neb., přijati byli: Matouš Pretl, Josef Bárta, Jan Radil. Čestně odstoupil Jos. Petr.

— Do T. J. S. Minneapolis, Minn., přijati byli: Jos. Rezek, Fr. Picka, Jiří Stočes, Fr. Straka, Ant. Jarůšek, Jan Hurych, Jos. Zajíček, Ant. Vaňha, Fr. J. Hayny. Odstoupil L. Vosika.

— Do T. J. S. New York přijati byli: Aug. Hájek, Květ. Hurt. V zářiovém čísle omylem byl oznámen Al. Suchomel co vyloučený; jest nadále členem. Pro neplacení vyloučení byli: Rud. Brodil, Jan Carnot, Mich. Drobný, Ad. Kunčar, Karel Raichert, Ant. Rayment, Aug. Vilkoč. Odstoupili: Emil Bielek, Alois Klempf, E. Kratochvíl, Frant. Řehořka, Vác. Skokan, Ant. Karl. Zemřel Tomáš Chochol.

— Do T. J. S. Allegheny, Pa., přijati byli: Ant. Koutek, Jar. Šén, Vác. Jedlička.

— Do T. J. S. Milwaukee přijati byli: Jiří Jiran, Emanuel Rada, Karel Skala, Louis Živnůstka, Václav Kutík, Emil Zahrádka ml., Edvard Budín, Frank Nájemník, Jan Lalla, Alois Černý, Jaroslav Odehnal, Karel Loyda, Alois Pokorný, Josef Imramovský, Jan Novotný, Josef Budín, Frank Pašek, Josef Průša, Jarosl. Kirchner.

— Z T. J. S. Guy, Tex., vystoupili: Bedřich Rogge, Josef Hořák, Jos. Sušeň, Fr. Vlček, Jos. Daňa.

— Z T. J. S. Ennis, Tex., vystoupili: Karel Hejkal, Fr. Gajzur.

— Do T. J. S. Tábor v Chicagu přijati byli: Fr. Chiha, Rud. Čechle, Frant. Kusta, Jan Šustr; s přest. list. od Sok. Oak Park Kytlica Jan. Přestoupil k Sok. Rozvoj Jan Holan, k Sok. Oak Park Otto F. Zíka. Odstoupili Anton Bufka a Anton Dvořák.

— Do Plzenského Sokola v Chicagu uvedeni byli: A. J. Klements, Fr. A. Taubitz, Fred. Holý, Jos. Žiška ml. Odstupní list obdrželi Eduard a Frank Kňourek. Zemřel Vojt. Šilha.

— Do T. J. S. St. Louis, Mo., přijati byli: Frant. Mitaš, Frant. Galenčír, Alois Kratochvíl, Jiří Valenčík. Odstoupil Karel Lexa.

VI. SLET V POHYBLIVÝCH OBRAZÍCH

zapůjčí za mírný poplatek

FRANTA FILIP,

Security Savings Bank, Cedar Rapids, Iowa,

3x

zástupce br. Rafaela Szalatnay-e.

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku. Schůze poslední pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — K. E. Hrbek, starosta, 420 E. 71st St.; Jos. Kadlec, náměstek, 590 E. 169. St., Bronx; John Černý, jednatel, 431 E. 71st St. (Čecky, poštovní a expressní poukázky dlužno vystavovati na jméno pokladníka, tedy Frank Lier, ale zaslati je jednatele. Nemá-li check vystaven na New York, nutno k zasílané částce připsati 10 centů za kolekci.); Max Grabenstein, tajemník, 991 Boston Rd., Bronx; Fr. Lier, pokl., 1185 Lexington Avenue, New York. — J. Pavlík, Fr. Vančura, F. Bartůňek; výbor finanční: Št. Kostka, Al. Wokál, Anna Veselá; náčelník Ferd. Martyny, 1329 First ave., podnáš. Aug. Tesař, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; 2. podnáčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb.

župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední Výbor: Starosta Sylvester Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Madeira St.; náčelník Fr. Štětka, 2010 Ashland Ave.; 1. podnáčelník Karel Neuman; 2. podnáš. Vinc. Jelínek; účetní výbor: Fr. Čermák, K. Matoušek, Fr. Kadaň. Schůze odbývají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zasílány buď teč na jednatele.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Jaroslav Franc, 2000 E. Eager St.

T. J. Česko-Slovenský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22nd St., cor. Ave. F. Taj.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59—2nd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J., 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th ave.; taj. A. Zamburek, 357 Walnut St.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník J. Kolman, 590 E. 169th St.

T. J. S. New York; 2. a 4. pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Elian, 315 E. 80. St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpol.; taj. Tonda Jaroš, 2124 N. Franklin St.

T. J. S. Sokol Westfield, Mass. 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St., taj. Alois Jelínek, 84 Meadow St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně; taj. Josefina Vančura, 910 N. Madeira St.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Marie Celer, 305 Prospect St., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Helena Vozáb, 56 6th ave., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze vždy druhou středu. Taj. Elizabeth Reminger, 702 Hunterdon st.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallminzer, box 88.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděle o 5. odpol.; taj. Ant. Smietansky, box 102, Little Ferry, N. J.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y. Taj. Fr. Tůma, box 177.

župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední výbor: Starosta Leop. Vše- tečka, 7709 Cedar Ave.; náměstek L. F. Nekvasil, 4141 Cyril Ave. S. W.; jednatel Josef Wařák, 6703 E. Classen Ave. S. E.; pokladník Josef O. Šlapák, 4150 Marvin Ave.; náčelník Emil Šlapák, 8711 Capitol Ave. S. E. Další členové: Jos. Štíbr, K. Bernreiter, J. Kolářik, Vác. Přech, Ant. Pánka, Jar. Vodráška, Vojt. Charvát.—Schůze každou 2. neděli v měsíci u Sokola Nová Vlast na Clark ulici. Dopisy zasílány buď teč jednatele: Jos. Wařák, 6703 E. Classen Ave., S. W., Cleveland, O.

Sokol Cleveland. Schůze každou 1. a 3. neděli v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; taj. Fr. Lemr, 9103 Folsom Ave.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděli v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Vác. J. Štíbr, 3251 E. 55th St. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark ave.; jednatel Vác. Mrázek, 3160 W. 48th St., S. W.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; tajemník Boh. Milý, 346 Magnolia St.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul., taj. Fr. Hlavatý, 283 Maybury Grand Ave.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze 4. neděli v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelly Pl. Taj. Ad. Navrátil, 3106 Broadway.

T. J. S. Říp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděli v Čes. Nár. Síní, 1000 Vinial St.; taj. Karel Štastka, 88 Voskamp St.

T. J. S. L. Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; taj. Jan Šimandl, 246 Oak St.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. Jos. Princílek, box 77.

T. J. S. Saginaw, Mich. Taj. Leo. Krupka, 410 N. 13. St.

župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední výbor: Starosta Dr. J. Rudiš-Jičínský, náměstek Jos. Halq, jednatel Fr. Filip, Security Bank, pokladník Václav Janda, náčelník Rudolf Štýblo, 1619 W. 18th St., Chicago, Ill., I. podnáčelník Boleslav Hašek, Cedar Rapids, Ia. II. podnáčelník Karel Kolářik, St. Paul, Minn. Výbor účetní: Fr. Jirásek, B. O. Hašek a J. Jirásek. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně, na 3. ul. a 5. Ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 2525 S. Ridgeway Avenue.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 2335—2341 So.

Kedzie ave.; taj. Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma st.; taj. K. Doubek, 3329 Hirsch St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 1300—1302 S. 41st av.; taj. Jos. Čapek, 1339 S. 42. Ct.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č.S.P.S. Taj. Karel Stupka, 5125 So. Albany av.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 515—517 DeKoven St.; taj. Alois Kára, 1321 So. 42. Ave.

T.J.S. Rozvoj, Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci. Taj. Jos. Březina, 4624 N. 40. Ave.

T. J. S. Vlast, Chicago, Ill. Schůze 3. středu v měsíci v síni Čes. Am. Svob. školy 4. wardy, roh Emerald a 30. ul. Taj. Jar. Růžička, 540 W. 37. St.

Česko Americký Sokol v Chicago, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. škole, 1126 W. 18. St.; taj. Václav Boháč, 3006 So. St. Louis ave.

T. J. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh Leavitt a 19. ul.; taj. John Hora, 2131 W. 18. St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v měsíci ve vlastní Sokolovně, 6452—54 z. 12. ul. Taj. Jiří J. Šuma, 6617 W. 12. St.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Schůze 1. pátek v měsíci. Taj. Emil Princ, 5037 W. 30. St.

T. J. S. Berwyn, Ill. Schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolně. Taj. Karel Smíšek, 6510 W. 26. Pl., Berwyn, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill. — Schůze 1. a 3. středu v měsíci. Taj. Al. Hildebrandt, 5321 W. 25. St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síní; jednatel Fr. Hrdlička, 1055 — 29. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolně, roh 9. ul. a Allen ave.; taj. Vác. Procházka, 2012 So. 11th Street.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každou 1. neděli ve 2 hod. odpoledne v Sokolovně, na 11. a Exchange ave., taj. Jos. Hudeček, 1020 N. 13. St.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Jos. Trejtnar, 608—4th ave. W.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděli o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandalia St., taj. Karel Slavík, 136 E. Union St.

T. J. S. Iowa City, Ia. Schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S. Taj. V. J. Albrecht, 1116 E. Davenport St.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. F. J. Svoboda, 76 Park Place.

T. J. S. Owatonna, Minn. Schůze 2. čtvrtek v síni Č. S. P. S. Taj. L. E. Rypka, Oak Grove Farm, box 242, Owatonna, Minn.

T. J. S. Minneapolis, Minn. Tajem. V. Fencí, 310 — 22. Avenue No. — Schůze 2. neděli v měsíci ve 2 hod. odp. v České Národní Síní, 2226 Washington ave. a 23. Ave. No.

T. J. S. Vrchlický, Marshalltown, Ia. Taj. Fr. Prechal, 401½ S. May St.

Práce v tělocvičně.

Athletický nástup poklusem.

Pro družstvo Nár. Jed. Sokolské vyslané k VI. Sletu r. 1912 sestavil J. Čermák.

Bratří cvičitelé pozastaví se asi nad tím, že udávám také letopočet, když každý ví, že slet odbýván byl r. 1912 — ale to má svoji zvláštní příčinu. Při jednom ukázkovém cvičení, která prováděna byla při příležitosti sjezdu německých Turnerů letošního roku, spatřil jsem v tak zvaném "athletickém tanci" znázornění některých atletických eviků tak stejně s eviky našimi, že snadno bych se mohl státi obětí podezření, že jsem cvičení ona "odkoukal." A něčeho podobného jsem dalek. Jest to zvláštní náhoda, která vnukla dvěma cvičitelům stejnou myšlenku — což jest ostatně zcela přirozené — nebot' postoje, jaké zaujímáme při různých atletických výkonech, jsou vždy stejny (právě jako polohy, kroky, v tělocvičných tancích) a nelze je ani při nejlepším vůli měniti. Lituji, že nebyl jsem s to nástup tento uveřejniti dříve, ale příčinu toho jsem byl již dříve vysvětlil — nebyl jsem s to získati spolehlivého kresliče, který by měl dosti volného času, aby mi potřebné výkresy k reji opatřil.

* * *

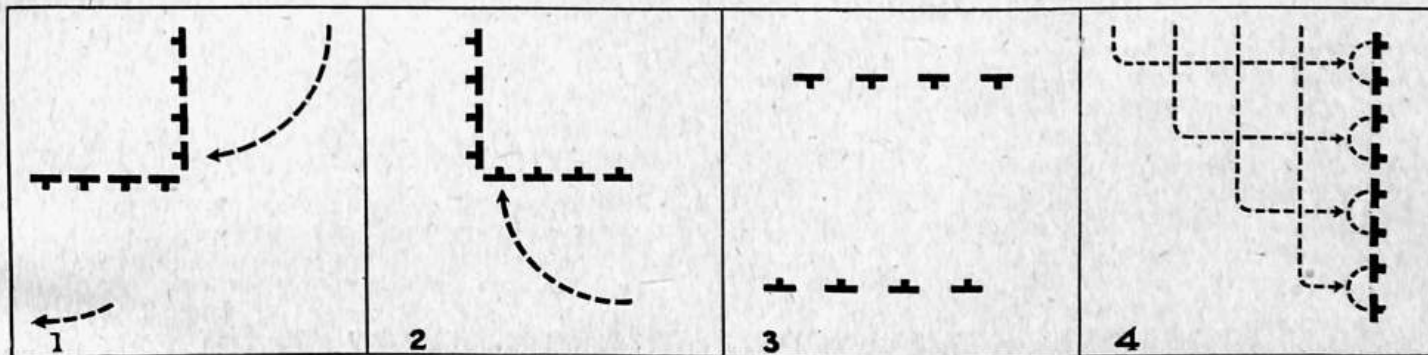
Nástup tento sestaven jest pro osm cvičenců a možno provésti jej jako nástup k cvičení jakémukoliv (v Praze provedli jsme nástup tento pro cvičení rohovnícká). Hodí

konává podup před a hned po obratu čili na 7. a 1. dobu). Tyto podupy jsou vydatnou pomůckou při cvičení obratu v pochodu, jelikož váhavějším připomínají vždy, kdy obrat proveden býti má. Na 7. dobu opět podup levou, na 8. dobu obrat v pravo. Nyní levá na místo vykročení rázným podupem zaujme stoj spatný, načež pravá opět podupem skončí. Tyto dva podupy, kdy končíme a zaujímáme stoj spatný, jsou poněkud ráznější podupů předcházejících.

Cvůitel dbej toho, aby cvičenci pochod v před začínali s větou hudební t. j. na první takt — jen tak podupy a obraty provedou právě kdy hudba větu hudební končí. Poslední dva podupy, nežli zastavíme v pozoru, provádí se již bez hudby.

Hudba hraje předeheru pro "Nástup" (osm neb 16 taktů), načež cvičenci hned začnou svoji rej **poklusem** a eviči od počátku až do konce bez nejmenší přestávky.

Nástup cvičíme při hudbě "Škotské" (schottisch), která musí býti rozdělena na 16 taktů, nesmí tedy obsahovati čtyř- neb osmitaktové mezihry. (Cvičení toto bylo sestaveno na hudbu "Light step Schottische" od O. R. Blum-a, který dostati lze v každém hudebním obchodě.)

se také velmi dobře pro znázornění hry "basket-ballové", kterou v některém nejbližším čísle též uveřejním.

Zkušený cvičitel dovede si dle návodu zde podaného nástup upravit pro větší počet cvičenců. Jen malý pokyn zde podám: kdo by chtěl upravit si jej pro 16 cvičenců, ať přeměny, jak jsou naznačeny na obr. 1., 2. a 4. provádí zevnitř t. j. osm v levo a osm v pravo.

* * *

Cvičenci jdou obyčejným krokem na cvičiště (neb jeviště) v zástupu. Na povel udržují na určitém místě krok na místě.

Na další povel obrátí se v levo (pr.) čelem utvořivše tak čelný řad, načež udržují krok na místě, až do konce hudební věty.

V čelném řadu vykonají rázně sedm kroků v před, na 7. dobu zaujme levá stoj kročný v před rázným podupem a na 8. dobu obrátí se všichni "čelem v zad!" (Celý obrat v pravo, o patou), takže po obratu ocit'uje se levá noha ve stojí kročném v zadu. (Jest to americký způsob provádění obratu "čelem v zad" v pochodu.) Hned po obratu levá opět rázným podupem vykročí v před a cvičenci pochoduji směrem opácným opět 7 kroků. (Levá vy-

V Praze byli jsme nuceni nástup i cvičení rohovnícká k naší veliké lítosti provésti bez hudby. Při náeviku cvičili jsme při různých škotských melodiích, aby si cvičenci zvykli cvičiti při melodii jakékoliv, ale v Praze nebyli jsme s to nalézt hudby, při níž by cvičení provedeno býti mohlo. A proto opakuji, nač jsem byl již dříve upozornil: budoucně, pojedě-li se s ukázkovými eviky do Čech, vždy hudbu s sebou!

Jeden takt škotské (čili šotyš) hudby obsahuje čtyři $\frac{1}{4}$ noty, jako pochod — ale tempo jest mnohem živější, rychlejší a toto tempo volil jsem proto, že dle něho lze nejlépe prováděti poklus.

Naevčujeme-li bez hudby, pak pro jeden takt počítáme: "jed!—na!—dvě!—a!" (nebo: "ráz!—a!—dvě!a!") pro druhý takt: "tři!—a!—čty!—ři!" Každá slabika a spojka "a" zastupují jednu $\frac{1}{4}$ notu "šotyšového" taktu.

Kresby znázorňující přeměny v poklusu, označeny jsou obyčejnými písmenami 1, 2, 3, 4, atd. Fotografické snímky, znázorňující různé eviky, jsou označovány číslicemi římskými I, II, III, IV, atd.

Poklus musí prováděn býti lehce, svižně, kolena ohybat a došlapovat jen lehce na špičky. Kroky drobné. V poklusu vždy paže jsou skrčeny zapažmo, ruce v pěst se-

vřeny. Lokte šinuty na zad tak, aby zápěstí opřeno bylo o bok.

Jelikož všechny přeměny prováděny jsou poklusem, pokládám za zbytečné při každé přeměně to opakovati.

NÁSTUP.

I.

A (Přeměny čtveřic.)

1. Levá čtveřice zatočí $\frac{1}{4}$ kola v pravo a pravá čtveřice kluše 4 kroky v před (obr. 1.) Jeden takt.

2. Levá hned po zatočení kluše 4 kroky v před a pravá zatočí $\frac{1}{4}$ kola v pravo. Druhý takt.

Cvičení toto opakujeme 4krát a každá přeměna 8 dob (8 kroků) až na poslední dobu (notu) oetnou se všichni opět na svých pův. místech. Dohromady 8 taktů.

Pozn. Zatačeti začínáme vždy od levé čtveřice, t. j. ne od původní levé čtveřice, ale od té, která stala se levou po každé změně. (Obr. 2.) Točný otáčí se na místě, při čemž vykoná na místě poklusem čtyři kroky.

B (Znázornění běhu.)

Když oetnou se cvičenci na svých místech, tu hned na 1. notu následujícího taktu klesnou k zemi do podporu klečmo, znázorníce tak počátek "startu" pro běh. Poklek v pravo, ruce opřeny o zem, hled ku předu — k myšlenému cíli upřen. (Obr. I., pohled se strany.) V této pozici vydrží jeden takt.

Druhý takt: Nachýlí tělo ku předu, (jak běžec činí na povel "set!") Váhu těla přenesou na paže. (Obr. II., pohled se strany.)

Třetí a čtvrtý takt—: Na 1. notu třetího taktu vyrazí v před pravou nohou, a klušou drobnými kroky v před. Na 7. dobu, čili na 3. notu čtvrtého taktu doskočí na pravou nohu, načež vzpaží — jako běžec když blíží se k cíli — levou nohu vyšvihnou hbitě do přednožení. Na 8., poslední notu, mírným výskokem o pr. noze vykonají rychle celý obrat v pravo, při čemž levá noha oetne se v zanožení (Obr. III.), paže výdrž.

Pátý a šestý takt: Po obratu hned na první notu klesnout do podporu klečmo a opakovat obě pozice "startu", ale s tím rozdílem, že pravá noha jest nyní v předu, (dřep) a levá v pokleku.

Sedmý a osmý takt: Na 1. notu sedmého taktu vyrazí levou nohou v před k svým pův. místům. Na 7. dobu, čili na 3. notu osmého taktu doskočí v poklusu na levou

nohu, načež na poslední notu přeskočí s levé na pravou, ale nežli tak učiní, vykonají celý obrat v levo v letu. Po obratu spočívá váha těla na pr. noze, levá noha zanožena skrěmo.

Celé cvičení 8 taktů.

II.

A. (Rozdělení cvičenců na "nadhazovače" a "chytáče." "Pitcher" and "catcher.")

První a druhý takt: V čelném řadu poklus čtyři kroky v před (první takt) a čtyřmi kroky na místě celý obrat v levo (druhý takt.)

Třetí a čtvrtý takt: Čtyři kroky v před (ku svým původním místům) a opět čtyřmi kroky na místě celý obrat v levo.

Cvičenci odpočítání jsou na "první" a "druhé".

Pátý a šestý takt: "První" osm kroků v před — "druzí" jen čtyři kroky v před a čtyřmi kroky na místě opět celý obrat v levo.

Sedmý a osmý takt: "První" čtyřmi kroky na místě celý obrat v levo a v posledním taktu tři podupy na místě. "Druzí" čtyřmi kroky v před (na pův. místa) a v posledním taktu celý obrat v levo třemi kroky na místě (Obr. 3.)

B ("Nadhazování" a "chytání".)

První takt: "První": Výpad v pravo v zad, pravou paží skrčit upažmo a levou dlaň přimknout k pravé dlani nad pr. ramenem tak, jako by držely k hodů připravený míč. Levá noha zároveň s výpadem přednoží do vnitř, v kolenně

ohnuta. (Obr. IV.) (Znázornění nadhazovače.)

Druhý takt: Výpad levou v před, třetí v pr. v před, ruka v pol. hřbetní. (Naznačit hození míče.) Levá zapaží. (Obr. V.)

Třetí takt: Odhyb, levá noha zaujme stoj přednožný, zapažit v pravo (v pol. malíkové) a levá paže skrčena ve výši čela, jako by chránila zrak před sluncem. (Nadhazovač pohlíží na výsledek svého hodu. (Obr. VI.)

Čtvrtý takt: Paže skrčit a stoj spatný.

"Druzí" (zároveň s "prvními.")

První takt: Poskokem do podřepu rozkročmo, ruce o kolena opřít, palce na zevní straně, trup mírně ku pře-

du nachýlit. (Obr. VII.) (Znáznorňuje "chytače" sledujícího pohyby "nadhazovače.")

Druhý takt: Mírný výskok, hbitě vzpažit, nad hlavou potlesk, (jako bychom chytili hozený míč) doskok opět do podřepu rozkročmo a ruce na prsou, jako by chycený míč držely, lokte stranou odchýleny. (Obr. VIII.)

Třetí takt: Výpad v pravo do vnitř, předpažit v pravo dolů až ruka země se dotýká, zapažit v levo. (Obr. IX.) Znáznornění "chytače", který míčem dotknul se "běžce" čili "odstavil ho". Po americku: "out!"

Čtvrtý takt: Stoj spatný, paže skřít.

Pátý a šestý takt: "První" čtyři kroky v před a čtyři kroky na místě celý obrat v levo. "Druzí": Čtyři kroky v před a čtyři kroky na místě. (Tím utvořen byl opět řad.)

Sedmý a osmý takt: Všichni čtyři kroky v před, a v smém taktu čtyřmi kroky na místě celý obrat v levo.

Pozn. Upozornění pro ty, kteří znázorňují "nadhazovače": Zároveň v době, kdy konáme výpad v pravo v zad, trčíme pr. v pravo vzhůru, a nerušeně pak pravá paže pokračuje ze vzpažení rychle kruhem na zad, projde polohu připázení a předpažení, až na 3. notu dospěje ruka do polohy nad ramenem, načež levou ruku k pravé přimknem. Levá noha zaujímá polohu, jak vidíme "nadhazovače", když chystají se k nadhození.

na to kluše tři kroky v před (v l. bočný směr.) Šestý dva kroky v před, a $\frac{1}{2}$ obrat v l. nežli doskočí na pravou nohu, kterýmžto obrate mpřihadí se k pátému a vykoná dva kroky ku předu. — Sedmý tři kroky v před, $\frac{1}{2}$ obrat v levo před doskokem na l. nohu a přihadí se k šestému a pátému, vykoná s nimi jeden krok v před. — Osmý čtyři kroky v před, ale nežli doskočí na pr. nohu při provádění posledního kroku, vykoná v letu $\frac{1}{2}$ obrat v levo. Druhá čtveřice totéž opáčně a tak rozdělili jsme řad na dvě bočné čtveřice, zády k sobě obrácené. (Obr. V.)

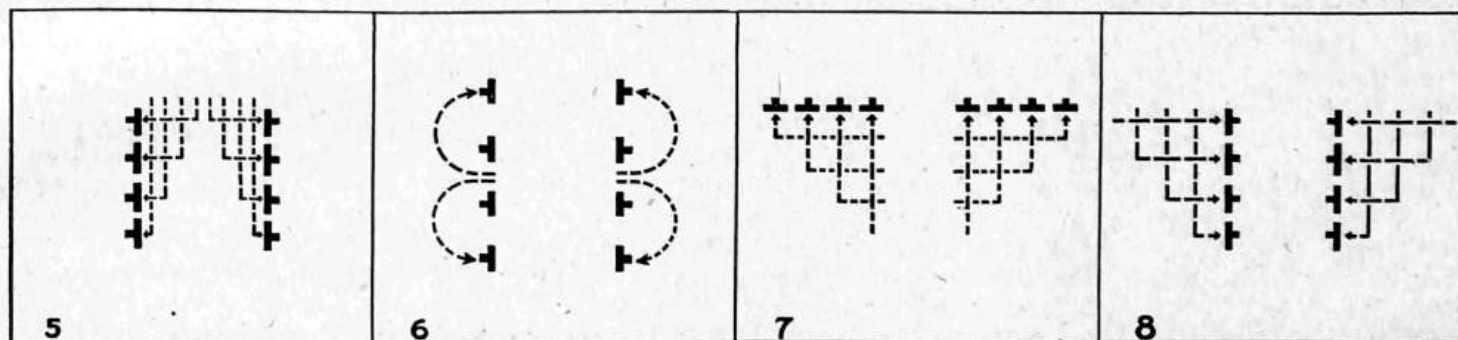
Druhý takt: Čtyři kroky na místě.

Třetí takt: Obě čtveřice čtyři kroky v před.

Čtvrtý takt: Na 1. notu 4. taktu doskok na levou nohu a hned prudký výšvih pravé do vysokého přednožení. Na 2. notu poskokem na místě o levé celý obrat v levo čímž oetne se pravá v zanožení. Na 3. a 4. dobu dva kroky na místě — první pravou, druhý krok levou.

Patý takt: Čtyři drobné kroky v před (k pův. místům), ale začínat pravou.

Šestý takt: Na 1. notu 6. taktu doskok na pr. nohu. Na 2. notu prudký výšvih levé do vysokého přednožení a poskokem o pravé na místě celý obrat v pravo — čímž levá oetne se v zanožení na 3. a 4. notu dva kroky na místě, počínat levou a končit pravou.

III.

A. (Přeměny dvojic.)

První a druhý takt: První dvojice od pr. konce zatočí dvěma kroky $\frac{1}{4}$ kola v levo, načež kluše šest kroků v před. — Druhá dvojice dva kroky v před, zatočit $\frac{1}{4}$ kola v levo, a čtyři kroky v před. — Třetí dvojice čtyři kroky v před, dvěma kroky zatočit $\frac{1}{4}$ kola v levo, a dva kroky v před. — Čtvrtá dvojice šest kroků v před a zatočit $\frac{1}{4}$ kola v levo (obr. 4.)

(Při tomto zatažení dvojice v levo, levý spol (točný) vykoná dva kroky na místě.)

Celá přeměna 8 dob, čili dva takty, a to opakujeme, vždy od pravého konce řadu (t. j. ne od původní pravé dvojice, nýbrž od té, která se stala pravou krajní po přeměně) až všichni vrátí se opět na svá původní místa. Jest to opakování přeměn obr. 1. a 2., jenže nyní počínáme od pravého konce a přeměny provádějí dvojice. Každá přeměna dva takty čili osm dob, čtyři přeměny dohromady 8 taktů čili 32 doby.

B. (Rozstup pro vrh disku.)

Nyní tytéž přeměny, jak prováděli jsme je ve čtveřicích a dvojicích, provedeme od středu jednotlivě. Vyličím přeměnu tu jen pro levou čtveřici — pravá provádí totéž opáčně.

Jsou-li cvičenci odpočítání od pravého konce k levému na 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, pak levá čtveřice jest číslo 5, 6, 7, 8 a začíná zde pátý v levo, od první čtveřice začíná totéž čtvrtý v pravo atd.

První takt: Pátý jeden krok v před, ale v letu, nežli došlápne na l. nohu vykoná půl obratu v levo, a hned

Sedmý a osmý takt: Nitřní od každé čtveřice běží obloukem zevnitř, půl kruhu na zevní místa, čímž utvoří volný rozstup. Levý kluše kolem krajníka svého obloukem na levo, pravý kol pravého krajníka na pravo. Na poslední notu osmého taktu čelem v před. Tím docílen byl rozstup pro znázornění "vrhání disku." Krajní osm kroků na místě. (Obr. 6.)

C. (Řecký Discobolus.)

První a druhý takt: Stoj přednožný v levo, předpažit tak, že ruce jsou těsně u sebe v poloze palecové, levá na vřehu, pravá vezpod. Naznačení držení disku (v poloze kolmé) proti cíli. (Obr. X. Pohled se strany.) Výdrž dva takty.

Třetí a čtvrtý takt: Zaujmout posici Discobola, jak jest nám sochami představován: Mírný předklon. Váha těla spočívá na pr. noze, která vykoná podřep. Zapažit v pravo, ruka v poloze malíkové přivřena tak jakoby držela disk (touš). Levá ruka opřena o pravé koleno palec na vnitřní straně. Levá noha v kolenně pokrčena, jen špičkou země se dotýká. (Obr. XI. pohled se strany.) Výdrž dva takty.

Pátý takt: Výpad v levo v před, předpažit v pravo vzhůru, ruka v pol. pacové, zapažit v levo. (Obr. XII. pohled se strany.)

Šestý takt: Celý obrat o patou v pravo, obloukem dolu předpažit nahoru v pravo, levá výdrž.

